

Anèks

Kesyon John Wesley pou moun yo egzaminen pwòp tèt yo

Nou elaji sou kesyon ke John Wesley te itilize pou fè moun egzaminen tèt yo. Jodi a kesyon sa yo ka toujou motive nou epi fè nou reflechi. Nou envite ou medite sou yo!

1. Èske mwen konsyan oswa enkonsyaman lè m kreye enpresyon ke mwen pi bon pase moun mwen ye a reyèlman? Nan lòt mo, èske mwen se yon ipokrit?
2. Èske mwen onèt nan tout pawòl ak aksyon mwen, oswa èske mwen egzajere?
3. Èske mwen di yon moun an kachèt sa yon lòt moun di mwen an sekre?
4. Èske mwen se yon moun yo kapab fè konfyans?
5. Èske mwen se yon esklav nan mòd, zanmi, travay, oswa abitud?
6. Èske mwen konsyan de tèt mwen, regrèt pou tèt mwen, oswa jistifye?
7. Èske Bib la ap viv nan mwen jodi a?
8. Èske mwen kite Bib la pale avèk mwen chak jou?
9. Èske mwen kontan lapriyè?
10. Ki dènye fwa mwen te pataje lafwa mwen ak yon lòt moun?
11. Èske mwen priye sou fason mwen ta dwe depanse lajan mwen?
12. Èske mwen ale nan kabann epi reveye nan yon moman apwopriye?
13. Èske mwen dezobeyi Bondye nan kèk bagay?
14. Èske mwen ensiste sou fè yon bagay ke konsyans mwen pa apwouve?
15. Èske mwen te pèdi batay nan kèk pati nan lavi mwen?
16. Èske mwen jalou, enpi, renmen kritike, bitò, egzijan, oswa demefyan?
17. Kòman pou mwen pase tan lib mwen?
18. Èske mwen ranpli ak ògèy?
19. Èske mwen di Bondye mèsi paske mwen pa tankou lòt moun tankou farizyen an ki te meprize pèsèptè kontribisyon an?
20. Èske gen yon moun mwen pè, oswa pa renmen, rejte, kritike, inyore, oswa kont moun mwen rayi? Si se konsa, kisa m ap fè chanje?
21. Èske mwen toujou ap bougonnen oswa pote plent?
22. Èske Jezi ki se Kris la reyèl pou mwen tout bon vre?

3. Kisa ou dwe fè pou lavi ou transfòme pa Sentespri a?

4. Ki jan ou kapab montre pitit ou lanmou Bondye mete nan ou a? Ekri 5 fòm pou pi piti.

5. Ki jan ou kapab montre moun ki pa gen Kris la kòm Sovè yo renmen Bondye te mete nan ou a? Ekri 5 fòm pou pi piti.

Referans bibliyografik yo

MacArthur, John. (2004). *Doce hombres comunes y corrientes (Douz gason òdinè)*. Editorial Caribe.

Klicka, Christopher. (2007). *El corazón de la educación en el Hogar (Kè nan edikasyon fwaye a)*. Fwaye edikatè a. Texas, USA.

Men, si nou vle kontinye grandi nan gras la, kounye a nou fas ak yon bezwen ijan pou nou ranpli ak Sentespri a.

Avèk de eksperyans sa yo, nou pa janm ka gade moun ki ozalantou nou menm jan ak anvan. Mwen ankouraje w fè yon lòt etap pi devan. Menm jan ak Jan, lanmou Jezi pral fè nou atenn kwasans ke nou bezwen an.

Ann priye pou nou imite egzanp Jan an antanke disip, ki te rete jiska lafen ak yon lanmou pwofon e ki rete pou laverite Bondye e ki te fidèl pou anonse li jiska lafen. Se pou Bondye ranpli kè nou pou nou pa ka rete an silans devan lòt moun sou pataje bon nouvèl espwa nan Kris la.

Angajman mwen anvè Bondye:

Egzèsis aplikasyon an

1. Ki jan Bondye montre nou ke li renmen nou? Fè yon lis ki genyen pou pi piti 5 fason ou te fè eksperyans lanmou Bondye a.

2. Menm jan ak disip tankou Jan, gen anpil bagay ke Bondye bezwen transfòme. Ki bagay ou bezwen pou Bondye ede ou chanje? Ekri omwen 3 prensipal yo.

Jan te ranpli ak Sentespri a. Jan te wè ane yo nan dènye etap li pase nan yon fason trè diferan pase nan kòmansman l antanke yon disip. John MacArthur eksplike li nan fason sa a: “Anba kontwòl Sentespri a, tout andikap li yo te tounen avantaj. Pandan ke li t’ap konpare jèn disip la ak ansyen Patriyach la epi ou pral wè ke, menm jan li te gen ase matirite, esfè li yo nan gwo feblès te vin pwen pi fò l yo.”

Se konsa, Jan se yon egzanp tèrib nan sa ki ka rive nou lè nou grandi nan Kris la, kite fòs Seyè a vin pafè nan feblès nou yo. Se poutèt sa, youn nan pi gwo priyorite nan nou se chèche ranpli ak Sentespri a.

La a nou dwe pran yon poz epi eseye vin onèt ke posib ak tèt nou. Nan ki etap matirite kretyen mwen ye? Èske mwen te sove pa mwayen gras Bondye a? Èske mwen te sanktifye pa menm gras sa a nan Kris la? Ki prèv klè mwen genyen ke sa a se yon reyalye nan lavi mwen? Nan ka nou pa gen eksperyans sanktifikasyon sa a, se pou nou chèche pou ke sa se premye bagay nou mande Kris la.

12.2.4 Eksperyans pou resevwa lanmou Jezi ak relasyon entim li

San dout, matirite Jan an te yon pwosesis pandan li te bati relasyon lanmou sa ak Kris la. Men, pou kenbe nivo lanmou ak konfyans sa a, ann gade Jan 13: 22-23. La a, nou deja wè Jan antanke yon moun kalm epi trankil, ki apiye sou Jezi. Ala yon eksperyans ekstraòdinè! Fizikman li pa posib ankò pou ou fè li. Men, mwen envite ou konekte nou yon fason trè entim nan kè Jezi ki se Kris la. Se la nou pral jwenn sa ki nan kè Papa a, paske yo fè yon sèl.

Si w ap etidye leson sa a ak lòt moun, fè yon tantativ kolektif pou dekri sa ou pral jwenn nan kè Bondye. Mwen raple ou sa ke Jan te jwenn nan moman sa: "Bondye se lanmou" 1 Jan 4: 8. Koulye a, se tou pa ou pou ou dekri, ak tout limit imen nou yo, ki jan kè Jezi ta sanble anndan an? Kite m poze w kèk kesyon ki pou pwovoke refleksyon:

- Èske ou ta andedan kè Jezi ki se Kris la? Ki jan ou kapab pwouve repons ou a ?
- Èske fanmi ou ta la?
- Èske moun k’ap soufri kounye a bò kote nou yo la a? Èske Jezi te soufri avèk yo?
- Ak ki kote moun ki pèdi yo okipe nan kè Jezi antanke Kris la?

Kòm Jan te kapab wè tout bagay sa yo, gras a pwòch entim li ak Jezi, lavi l 'te vin plen lanmou pou lòt moun.

12.3 Konklizyon

Jezi renmen nou anpil. Tankou anpil lòt moun, nou te aksepte Kris kòm yon sovè pèsonèl nou. Men, petèt nou toujou gen pwoblèm pèsonalite oswa n ap konbat ak kèk peche.

Après eksperyans lanmou Bondye a, ak koneksyon nan yon fason entim ak kè li, nou pa kapab toujou menm jan nou te ye anvan an.

- Jan te difisil epi li te gwosye, menm jan ak rès disip pechè pwason yo.
- Li te rale zòrèy yon nonm paske li te chase move lespri yo nan non Jezi akòz nonm lan pa t fè pati gwoup disip yo (Mak 9:38).

Anpil fwa, lènmi an twonpe nou pou nou kwè ke Bondye pa ka itilize nou pou gwo bagay. Men, verite a se ke Bondye nan favè li chwazi menm pechè ki pi mal la nan mitan mechan yo, epi transfòme yo nan enstriman vrè benediksyon an. Se konsa, nou dwe kanpe sou pwomès sa a. Avèk tout enpèfeksyon nou kapab rive nan pye Kris la, Li pral pran swen pou l transfòme nou menm jan li te fè ak Jan an, disip li renmen anpil la.

12.2.3 Jan te soti nan kategori pitit gason loraj pou l vin "disip li renmen anpil la".

Nou te wè karaktè ak pèsonalite Jan. Men ki jan Jezi antanke Kris la te rele l nan ministè a epi pita li t ap ede l transfòme pou l ka vin yon benediksyon pandan l ap bati legliz li a epi l ap gaye bon nouvèl la. Nou pa dwe bliye ke Bondye renmen nou anpil e li gen bèl plan pou nou chak. Ann wè sa li di nou nan pwochen pasaj la:

“Se mwen ki konnen sa m' gen nan tèt mwen pou nou. Se mwen menm Seyè a k'ap pale. Se byen nou mwen ta vle wè, pa malè nou. Mwen ta vle denmen nou jwenn sa n'ap tann lan. Lè sa a, n'a rele m', n'a vin lapriyè nan pye m', m'a reponn nou. N'a chache m', n'a jwenn mwen paske n'a chache m' ak tout kè nou.” (Jeremi 29:11-13)

Anplis de bagay sa yo, te genyen de gwo faktè ki make Jan:

- 1) Gwo lanmou li te resevwa nan men Jezi ak
- 2) Lè ke li te ranpli ak Sentespri a nan jou Lapannkòt la.

Gwo lanmou li te resevwa nan men Jezi ki se Kris la. Lanmou se te yon kalite Jan te aprann nan men Kris la. Nou te di ke li te gen yon karaktè difisil epi jalouzi li te fè l konsantre sou yon move fason. Men, lanmou sa a ki pral distenge l 'nan laj matirite l' se pa yon bagay ki soti nan li nan yon fason ki espontane. Viv avèk Kris la ak lòt disip yo pou apeprè twa zan te fòme karaktè li.

Lèt li yo, ki fè pati de tout dènye yo ki te ekri nan Nouvo Testaman an, reflekte gwo matirite epi siyale yon lanmou otantik li te genyen pou Kris la ak pwochen li yo. Se poutèt sa, yo rekonèt li kòm disip lanmou an.

Donk, Jan te fin sibi yon transfòmasyon radikal konsa nan lavi li, Jan ankouraje nou avèk egzòte nou lè li di: *“Paske, depi se pitit Bondye ou ye, ou kapab genyen batay la sou lemonn. Men ki jan nou fè gengen batay la sou lemonn, se paske nou gen konfyans nan Bondye”.* (1 Jan 5:4)

4. Li pa te janm konsidere moun pi plis pase lòt. Èske nou "konn fè chwa" pou wè ki moun nou ta dwe renmen? Ki sa ki te kritè tèlman byen lwen pou deside ki moun ki dwe resevwa lanmou ak ki moun ki pa dwe resevwa l? Èske ou ka fè yon lis moun ke lènmi an te "bloke" nan men ou pou w pat renmen yo?
5. Li te padone peche nou yo. Ki jan nou rekonesan pou sa? Kisa n ap fè kòm yon konsekans pou rekonesans nou an? E yon lòt bò, èske nou te aprann padone lòt moun?
6. Jezi ki se Kris la renmen ti moun yo. Konbyen ou renmen ti moun yo? Èske ou renmen yo tout oswa sèlman fanmi ou sanble "adorab"?
7. Li pa janm kite disip yo pou kont li e li pwomèt pou l toujou avèk nou. Èske ou ta ka mansyone kèk okazyon kote ou te fè eksperyans prezans li nan mitan gwo doulè oswa gwo difikilte?
8. Jezi te vin chèche nou, paske nou te pèdi nan peche. Èske nou konnen si li pa t 'pou sakrifis Jezi a, nou ta kondane a lanmò akòz peche nou an? Èske nou fè fas ak kèk peche ke nou bezwen rekonèt devan Bondye epi bezwen sekou li nan yon fason ki ijan?
9. Jezi antanke Kris la te toujou bay yon swen espesyal ak moun ki pi bezwen yo. Mat 25:40. Sou yon baz jou aprè jou, ki moun ki pi bezwen moun ki bò kote ou? Kisa nou t ap fè pou yo?
10. Poutèt Papa a, Jezi ki se Kris la te obeyi jiskask li te soufri lanmò sou kwa a. Èske nou te obeyi Papa a? Ki jan nou renmen lòt moun? Eske nou pataje mesaj delivrans lan ak moun ki poko genyen li kòm Sovè pèsone l yo?

Èske ou reyalize konbyen Jezi ki se Kris la renmen nou? Pou rezon sa a, Jezi mande nou pou ke nou renmen frè parèy nou, nan menm fason ke nou renmen tèt nou. (Mak 12:29-31)

12.2.2 Ann rive konnen yon ti kras plis sou Jan, "pitit loraj la"

Nan travay li "Douz mesye òdinè", John MacArthur (2004) fè nou wè ki jan chak nan disip yo te ye anvan yo te rankontre Jezi, li menm ki te demontre tèt li antanke Kris la, pandan kòmansman ministè yo chak ak ki jan Jezi ak gras li te mennen yo nan yon bèl pwosesis kwasans, ki fè mesaj delivrans nan Kris la gaye jouk jounen jodi a.

Kòm yon kesyon de espas, nou pral ilistre pwosesis matirite Kris la atravè youn nan disip sa yo, li menm ki te pote non "disip li renmen anpil la". Ann kòmanse pa konnen Jan yon ti kras pi bonè nan apèl li a. Yon lòt fwa ankò, travay John MacArthur ap ede nou anpil. Ki jan karaktè ak pèsonalite Jan te ye?

- Li te ti frè Jak epi nan kòmansman, yo toujou mache ansanm. Yo tou de a te genyen menm tanperaman.
- Jan te avèk Jak, pare pou mande dife nan syèl la kont Samariten yo.
- Li te nan mitan deba tou osijè de kilès nan disip yo ki te pi enpòtan an.
- Li te jalou anpil e li te montre gwo lanbisyon.

Leson 12. **Pliske Jezi renmen ou**

Pasaj bibliik: *1 Jan 4:7*

“Mezanmi, se pou nou yonn renmen lòt paske renmen soti nan Bondye. Moun ki gen renmen nan kè yo, se pitit Bondye yo ye. Yo konnen ki moun Bondye ye.”

Objektif yo:

- **Evalye** eta espirityèl kote ke nou twouve nou an, epi sibi yon pwosesis renouvèlman pou aprann mache avèk Jezi ki se Kris la epi transfòme nan resanblans li.

12.1 Entwodiksyon

Anpil fwa nou konn tande istwa gason ak fanm ke Bondye te itilize pou konstwi Wayòm li an. Men, anjeneral nou panse a grangason ak granfanm, yo te konsa vre an reyalyte, men se nan moman kote ke yo te chwazi ak resevwa apèl Bondye a.

Si ou gen opòtinite pou reli epi etidye disip Jezi ki se Kris yo ankò, ou pral jwenn ke, jan John MacArthur mansyone, yo te moun òdinè. Sa a reprezante yon defi pou nou menm ki dwe moun ke Bondye kapab itilize tou nan yon fason ki ekstraòdinè. Nou vle Kris la kapab akonpli objektif li nan nou chak, moun komen tankou disip yo te ye a.

Se konsa, nou dwe medite sou kote pwen kle yo. Èske nenpòt nan nou ka itilize pa Bondye nan yon fason ki ekstraòdinè? Kisa Bondye mande nou? Ki sa li pral fè pou ke li kapab reyalize objektif li nan lavi nou?

12.2 Devlopman

12.2.1 Ki jan Bondye te montre nou ke li renmen nou?

Youn nan zam ki pi pwisan lènmi nanm nou an se fè nou santi ke nou pa gen moun ki renmen nou. Li vle fè nou santi pafwa nou pa diy pou nou resevwa lanmou nan men lòt moun. Sa bloke nou e anpeche nou renmen lòt moun. Se poutèt sa li enpòtan pou w sonje e pou w rekonesan pou sa Bondye te fè paske li renmen nou.

Èske w konnen an ki kantite Bondye renmen ou? Ki enpòtans ou genyen pou li? Gen plizyè fason nou ka wè lanmou Bondye pou nou. Sonje kèk nan yo ap enpòtan pou wè ki jan ou kapab montre tèt ou ke ou renmen lòt moun.

Ann revize lis sa a, ki pa fè reklamasyon pou montre ke li konplè malgre tout sa ki ekri la a:

1. Jezi te bay lavi li pou nou sou kwa a, poutèt peche nou yo. Konbyen nou dispoze soufri pou lòt moun? 1 Jan 4:9
2. Jezi t'ap chèche geri malad yo. Kisa n ap fè pou moun ki nan bezwen yo?
3. Menm lè li te sou kwa a, li te panse a manman l', li kite l' nan men Jan. Ki kalite swen n ap bay fanmi an?

Egzèsis aplikasyon an

1. Idantifye kat mikwomachism ki rive nan kontèks ou a.

2. Idantifye omwen twa konpòtman negatif ke ou detèmine pou elimine ak omwen twa konpòtman pozitif ke ou vle adopte nan fanmi ou (pou bay fanm nan valè ke li genyen an devan Bondye).

Referans bibliyografik yo

- Espinosa, Melissa. (2021). *¿Cómo educar a tu hijo para que respete a las mujeres? (Ki jan pou w edike pitit gason w lan pou l kapab respekte fanm?)*. <https://www.bbmundo.com/ninos-toddlers/cuatro-anios/como-educar-a-tu-hijo-para-que-respete-a-las-mujeres/>
- Gobierno de México. (s.f.) *Evitemos los micromachismos en las familias (Ann evite mikwomachism nan fanmi yo.)* Konsèy Popilasyon Nasyonal la. <https://www.gob.mx/conapo/documentos/evitemos-los-micromachismos-en-las-familias>
- Lawrence, Bridgett M. (2017). *Cómo enseñar a los niños a respetar a las mujeres. (Ki jan pou w anseye ti moun ou yo respekte fanm yo.)* https://www.ehowenespanol.com/ensenar-ninos-respetar-mujeres-como_541362/
- Pascual, Karmen. (2021). *Cómo educar a nuestros hijos e hijas para terminar con la violencia de género (Kòman pou nou edike pitit gason nou yo ak pitit fi yo pou yo fini ak vyolans sèks la)*. <https://www.bebesymas.com/educacion-infantil/como-educar-a-nuestros-hijos-e-hijas-para-terminar-violencia-genero>

11.2.5 *Evite mikwomachis kòmanse depi nan fwaye a*

Daprè Konsèy Popilasyon Nasyonal la (s.f.), sikològ Luis Bonino Méndez te pwopoze tèm mikwomachis la nan ane 1991 pou fè referans ak atitid sa yo, pratik ak mekanis sibtil dominasyon ke yo te aprann depi tou piti. “Yo se pratik vyolans ki rive nan lavi chak jou e ke yo natiralize, lejitime e fè envizib, ki te soti nan konsyans ou non.”

Se kalite atitid sa yo ki transmèt kiltirèlman, yo anjeneral aprann pandan anfans epi nou kapab evite yo lè nou chanje modèl edikasyon ke nou ofri ti moun yo. Tèm "mikwo" refere a lefèt ke, akòz gwosè yo, yo pafwa sanble ensansib. Se pou nou okouran de yo, pou nou pa itilize yo antanke:

- Travay nan kay la se pou fanm yo.
- Ekspresyon tankou "bèl tankou manman l 'ak entelijan tankou papa l".
- Di ti moun yo ke yo "sanble fanm" lè yo montre feblès oswa kriye. Yo dwe retire "etikèt" restriktif ak sèksis yo. Langaj negatif sa a lakòz sekirite ki ba, ogmante koupab, ak moral ki ba.
- Di ti moun nan lè li soti lakay li epi li di nou ke y ap deranje li, pou yo frape lòt ti moun nan epi pou yo pa ale. Nan fason sa a, nou sèlman ap fè yon jenerasyon sitwayen vyolan ki pa aprann dyalòg. Nou dwe anseye yo pou devlope kapasite pou negosye, pou yo toleran. (Espinoza, 2021).
- Ankouraje edikasyon ti gason yo, paske pita fanm yo pral marye epi yo pap al travay ankò.
- Ti fi yo pa ka jwe foutbòl, yo pa ka pratike aktivite sa yo ... sèlman gason.

11.3 **Konklizyon**

Premye bagay ki dwe konsidere, se ke tout bagay nou anseye nan kay la dwe nesèsman akonpaye pa mwayen egzanp. Pa ezite mande èd si ou gen vyolans ant fi ak gason. Fè yon modèl, menm si ti moun ou yo pa wè ou. Evite koudèy, kòmantè oswa konpliman pou fanm pandan w ap mache nan lari a.

Angajman mwen anvè Bondye:

Se poutèt sa, li esansyèl pou konnen kijan pou edike ti moun nou yo nan pou mete fen ak vyolans sèks la. Karmen Pascual (2021):

- **Preche avèk egzanp.** Evite tout kalite vyolans, sitou si se paske ou se yon fanm. Sonje ke ti moun nou yo obsève epi koute nou kontinyèlman, kidonk li enpòtan pou pami gran moun ki edike minè sa yo gen yon relasyon ki baze sou lanmou, respè, egalite, ak yon pataj ekitab nan swen fanmi an.
- Li nòmal pou **konfli yo** eklate, men yo dwe **rezoud yon fason ki sen epi pran swen relasyon yo.** Evite gwo kri, rele ak tout kalite agresyon oswa vyolans. Olye de sa, demontre fason respè pou fè fas ak konfli yo, tankou pale oswa pran tan pou refwadi sa. Si sa posib, fè pwòp pitit ou patisipe nan solisyon an.
- Tretman sa a ki baze sou kominikasyon ak respè dwe gen ladan l tou pitit gason ak pitit fi nou yo, sitou lè nou mete limit ak konsekans. Sèvi ak vyolans, ni vèbal ak fizik, fè kalite konpòtman sa a nòmalize e ke li sanble nòmal pou yo si yo soufri yo nan men patnè yo, sa ki fè li pi difisil pou detekte premye siy abi yo.
- Sonje ke vyolans lan kapab vèbal tou. **Elimine tout ekspresyon tankou "pa okipe li, manman w fou ..."**
- **Evite tande mizik** oswa gade **fim** ak emisyon televizyon ki montre konpòtman derespektan anvè yon fanm. Men, si ou wè yon sèn sou televizyon, fim oswa lavi reyèl ki fose tretman fanm yo, ou ta dwe pwofite opòtinite pou w anseye pitit ou yo sou li.

Yo montre vyolans pou kreye plis vyolans. Pa deplase pitit ou yo nan kòlè, pa pwovoke yo, pa atake yo. Fè yon bagay konsa ap fè yo mal anpil epi ou pral sèlman simen resantiman ak rankin.

Paran ak fanmi yo nou dwe mete alèt si nenpòt nan pitit fi nou yo ap soufri akoz de vyolans sèks. Pou sa, nou rekòmande yo bay anpil atansyon ak konpòtman tankou:

- **Chanjman nan fason ou abiye oswa fè makijaj.** Li souvan ke yo kòmanse mete rad ki lach si yo pa t'itilize yo fè sa anvan, se pou yo kouvri kò yo oswa mete mwens makijaj sou yo, si yo te renmen li anvan.
- **Chanjman nan atitid ou.** Malgre ke li nòmal ke nan adolesans chanjman atitid yo komen, nan ka viktim vyolans, plis tristès, enkyetid, diminye pèfòmans akademik, mwens atitid kominikasyon yo konnen.
- **Idealize patnè yo,** osi byen ke relasyon yo genyen avèk li, epi **minimize konpòtman ki pa akseptab.**
- **Izolasyon oswa abandon bò kote zanmi yo.** Lè ou kòmanse yon relasyon, li nòmal pou pase mwens tan ak lòt moun oswa aktivite, men li kapab yon siyal alam ke pastan, amitye, ak tout bagay ki pa vire toutotou abizè a yo abandone.

- **Li trè enpòtan pou eksplike yo ke nou diferan, ke nou tout gen anpil valè e li vo lapèn pou eksprime sa yo santi yo.** Sa a se kle nan edikasyon pitit gason ou pou l respekte fanm yo.
- **Aprann pitit fi ou ak pitit gason ou yo pou yo respekte tèt yo.** Aprann yo pou yo pran swen kò yo ak pa lòt moun. Si yo aprann sa, pa gen moun ki pral abize yo epi an menm tan tou, yo pap kapab fè lòt moun mal paske yo pral konprann ke kò yo sakre pi yo gen valè tankou pwòp kò pa yo.
- **Edike pitit gason ou yo pou yo konsève relasyon ki gen respè lè li nan zafè ti mennaj.** Respè pou pwòp tèt yo ak kontwòl sou emosyon yo se ansèyman debaz pou yon gason kapab konnen kijan pou pran swen ti fi a lè li soti avèk li, li pral konnen ki jan pou l di non ak pwovokasyon oubyen envitasyon ki pa apwopriye. 1 Kor. 6:19.
- **Montre pi bon konpòtman anvè madanm ou.** San dout, egzanp ki pi wo ke nou ka bay pitit nou yo sou renmen epi respekte fanm se lè nou fidèl ak madanm nou.

**Respè pou pwòp tèt nou
gide moral nou. Respè pou
lòt yo gide egzanp nou yo.
Aprantisaj sa a kòmanse nan
fwaye a.** *Laurence Sterne*

11.2.3 Pataje devwa nan kay la

Youn nan fason pou edike pitit nou yo se anseye yo pou yo aprann pran responsablite yo. Kòm paran, ou dwe fè atansyon pou ou pa gate pitit ou twòp. Nou dwe anseye yo sou kijan pou yo ede manman an olye pou yo kite yo fè tout travay la poukont li.

Ou dwe jwe yon wòl epi anchaje li kèk travay. Sonje byen, pitit gason yo ka lave asyèt, bale, ranje kabann yo, elatriye. Nou ta dwe fè yo santi yon responsablite pou yo toujou bay èd yo nan fwaye a. Yon ti gason ki grandi panse ke travay nan kay la se "travay fanm" se byen chans pou l devlope yon atitud mizojin nan relasyon li nan tan k ap vini an.

Se poutèt sa, piga w fòse pitit fi ou yo fè tout bagay ke ti gason yo ta dwe fè yo menm, okontrè, se pou w ankouraje yo patisipe nan kèk travay ke y ap fè.

11.2.4 Rejete tout kalite vyolans kont yo

Vyolans konsènan sèks la se sa ki te egzèse sou fanm pa moun ki gen oswa ki te gen relasyon emosyonèl (patnè oswa ansyen patnè). Objektif agresè a koze mechanste epi fè egzèsis kontwòl sou fanm lan. Se poutèt sa, vyolans lan toujou ap repete.

Pi gwo pwoblèm nan se ke domaj la se pa sèlman pou manman an, men tou, pou ti moun yo. Sofia Mas, site pa Karmen Pascual (2021), di nou: "modèl prensipal la nan relasyon yon koup ke yon ti moun genyen se pa paran yo a, ni atre yo de, ak lòt moun tou, nan evènman separasyon oswa divòs".

Regina Novelo, site pa M. Espinoza (2021), eksplike nou ke:

“Se pou nou edike mesye yo (fè yo wè ke) yo dwe grosye, fò, brav, solid, yo pa kriye, pa akize, pa montre santiman yo e sa jenere ke lè yon ti moun souffri abi, li pa ka di li, oswa voye mesaj erè ke gason yo pi fò pase fanm oswa yo siperyè.”

11.2.2 Valè debaz pou ankouraje yo

Nou dwe konnen ke tout sa nou fè ak di voye yon ansèyman bay pitit nou yo. Malerezman nou te adopte valè yo nan sosyete a, ki pa kowenside ak sa yo ki nan Peyi kote Bondye Wa a. Nou pran Estereyotip sosyete a sou wòl fanm ak gason ki defòme.

Gason yo edike pou yo gen pouvwa. Estereyotip sa yo pa pèmèt nou bati yon konpòtman kote fanm yo pa trete avèk respè. Sosyete nou an edike fanm yo depann de lòt la, konsa se nonm lan ki gen dènnye mo a san yo pa kapab diskite oswa bay opinyon pa li.

Remake byen ke si yo di yon ti fi ki soti nan yon laj jèn ke "tou dousman li sanble bèl", ke li te dwe dosil, gen tandrès, ki yon ti jan bèl paske li mens oswa paske nan rad li, ou ap mete l 'nan risk paske nou moutre l 'sa ke li vo akòz de bagay sa yo ki ekstèn. Bò kote pa li. Nou di ti gason an konsa "ala ou fò, ala ou brav, ala wou move", lè sa a, nou fè l kwè ke li pa ta dwe kriye oswa li pa kapab pè. (Espinoza, 2021).

Se poutèt sa, nou dwe aprann edike pitit nou yo ak valè Wayòm Bondye a, tankou:

- **Bay modèl avèk egzanp.** Sonje byen ke ti moun nou yo toujou ap obsève ou epi pratike sa ou anseye yo, menm san yo pa konsyan.
- **Fanm ak gason merite menm respè.** Yo pa dwe tolere mank respè ti moun yo anvè fanm yo, e konsa yo pral aprann ke fanm ofiske se yon konpòtman akseptab. Se mwens ankò "selebre" sitiyasyon sa yo jis paske ti moun nan "se yon ti jèn" epi "li te sanble komik fason ke li te di l la".
- **Lanmou dwe san distenksyon ant sèks pitit nou yo.** Pa gade sou pitit fi. Evite ekspresyon ki fè yo santi yo gen mwens valè pase ti gason yo.
- **Bay pitit fi yo menm opòtinite pou devlopman tankou pitit gason yo.**
- **Etabli bon karaktè nan pitit gason w lan.** Paran yo se premye pwofesè pitit yo. Sèvi ak tan entèraksyon ou avè l pou w anseye li osijè de valè fanm yo.
- **Rekonpanse pitit gason ou lan pou fwa li fè efò pou l renmen, respekte, ak apresye fanm yo, kòmanse avèk sè l yo ak manman l.** Fè yo konnen ke li lach pou fè yon fanm mal.
- **Fè egzèsis disiplin ki nesèsè lè ou koute pitit ou yo, anjeneral adolesan ak jèn moun, eksprime tèt yo nan yon fason kote ke y'ap meprize ak derespekte fanm yo.** Sa gen ladan li, evite ekspresyon tankou "pitit gason m nan te soti trè jèn".

Leson 11. **Renouvele konpreyansyon nou. Elimine tout kritè ki denigre fanm yo.**

Pasaj bibliik: *Women 12:1-2*

“Se sak fè, frè m' yo, jan Bondye fè nou wè li gen kè sansib pou nou an, se pou nou ofri tout kò nou ba li tankou ofrann bèt yo mete apa pou Bondye, bèt yo ofri tou vivan epi k'ap fè Bondye plezi. Se sèl jan nou dwe sèvi Bondye tout bon. Pa fè menm bagay ak sa moun ap fè sou latè. Men, kite Bondye chanje lavi nou nèt lè la fin chanje tout lide ki nan tèt nou. Lè sa a, n'a ka konprann sa Bondye vle, n'a konnen sa ki byen, sa ki fè l' plezi, sa ki bon nèt ale.”

Objektif yo:

- **Revalorize** fanm lan selon sa Bondye etabli.

11.1 Entwodiksyon

Nou ap viv nan yon sosyete enpafè ak gwo pwoblèm. Anpil nan pwoblèm sa yo afekte fanmi kretyen yo tou. Youn nan bagay sa yo, menm san yo pa remake li, nou ka omwen pèmèt si se pa ankouraje, se tretman ki pa diy kont fanm yo.

Lènmi an fè nou anpil mal nan sans sa a. Pafwa nou te patisipe nan yon kilti machis kote ke fanm yo gen mwens valè. Men, nan tan sa yo, fanm yo te leve kanpe pou denonse divès kalite abi ke yo soufri e ke anvan yo pa t'azade denonse sa. Sondaj gouvènman an sou dinamik fanmi di nou ke fanm soufri divès kalite vyolans. Men, pwoblèm ki pi grav la se ke anpil nan yo fè eksperyans move tretman an nan pwòp fwaye yo.

Nou ap viv nan yon kilti machis ki tolere enfidelite pa gason an, men denigre fanm nan gran jan lè yo enfidèl. Se pa sou bay debòch yo dwe enfidèl, men yo dwe konnen tou ke ni gason an ni fanm nan, yo genyen menm dwa devan Bondye.

Nan kontèks aktyèl la, nan anpil kay fanm lan deja gen pou li ale nan travay epi retounen lakay li toujou pou pran swen travay nan kay la, pran swen ti moun yo, elatriye. Nou dwe sispann ak revize tout fason sa yo nan panse ke nou te eritye oswa pèmèt yo antre nan kay nou yo. Apre sa a, nan lesan sa a nou pral wè ki kalite valè nou ta dwe ankouraje nan pitit nou yo pou yo respekte gason ak fanm menm jan? Ki kalite vyolans ki egziste epi idantifye si yo prezan nan fwaye nou yo? Ki sa ki mikrowmachism epi poukisa nou ta dwe detwi li nèt?

11.2 Devlopman

11.2.1 *Bondye te fè nou sanble*

Premye bagay ou dwe kenbe nan tèt ou se ke Bondye te fè nou sanble. Se vre ke nan konsepsyon Bondye, nou genyen diferan wòl, men sa pa fè nou menm gason yo siperyè pase fanm yo.

Lè yo montre ti moun yo konpòtman moral ak etik, paran yo ap tou transmèt valè ki kapab fè fas ak enfluyans negatif ke ti moun yo kapab resevwa nan men zanmi, kamarad lekòl yo oswa medya yo.

Responsablite pou vin yon bon modèl la kapab ankouraje paran yo tou amelyore sitiyasyon an nan lavi yo. Pa egzanp, si nou lakòz yon aksidan epi eseye kouri, n ap voye yon mesaj negatif. Men, si nou rete epi asime responsablite nou yo, nou pral yon gwo egzanp konstriktif nan chanjman an. Sonje ke lanmou se fondasyon chak relasyon.

Angajman mwen anvè Bondye:

Egzèsis aplikasyon an

1. Detèmine senk abitud negatif ke ou vle elimine nan lavi ou, pou yon pi bon fòmasyon nan pitit ou yo.

2. Detèmine senk abitud pozitif ke ou vle adopte pou yon pi bon fòmasyon nan lavi pitit ou yo.

Referans bibliyografik yo

Noticias, consejos y estilo de vida. (2015). *La importancia de los padres como modelo a seguir en la educación de los hijos (Enpòtans paran yo kòm modèl nan edikasyon pitit yo)*. [Blog]. <https://www.altolago.com.mx/la-importancia-de-padres-como-modelo-seguir-educacin-de-hijos>

Plaza Toy. (s.f.). *Los padres como modelos a seguir de sus hijos adolescente (Paran yo antanke modèl pou ti moun adolesan yo.) Lavi ak Aktivite Fanmi an*. <https://plaza-family.com/vida-y-familia/los-padres-como-modelos-a-seguir-de-sus-hijos-adolescentes/>

Vis tankou pònografi, alkòl, ak lòt depandans

Antanke paran, nou dwe bay pitit nou yo yon bon egzanp. Pa inyore presyon kanmarad pou fè eksperyans ak pònografi, alkòl, ak lòt vis. Ou kapab eseye dekouraje pitit ou a soti nan eseye alkòl lè w fè ti pale sou li ak dwòg, efè yo ak risk ki enplike.

Men, si ou gen pwoblèm ak itilizasyon alkòl oswa dwòg, ou pral enfliyanse atitid ak konpòtman pitit ou a, pou ou kapab yon egzanp pou abitud ki an sekirite.

Pale ak pitit ou a osijè de tout danje vis sa yo kapab pwodwi. Nan sa, li pral wè fanm lan kòm yon objè, epi mantalite li pral defòme dapre konsepsyon Bondye a. Kolosyen 3:5 “*Se poutèt sa, se pou nou detwi nan nou tou sa ki soti nan lemond tankou: imoralite, malpwòpte, move dezi, move lanvi, renmen lajan (ki menm jan ak sèvi zidòl).*”

Kalite lavi an sante a

Ou ka modle yon vi ki an sante lè ou manje byen epi fè egzèsis regilyèman. Ou ta kapab enplike pitit ou a, pa egzanp, naje ansanm oswa pran tout fanmi an pou yon mache ansanm. Efezyen 5:29: “*Pesonn pa janm rayi kò li. Okontrè, li ba l' manje, li pran swen l', tankou Kris la ap fè sa pou legliz la.*”

Ou kapab eseye evite fè kòmantè negatif sou kò ou, ak pa lòt moun tou. Sa voye mesaj enpòtan sou imaj kòporèl ak akseptasyon an.

Atitid anvè aprantisaj la

Chèche fè motivasyon pou ke edikasyon sa enteresan ak agreyab. Sa ap ogmante chans pou pitit ou a gen yon atitid pozitif nan direksyon lekòl ak aprantisaj. Pitit fi nou yo te grandi ap gade nou k'ap etidye pou lavi (etidyan, diplòm, kou resiklaj, elatriye). Pa egzanp, ou kapab aprann yon lang oswa komès, oswa ou kapab li sou yon sijè pratik ki entere ou. Yo te kapab menm pase kèk tan ap li pou plezi. Sa se yon bon fason pou ankouraje yo li ak etidye.

Sèvi ak teknoloji

Fason nou itilize teknoloji voye mesaj fò bay ti moun nou yo sou plas li nan lavi fanmi nou yo. Pa egzanp, si nou toujou ap tcheke mesaj yo sou telefòn selilè ou, oswa wè bagay enpòtan sou entènèt la, li pral endike ke sa a pi enpòtan pou ou pase pwòp fanmi ou. Men, si, sou kontrè a, ou pran kèk minit pou w tcheke rezo sosyal ou epi apre sa a, ale deyò pou yon ti mache an fanmi, ki sètènman voye mesaj la ke rezo sosyal yo se jis yon opsyon pou amizman ak detant.

10.3 Konklizyon

Ti moun yo bezwen konsèy sou anpil pwoblèm pandan devlopman yo, epi pandan y ap grandi, konsèy yo mande yo vin pi konplèks. Pou ti moun yo aprann pran desizyon nan lavi yo, non sèlman ke paran yo dwe sèvi pou yo antanke gid, men tou yo dwe pataje kritè pou fè chwa ak lè pou yo pran desizyon yo pou ke pitit yo aprann avèk egzanp lan.

10.2.3 Enfliyans ou sou pitit ou a ki se yon adolesan

Ou se yon enfliyans enpòtan pou pitit ou.

Zanmi ak kanmarad yo enfliyanse pitit ou a, men ou menm tou sèlman enfliyans kanmarad la diferan de pa ou la. Zanmi pitit ou a gen anpil chans pou enfliyanse konpòtman li chak jou, tankou mizik li koute oswa rad li mete yo. Men, antanke paran, ou ka epi ou ta dwe enfliyanse valè kretyen yo ak pwoblèm ki gen rapò ak avni ou, tankou opsyon edikasyon.

Plis relasyon w ak pitit ou ap fè, plis w ap gen enfliyans. Se paske li apresye bon opinyon ou, konsèy, sipò, ak èd. An reyalyite, li posib ke lè pitit ou a vin yon jèn adilt, li pral fini ak valè, kwayans, ak konpòtman menm jan ak ou. 2 Timote 1:5.

Adolesan yo bezwen ou rete an kontak ak yo ak sa yo ap fè. Ou kapab montre w enterese ak sa l'ap fè ak zanmi li yo san ou pa anvayi espas yo a si gen ekilib nan vi prive ak konfyans. Fè kreyativite pou yo konnen ke se bagay sa yo ki enterese w. Pa konsidere yo tankou yon bagay minè, paske sonje ke n ap viv chak etap sa yo tou epi bagay sa yo te gen anpil enpòtans nan moman sa a nan anfans nou ak adolesans nou.

Y Enfliyans ou sou atitid ak konpòtman pitit ou a ki se yon adolesan.

Ou kapab enfliyanse anpil aspè nan konpòtman jèn ti moun ou an, osi byen ke atitid yo. Men nan kèk zòn ak fason ou kapab enfliyanse pitit ou a:

Amitye yo

Lè pitit ou a te pi piti, pwobableman li te enfliyanse pa zanmi li te fè yo lè w t ap jere aktivite sosyal ou yo.

Nan adolesans, ou toujou gen yon enfliyans endirèk sou zanmi pitit ou a. Ou dwe ede ti moun ou yo konfòme atitid ak valè, epi sa k ap ede yo menm nan fè chwa moun ki pou zanmi yo.

Li kapab sanble ke paske jèn yo ak zanmi yo sanble, y ap enfliyanse youn ak lòt. Men rezon prensipal zanmi yo sanble ke jèn yo chwazi zanmi ak moun ki jis tankou yo.

Relasyon nan respè

Ede pitit ou chwazi ak bati relasyon ki etabli nan respè nan modèl konpòtman ki gen respè ak swen nan pwòp relasyon ou yo. Sa ke li wè nan rapò w chak jou yo pral "yon koutim" pou konpòtman li yo. Menm si ou tonbe sou relasyon ki lakòz difikilte pou ou, asire ou adrese moun sa yo ke ou vle pitit ou a vin tankou yo a. Adrese yo avèk respè, si sa nesèsè, chèche èd pwofesyonèl.

Se pou w trè diplomatik fas ak lòt moun. Pa egzanp, ou ka itilize ekspresyon tankou "Mwen pa kapab akonpanye nou jodi a pou n al bwè kafe non, paske m te pwomèt pou m te mennen pitit mwen yo al gade fim". Sa ede ti adolesan w lan aprann ladrès enpòtan ak fason pou l antre nan relasyon ak lòt moun.

10.2.2 *Konsèy pratik pou modèl egzanp pou swiv*

Jezi ki se Kris la, Seyè nou an, lè yo te mande li pou l te montre yo Papa a, li reponn: Jan 10:30 mwen menm ak Papa a nou se youn. Sa vle di, Li te espesifye nan montre kè Papa a nan tout sa li te fè.

“Se pou nou swiv egzanp mwen, menm jan mwen menm mwen swiv egzanp Kris la.”

Pòl nan 1 Korentyen 11:1

Se poutèt sa, nou dwe swiv egzanp li, ak bay pitit nou yo egzanp lan, menm jan kè Bondye ye a.

Pou sa nou kapab konsidere kèk pwopozisyon pratik, nan bay bon modèl:

- Mete pitit ou nan diskisyon familyal yo epi mande l pou l bay opinyon li sou desizyon fanmi an, règ yo, ak atant yo. Sa ap ede yo konprann ki jan nou kapab genyen bon relasyon epi travay nan tèt ansanm.
- Fè bagay ou mande pitit ou a fè. Ti moun yo remake lè nou pa fè sa. Si mwen mande ou pou pa sèvi ak telefòn selilè ou la lè li fè midi, nou dwe bay egzanp.
- Kenbe yon atitud pozitif: panse, aji epi pale nan yon fason ki optimis. Tanpri, evite toujou pote plent sou moman difisil ke nou te viv yo. San dout, yon egzanp trajik ant pèspektiv pesimis kont optimis yo jwenn nan rapò 12 espyon yo (Resansman 12 ak 13) ki t al rekonèt peyi Bondye te deja bay pèp li a. Dis nan yo te trè pesimis, yo te doute sou sa Bondye te pwomèt la ak sa ki lakòz tout jenerasyon yo moute desann pou 40 ane nan dezè a san yo pa kapab antre nan peyi pwomès la. Olye de sa, de nan douz disip yo (Jozye ak Kalèb) te optimis e Bondye te itilize yo 40 ane pita pou li konkeri Tè Pwomès la.
- Nou dwe gen imilite pou admèt erè nou yo epi pale sou sa nou ta kapab fè yon fason diferan pou evite fè erè sa yo ankò. Si yo wè nou tonbe nan menm erè yo, eskiz nou yo pap itil anyen.
- Evite blame lòt moun oswa sikonstans pou tout bagay ki mal. Gwo domaj la nan blame lòt moun pou sa nou fè sa ki mal se yon bagay ki anyen. Lè Bondye te mande Adan "Eske ou te manje nan donn pyebwa sa mwen te entèdi ou manje a?" Adan reponn: "Fanm ou te ban mwen an te ban m donn pyebwa a, mwen manje l" (Jen. 3:11,12). Sa vle di, li te blame fanm lan paske li te sede anba peche a.
- Sèvi ak ladrès pou rezoud pwoblèm pou fè fas ak defi oswa konfli nan yon fason kalm e pwodiktif. Lè ou konnen ke fache ak anraje lè yon pwoblèm rive ankouraje pitit ou a reponn nan menm fason an tou.

“Ou genyen yon enfliyans enpòtan nan valè pitit ou yo ak sa ke y’ap chwazi yo. An mezi ke relasyon w pi fò avèk pitit ou yo, se plis enfliyans w’ap genyen toujou. Paran yo se modèl ki plis pwisan pou adolesan yo. Sa ke w di ak fè gide konpòtman yo, atitud ak kwayans yo, kounye a epi pou pi devan.”

Leson 10. **Papa a nan fanmi an kòm yon model pou swiv**

Pasaj bibliik: *Jan 14:9*

“Jezi reponn li: ‘Depi tout tan sa a mwen la avè nou, Filip, ou poko konnen m’ toujours? Moun ki wè m’, li wè Papa a. Ki jan ou ka fè di: Moutre m’ Papa a?’”

Objektif yo:

- **Asime angajman** pou fòme pitit nou yo nan krent pou Bondye atravè egzanp.

10.1 Entwodiksyon

Youn nan gwo defi nou genyen nan lavi a se edikasyon pitit nou yo. Pafwa nou te manke bon konprann pou fè li kòrèkteman. Nan lòt fwa nou ka di ke nou pa konnen ki jan pou nou fè li. Nan lòt ka yo, sèlman limite tèt yo pou repete modèl yo obsève nan pwòp paran yo.

Bib la pale ak nou byen laj sou ki jan nou kapab fòme pitit nou yo. Li avèti nou tou ke, si nou pa fè sa, lòt moun ap pran plas la nan edike ti moun nou yo, byenke anpil nan fwa yo, moun k’ap fè l yo pap pi bon modèl pou ti moun yo.

Nan lesan sa a nou pral etidye Kiyès ki fòme kè pitit nou yo lè nou pa asime responsablite sa antanke paran? Ki jan nou ka yon modèl pou pitit nou yo?

10.2 Devlopman

10.2.1 *Ti moun yo aprann pa mwayen imitasyon*

Nou dwe konsyan ke depi tou piti, ti moun yo aprann fè sa yo wè. Se poutèt sa nou dwe pran prekosyon pou pran tan ki nesesè yo montre yo fason pou yo ye epi karaktè yo ap fòme depi byen bonè.

Pwoblèm nan se ke sèjousi gen gwo absans paran yo, sa ki deranje kè ti moun yo anpil. Nan ka sa yo, yo pral kòmanse kap chèche modèl yo nan modèl yo wè nan televizyon, nan nouvel oubyen nan zanmi yo. Pwoblèm lan se ke si zanmi yo pa kretyen, y’ap fini pa afekte lavi pitit ou yo nan yon fason ki negatif. (1 Korentyen 15:33; Pwovèb 13:20).

Konsa, si moun ki nan mond sa a obsede avèk lajan, plezi ak pwòp enterè yo, pa doute ke sa a pral enfluyans ke pitit ou yo ap genyen si ou pa pran angajman an jodi a pou investi lavi ou nan mete yon modèl ke ou menm ou etabli.

"Si gen yon Bondye pou adolesan sou tè a, li gen pou wè avèk Bondye adaptasyon. (...). Pou adolesan yo, viv nan yon fason ki diferan de zanmi yo se bagay ki mal ki pase lanmò."

—William Brown

Referans bibliyografik yo

- Acuña, Francisco Javier. *¿Generación de cristal? (Jenerasyon kristal?)* Nan *Jounal El Excelsior*. <https://www.excelsior.com.mx/opinion/francisco-javier-acuna/generacion-de-cristal/1355434>
- Christopher Pérez Medina. (2021). *El surgimiento de la Generación Cristal en la última década (Aparisyon jenerasyon Kristal la nan dènye dis ane yo)*. Media Lab. <https://medialab.unmsm.edu.pe/chiqaqnews/el-surgimiento-de-la-generacion-cristal-en-la-ultima-decada/>
- Cristopher Castellanos. (2020). *La iglesia con paredes de cristal (Legliz la ak miray kristal la)*. <https://radiohcjb.org/la-iglesia-con-paredes-de-cristal/>
- Jounal El Universal. (2020). *¿Sabes si tu hijo es de la Generación de Cristal? (Èske w konnen si pitit ou a soti nan jenerasyon kristal la?)* Medya sosyal. <https://universal.org.mx/sabes-si-tu-hijo-es-de-la-generacion-de-cristal/>
- Gurrola Togasi, Ana Ma. (2018). *Transformando a la generación de cristal (Transfòmè jenerasyon kristal la)*. Lekòl Preparatwa Nasyonal la. UNAM. Vil Meksiko.
- Fi nan reoloji (2020). *No somos la generación de cristal, somos la generación del cambio (Nou pa jenerasyon kristal, nou se jenerasyon chanjman an)*. <https://mujereologia.com/2020/10/26/no-somos-la-generacion-de-cristal-somos-la-generacion-del-cambio/>
- Jounal Milenè. (2021). *¿Quiénes son la 'Generación de cristal' y por qué se les llama así? (Ki moun ki 'Jenerasyon Kristal la' epi poukisa yo rele l konsa?)*. <https://www.milenio.com/estilo/generacion-de-cristal-quienes-son-y-por-que-se-les-llama-asi>
- Òganizasyon Nasyon Zini. (2017). *Malala Yousafzai*. <https://www.un.org/es/mensajeros-de-la-paz/malala-yousafzai>
- Pastora Eliana. *¿Eres parte de la generación de Cristal o un cristiano verdadero? (Èske w fè pati jenerasyon Kristal la oswa yon vrè kretyen?)* Kè ke Kris la transfòmè. <https://corazonestransformadosporcristo.com/eres-parte-de-la-generacion-de-cristal-o-un-cristiano-verdadero/>
- Uno TV (2021). *¿Quiénes son la generación de cristal? Aquí te decimos. (Ki moun ki jenerasyon an kristal? Isit la nou di ou)*. <https://www.unotv.com/ciencia-y-tecnologia/quienes-son-la-generacion-de-cristal-aqui-te-decimos/>

9.3 Konklizyon

Gen kèk moun ki afime ke anvan yo te boule Juan Hus (yon mati pre-refòm) te di pawòl sa yo: *"Ou pral boukannen yon zwa, men nan yon syèk ou pral jwenn yon Swan ke ou pap kapab boukannen."* Yo fè referans ke li te pwofetize sou gwo refòmateur Martin Luther a. Nan boukliye zam Wittenberg genyen yon kana ki kole la. Mèsi pou mati yo paske yo te kapab bay lavi yo pou Kris la.

Ann viv pou nou fòme gason ak fanm ki, menm jan ak Kris la, pa friz devan difikilte yo. Ann ale avèk yo, ede devlope karaktè yo ak lafwa yo nan Bondye nan tout gwo difikilte ke y'ap fè fas.

Ou pa bezwen sezi ke jenerasyon sa a kanpe kont gwo pwoblèm nan sosyete nou ye kounye a, tankou machis oswa mizojin, eksplwatasyon moun ki pi bezwen yo, enjistis sosyal, swen anviwònman, elatriye. Pwoblèm lan se pa rete nan fè fòmasyon moun "ki pote plent pou tout bagay" men pito, yon jenerasyon ki leve pou pote anpil nouvo chanjman ke sosyete a bezwen ansanm ak demann yo, e ke yo konnen Kris la kòm Sovè pèsone yo.

Angajman mwen an vè Bondye:

Egzèsis aplikasyon an

Pataje senk fason pratik pou ede bati karaktè pitit ou yo.

Ana Ma. Gurrola (2018) di nou ke:

“Jèn nou yo bezwen devlope ladrès pou yo kapab afwonte lavi, pou yo kapab rezoud konfli yo pou kont yo, fikse objektif yo, fè efò pou reyalize epi gen yon wo nivo rezistans nan fristrasyon, nan yon ti bout tan, pou di sa ak yon sèl fraz, pou yo kapab aprann byen jere tèt yo pou kont yo.”

Ekriyen Ebre ak Jak la di nou konsa:

“Moun konsa, latè pa t' bon ase pou yo. Yo t'ap kouri moute kouri desann nan dezè yo, nan mòn yo. Yo t'ap viv nan twou wòch ak nan twou tè.” (Ebre 11:38)

“Frè m' yo, se pou nou santi nou kontan anpil lè nou wè nou tonbe anba nenpòt kalite eprèv. Paske, nou konnen byen, lè konfyans nou gen nan Bondye a tonbe anba eprèv, sa ban nou pasyans. Men, fòk pasyans sa a fin fè travay li nèt pou nou kapab bon nèt sou tout pwèn, byen devlope, san nou pa manke anyen.” (Jak 1:2-4)

9.2.5 Ann nou pwofite pou nou pote chanjman ke y'ap ankouraje e se yo menm ke sosyete a gen bezwen

Kite m rakonte ou yon ti istwa nan yon fason ki pi kout posib. Nan 2012, a laj de 15 an, yon jèn fi te tire pa fòs gouvènman li yo ki te opoze ak edikasyon fanm yo.

Se konsa, li te deside mennen yon kwazad pou chanje fòm gouvènman li an, li te mete pwòp vi li nan gwo risk. Li te deklare: *“Mwen pral kontinye batay sa a jiskaske mwen wè tout ti moun al lekòl”*.

Mwen ba ou kèk enfòmasyon pou wè si ou kapab idantifye li:

- An 2013, ansanm ak papa l', li te etabli yon fondasyon pou edikasyon ti fi yo ak sansibilizasyon sou afè sosyal ak ekonomik.
- An 2014, a laj 17 an, li te moun ki te pi piti ki te resevwa Pri Nobèl Lapè a.
- An 2017, li te nome antanke "Mesaje Lapè pou Nasyonzini" pou ede sansibilize sou enpòtans edikasyon ti fi yo.

Eske ou deja idantifye li? Wi, li se Malala Yousafzai. Ou pral mande poukisa mwen pataje istwa sa a avèk ou. Bon, repons lan se senp. Mwen vle di ou ke *“jenerasyon kristal”* sa a tou te gen gwo kalite tankou chak jenerasyon ki te vini anvan li yo. Youn nan yo se sa ki te vle gwo chanjman pou sosyete li a. Nou dwe pwofite de kalite sa a ak lòt kalite pou ankouraje jèn nou yo.

Mwen kapab asire ou ke mwen pa devye de travay ke nou menm antanke Legliz nou genyen. Bondye konfyè nou yon misyon ki konplè. Li pa gen aspè esprityèl la sèlman ladan li.

enponderab ki kraze objektif la oswa objektif oswa yo kritike pa moun ki pa nan sityasyon sa a, yon entolerans defòme nan direksyon pou Opozan yo deklannche nan yo ki ka debouche sou kòlè, vyolans fizik ak vèbal oswa, nan sityasyon presyon maksimòm, nan yon tandans danjere ki rive nan swisid.”

- Yo "frajil" paske genyen mwens otorite ak twòp pwoteksyon.
- Mwens tolerans pou echèk, kritik, imilyasyon ak fristrasyon.
- Yo gen anpil estim pou pwòp tèt yo, kidonk yo bezwen rekonesans ki dirab.
- Yo di yo pa gen ase senpati.
- Ti enterè nan "lekti" ak kilti; sepandan, konpetans odyovizyèl genyen gwo enpòtans nan lavi yo.
- Yo pi kritik nan reyalyte sosyal yo fè fas. Yo pote jijman ki di anpil kont moun ki sanble pa kòrèk.
- Yo toujou chèche reyalyze gwo chanjman
- Yo itilize teknoloji epi itilize rezo sosyal yo kòm mwayen pou yo ekspriye yo.
- Yo manke otorite nan anviwònman fanmi yo.
- Kapasite pou devlope yon pi gwo entelijans emosyonèl vs frajilite emosyonèl la.
- Yo solidè ak kòz mondyal yo.
- Yo mete konfyans yo nan valè tankou amitye, kouraj, pridans, tanperans, fòs ak jistis.

9.2.3 Li pa gen pou wè avèk tout bagay ke nou pa t'genyen yo

Cristopher Castellanos (2018) mansyone ke:

“Se pou nou retounen fè yon ti gade Jezi ki se Kris la ak disip yo ki te bay lavi yo, sèvis yo ak tan yo nan Levanjil la, moun sa yo ki pa t lage tèt yo nan kesyon estetik achitekti oswa relijye, epi ki demoli konsèp grèk ak solidite ak konesans, moun ki, soti nan prizon ak kabann lanmò pou pwoklame levanjil la, li lè pou w reyaji tankou pitit Bondye, epi jenerasyon (sa gen ladan tout moun: ti moun, jèn, jèn gran moun ak gran moun aje) epi prezante mesaj lespwa a nan yon sosyete an bès. Ansanm, se pou nou detwi miray kristal yo epi yon fwa pou tout, nou kapab fonde lavi nou sou wòch ki solid la.”

9.2.4 Kòman nou kapab fòtifye karaktè nou

Premye bagay nou dwe fè se rekonèt ke nou se paran jenerasyon sa a. Se poutèt sa, nou pa genyen okenn dwa pou nou jije yo, san an premye, nou pat asime responsablite pa nou an pou nou te fè fòmasyon pou yo nan fason sa. Nou dwe ede yo devlope valè kretyen yo.

Leson 9. Fòmè yon jenerasyon tou nèf ... an kristal?

Pasaj bibliik: *Jan 16:33*

“Mwen pale konsa pou nou kapab gen kè poze nan mwen. Nou gen pou n' soufri anpil sou latè. Men, pran kouraj, lemonn deja pèdi devan mwen.”

Objektif yo:

- **Konprann** gwo responsablite nou genyen nan fòmasyon karaktè fanmi nou ak tèt nou, avèk èd Sentespri a.

9.1 Entwodiksyon

Èske ou te janm tande ekspresyon "jenerasyon kristal la"? Ak ki sa ou ta kwè li fè referans? An patikilye mwen pa renmen itilize etikèt pou dekri yon gwoup oswa yon jenerasyon. Konsa, mwen eskize davans, nan ka nenpòt moun ki santi yo atake. Entansyon an se pou nou aprann idantifye karakteristik moun ki nan nouvo jenerasyon an ke nou menm paran yo nou te fòmè.

Lè nou analize karakteristik yo, sa ap ede nou evalye ki distans yo genyen ak sa Jezi ki se Kris la atann de nou chak. Sa ap ede nou kòm paran yo pran mezi ki nesèsè pou korije fason nou leve pitit nou yo.

Se konsa, nan leson sa a nou pral reponn kesyon sa yo: Ki karakteristik jenerasyon sa a? Ki avantaj ak dezavantaj moun sa yo genyen? Antanke kretyen, kisa nou kapab fè pou amelyore fòmasyon yo pandan n'ap baze sou prensip bibliik yo?

9.2 Devlopman

9.2.1 *Ki sa ki jenerasyon kristal la*

Tèminoloji a atribye ak filozòf Montserrat Nebrera nan ane 2012. Anjeneral li aplike ak moun ki fèt apre ane a 2000, men pa gen okenn inite nan kritè a sou ki moun ki enkli ladan li. Tèm nan itilize pou eksplike ke, akòz ke paran yo bay yo tout bagay yo bezwen, jèn moun yo nan jenerasyon sa a ta ka "pa estab" oswa "fleksib". Sa vle di ke, lefèt ke paran yo t'ap chache bay san yo pa mande yon bagay nan men yo an retou, sa te fè yo genyen yon "karaktè fèb".

Francisco Acuña (s.f.) fè remake ke: Ti moun sa yo, malgre bon edikasyon lekòl yo ak bèl eksperyans ke yo te viv depi tou piti, tankou bèl opòtinite sosyal ak kiltirèl nan patisipe nan yon gwo atant pwofesyonèl, gen frajil sante emosyonèl kanmèm.

9.2.2 *Karakteristik jenerasyon sa a*

Francisco Acuña menm (s.f.) mansyone ke:

“Yo akize pou yo entegre "Jenerasyon an kristal la" kòm "delika" (ipèsansib) ki moun ki, nan yon bon metafò, "krazè" mwens kontak advèsite. Sa se kle patikilarite yo, yo prepare pou yo reyisi, pou triyonfe, pou fòtin, men si yon bagay ale mal, si yo bite sou yon

Angajman mwen anvè Bondye:

Egzèsis aplikasyon an

Idantifye objektif Bondye genyen pou ou. Èske nenpòt nan yo te entèwonp? Priye devan Bondye pou konnen si volonte li se pou ou retounen al reve ak objektif sa yo.

Referans bibliyografik yo

Blog Bondye nou an. (s.f.). *Bajo La Túnica De José: El Duro Proceso De Vida Que Pocos Quieren Vivir...* (Anba Rad Jozèf la: Pwosesis lavi difisil la ke mwens moun vle viv...). Blog Bondye nou an. <https://nuestrodios.com/la-tunica-de-jose/>

Woodlands Sant. *Conociendo el proceso de Dios (Konnen pwosesis Bondye a)*. Predikasyon kretyèn nan. <http://enelcentro.org/predicas-cristianas/conociendo-el-proceso-de-dios/>

El sufrimiento es una plataforma para desplegar el poder de Dios. Gracia y Vida [Soufrans se yon platfòm pou montre pouvwa Bondye. Gras ak lavi] (s.f.). *James 1.2-4. Gozo en las pruebas (Jak 1: 2-4. Mwen fè kè mwen kontan nan mitan eprèy yo)*. Etid bibliik devosyonèl. <https://graciayvida.com/James-1-2-4/>

Plou, Fernando. (2016). *Un proceso con propósito. (Yon pwosesis avèk objektif)*. Dijital Pwotestan. <https://www.protestantedigital.com/intimidad-con-dios/40687/un-proceso-con-proposito>

8.2.5 Chak pwosesis gen yon objektif.

Nan fen istwa a, Jozèf kapab di frè l 'yo:

“Nou te moute konplo pou fè m' mal. Men Bondye fè sa tounen yon byen, pou l' te fè sak rive jòdi a rive, pou l' te ka sove lavi tout kantite moun sa yo. Non. Nou pa bezwen pè. M'ap okipe nou, nou menm ansanm ak tout pitit nou yo. Se konsa, Jozèf te pale byen ak frè l 'yo, li te di yo pawòl ki te touche kè yo, li remoute kouraj yo.”
(Jenèz 50:20-21)

Men, sonje ke tout sa ki rive se pou byen. Youn nan gwo ansèyman se ke si nou vle gen yon karaktè tankou Kris la, nou dwe prepare pou pase nan divès prèv. Jak mete l konsa:

“Frè m' yo, se pou nou santi nou kontan anpil lè nou wè nou tonbe anba nenpòt kalite eprèv. Paske, nou konnen byen, lè konfyans nou gen nan Bondye a tonbe anba eprèv, sa ban nou pasyans. Men, fòk pasyans sa a fin fè travay li nèt pou nou kapab bon nèt sou tout pwèn, byen devlope, san nou pa manke anyen.” (Jak 1:2-4)

“Li fè sa konsa pou nou tout ansanm nou ka rive fè yon sèl kò nan konfyans nou genyen an ak nan konesans Pitit Bondye a. Konsa, nou tout ansanm nou ka vin granmoun ki byen devlope, dapre dènye mezi devlopman Kris la ki bon nèt.”
(Efe. 4:13)

8.2.6 Pran swen kè ou nan pwosesis la

Jozèf di frè l 'yo: *“Nou te panse pou fè m mal, men Bondye chanje tout bagay pou pi bon”*. Li te kapab fè vanjans pou tout bagay ki te pase nan lavi li akòz frè l 'yo. Men, Jozèf te konprann ke li te tout yon pati nan yon pwosesis ki soti nan Bondye.

“Pase tout lòt bagay, veye byen lide k'ap travay nan tèt ou, paske se yo k'ap di ou ki jan pou ou viv.”

Pwoveb 4:23

Jozèf pa t kite prizon Potifa ak rankin. Ni li pa t 'move sou chèf kanbiz ki te bliye l' lè li te retounen sèvi wa a, menm jan Jozèf te entèprete l 'nan yon rèv. Se mwens kounye a, li te kapab kenbe yon rankin kont pwòp fanmi li.

8.3 Konklizyon

Kilè pwosesis sa a fini? Mwen gen yon bon ak yon move nouvèl pou ou. Move nouvèl la se ke Bondye pa janm sispann travay avèk nou. N ap toujou nan yon pwosesis kwasans, ki pral pote avèk li plis eprèv toujou.

"Bon nouvèl la" se ke kounye a nou te aprann ke Bondye ap travay nan nou pou ke li byen pèfeksyone zèv li a nan nou menm ak mwen menm. *Èske sa se pa bèl bagay?*

Epitou pandan li nan prizon an, konpòtman li te egzemplè. Bib la di ke:

“Li mete l' veye tout lòt prizonnye yo. Se li menm ki te reskonsab tout bagay nan prizon an. 23 Depi li te renmèt yon bagay nan men Jozèf, li pa t' bezwen okipe anyen ankò paske Seyè a te la avèk Jozèf. Seyè a te fè tout zafè l' mache byen.” (Jen. 29:22-23)

Jozèf te toujou okouran ke tout sa k ap pase se travay Bondye. Se li menm ki louvri pòt yo.

- Se sa Jozèf te di sèvitè wa yo ki te nan prizon avè l yo. Èske se pa entèpretasyon Bondye yo ye? (Jen. 40:8).
- Se sa Jozèf te deklare bay farawon an pou l ka entèprete rèv li a: *“Jozèf reponn farawon an: -Se pa mwen menm non! Se Bondye ki pral bay farawon an esplikasyon rèv la”.* (Jen. 41:16).

8.2.4 Kwasans lan kòm rezilta pwosesis la

Bondye mennen Jozèf al sèvi nan lakou wa a. Sa a te rezilta lè Bondye te revele l siyifikasyon yon rèv ke wa a te fè epi ke pèsonn pa t' kapab revele l'. Li gen anpil enpòtans pou mete aksan sou Jozèf tout tan pa pran kredi pou tèt li, men li pito rekonèt ke sa se yon kado Bondye. Jen 41: 15-16.

Se poutèt sa, yo rekonpanse li lè yo te nonmen li gouvènè nan peyi Lejip pou jere gwo rekòt ki ta vini anvan sèt ane sechrès yo. Bondye te ba li sajès pou l dirije. Pozisyon sa a ta sèvi pou kenbe pwòp fanmi li vivan nan sechrès la. Kèk nan frè l 'yo ta vin nan peyi Lejip pou achte kèk grenn ki te nan tout rejyon sa a.

Nou kapab idantifye divès domèn aprantisaj ak kwasans Jozèf pandan pwosesis li a. Jozèf te aprann:

- Gen imilite, malgre ou soti nan yon fanmi ki gen sèten konfò
- Sèvi ak ekselans tout kote Bondye pèmèt sa.
- Kite nenpòt resantiman ki ta renmen fè nich nan kè ou poutèt enjistis.
- Ke, pandan chak etap nan pwosesis li a, objektif Bondye pou lavi li yo te akonpli.
- Apresye entegrite sa a te baz apwobasyon Bondye pou lavi li.
- Ke li pi bon pou w pran chak esè oswa difikilte pase pou w rete ap plenn epi pataje fòt.
- Ke se te toujou favè Bondye nan lavi li ak mizèrikòd li ki te louvri pòt pou li.
- Pou bay temwayaj sou ki moun ki te sous la nan travay yo ak ministè yo.
- Dirije ak jistis pou tout moun, tankou frè l yo.

- **Li nan prizon enjisteman**, ansanm ak prizonnye wa a, pou yon krim li pa t komèt. Epitou nan prizon an, Jozèf te kapab jwenn konfyans chèf prizon yo e yo te mete l kòm chèf gad yo. (Jen. 40:12-13).
- **Yon sèvitè ke wa a te bliye pandan yon bon bout tan**, lè li soti nan prizon an. Nan yon okazyon, de ansyen sèvitè (sèvitè ki konn toujou pote koup la ak sa k ap fè pen an) ki pa t fidèl ak wa a, ki te nan prizon ak Jozèf, yo pwoche bò kote l pou yo revele siyifikasyon yon rèv ke chak moun te fè. Pou youn, sa ki te konn pote koup la, nouvèl la te trè bon. Nonm koup la ta dwe retabli nan sèvis wa a nan twa jou. Se konsa, Jozèf mande l pou l plede koz li a devan wa a. Avan lontan, nonm sa a te bliye mande favè a. Pou lòt prizonnye a, nouvèl la te trè grav, paske li ta pral mouri nan twa jou.

Nou tandè istwa kèk zanmi ak kèk frè nan lafwa ki te soufri gwo pèt nan lavi yo. Soti nan yon etap kote ke genyen moun ki te byen renmen yo epi gen asirans de yon bon kay epi moun ki renmen yo mete pi bon rad ki gen koulè pal sou yo pou eksprime lanmou yo, nan yon okazyon nan lavi, yo te vin santi yo pou kont yo epi nan lapenn pou pèt yo. Jozèf te youn nan yo. "Bèl rad ki gen koulè pal" la montre siy lanmou papa li te chanje pou lòt "rad": rad la antanke yon esklav, rad la antanke yon prizonnye pou yon enjistis.

Men, istwa a gen yon final kè kontan. (Wom. 8:28-30). Finalman Bondye transfòme li epi li jwenn yon nouvo rad; ki gouvènè nan nasyon ki pi pwisan nan tan sa a, paske Bondye te avèk li.

8.2.3 Fè bagay sa yo avèk ekselans. Piga w twouble pandan pwosesis la.

Yon eleman prensipal pou ke nou chak kapab jwenn yon pòt de sòti nan chak etap nan pwosesis la, oswa si ou vle rele li konsa nan chak nouvo pwosesis, pa pèdi konsantrasyon sou objektif ke Bondye gen pou ou, pou fanmi ou, pou ministè ou ak pou legliz ou. Tanpri obsève kijan Jozèf te pran chak pati nan pwosesis la avèk "trankilite":

Se mwen ki konnen sa m' gen nan tèt mwen pou nou.
Se mwen menm Seyè a k'ap pale. Se byen nou mwen ta
vle wè, pa malè nou. Mwen ta vle denmen nou jwenn
sa n'ap tann lan.
Jeremi 29:11

- Yo te vann li tankou esklav pou peyi Lejip.. Epi kisa li te fè? Avèk Bondye kòm pi gwo fòs li, li te vin pi bon esklav kay Potifa. Se konsa devouman li, bon travay ak entegrite li ke Potifa te nonmen li entandan.
- Lè li te nan prizon an, li te pran konfyans nan prizonnye l 'yo.
- Lè yo te nonmen li gouvènè, li te kontinye konsantre sou onore Bondye.

Lè ou li istwa Jozèf la, ekspresyon "Men, Seyè a te avèk Jozèf" ap atire atansyon ou. Ou pral jwenn li nan Jen. 39:2, lè yo te vann Jozèf te antanke yon esklav pou sèvi Potifa. Lè sa a, ou pral jwenn li ankò nan Jen. 39:21.

Yon lòt fraz se "Jozèf te jwenn favè nan je l epi li te sèvi l'." Nou wè Jozèf k ap sèvi nan pi bon fason lakay Potifa, jiskaske yo nonmen l entandan. Bib la di ke li "te bay tout byen l 'yo nan posesyon li" (Jen. 39:4).

Petèt youn nan istwa ki pi ilistre pou yon pwosesis se lavi Jozèf, pitit Jakòb la (pèp Izrayèl la) ki dekri nan chapit 37-50 nan liv Jenèz la. Depi li te tou piti, Bondye te revele tèt li ba li nan rèv. Men, lè ke li te pataje rèv sa yo devan frè l yo, li te kòmanse yon pwosesis fòmasyon byen long ki soti nan Bondye. (Jen. 37:5-11)

Antanke papa li, Jakòb te renmen l plis pase tout frè l yo, nan jalouzi frè l yo te tante touye l'. Alafen, yo te deside fèmen l 'nan yon sitèn. Kòm yon karavàn komèsan te pase, yo te vann li kòm esklav pou 20 pyès lajan. Yo te bay papa yo manti pandan yo te rakonte yon fo istwa ke kèk bèt nan bwa te touye Jozèf. Kòm prèv, yo pote yon moso nan bèl tinik yon jenn ti kabrit san koulè ke papa a te fè pou Jozèf.

Nan plizyè okazyon, lè yon moun resevwa yon revelasyon ki soti nan Bondye pral lakòz lòt moun fache kont li. Pafwa, se menm pwòp fanmi an menm, menm jan sa te rive Jozèf la. Gade sa Bib la di sou sa:

“Li mete l' veye tout lòt prizonye yo. Se li menm ki te reskonsab tout bagay nan prizon an. 23 Depi li te renmèt yon bagay nan men Jozèf, li pa t' bezwen okipe anyen ankò paske Seyè a te la avèk Jozèf. Seyè a te fè tout zafè l' mache byen.” (Jenèz 39:22-23)

8.2.2 Anjeneral, pwosesis yo pote gwo doule. Eprè la kòm yon pati nan pwosesis la.

Eprè Jozèf yo:

- **Frè l yo te anvye sò li.** “Lè frè l' yo wè jan papa yo te renmen Jozèf plis pase yo, yo pran rayi l'. Yo pa t' louvri bouch avè l' san yo pa joure l'. Yon jou, Jozèf fè yon rèv. Li rakonte l' bay frè li yo. Sa te fè yo rayi l' pi plis toujou.” (Jen 37:4,5)
- **Aprè sa, yo chita pou yo manje.** Pandan yo leve je yo, konsa yo wè yon kolonn moun Izmayèl ki t'ap vwayaje. Yo te soti Galarad. Chamo yo te chaje ak gonm bwa, lansan ak lami yo t'ap pote al vann nan peyi Lejip. Jida di frè l' yo konsa: -Sa sa ap rapòte nou pou nou touye frè nou an epi apre sa pou nou kache sa? Annou vann li ak moun Izmayèl yo. Konsa nou p'ap bezwen leve men nou sou li. Apre tou, se frè nou li ye, se menm san ak nou. Frè l' yo tonbe dakò. Lè machann Madyan yo vin ap pase, yo rale Jozèf moute sot nan pi a. Yo vann li ak moun Izmayèl yo pou vin pyès lajan. Moun Izmayèl yo menm mennen l' nan peyi Lejip. (Jen 37: 25-28)
- **Li te vann nan peyi Lejip e li te achte pa Potifa,** ki te yon kòmandan nan lame moun peyi Lejip yo. Se konsa, Potifa te yon nonm ki te kenbe yon bon pozisyon devan wa a. Li byento pran konfyans yo epi yo te nonmen li jeran.
- **Madanm Potifa te akize li akoz li te vle sedwi li.** Kòm yon pati nan pwosesis la, Bondye pèmèt madanm Potifa tante sedwi Jozèf. Li te toujou evite sa, men nan yon okazyon fanm nan te rive retire yon pati nan rad li epi li te akize Jozèf kòm si se te Jozèf ki te tante fè kadejak sou li. Sa te fè Potifa fache anpil, li menm ki te kwè sa madanm li te di a epi li te bay lòd pou yo mete Jozèf nan prizon. (Jen. 39: 12-13)

Lesson 8. Pwosesis Bondye a

Pasaj bibliik: *Filipyen 1:6*

“Se renmen Bondye a k'ap pouse yo fè l', paske yo konnen se Bondye menm ki ban m' travay sa a pou m' ka defann bon nouvèl la.”

Objektif yo:

- **Konprann** ke Bondye pèmèt nou pase nan eprèv ak difikilte paske li vle wè nou grandi epi ogmante lafwa nou nan li.

8.1 Entwodiksyon

Tan ke n ap pase pandan pandemi an te trè douloure pou anpil nan fanmi nou yo. Nou te gen anpil pèt nan fanmi ke nou te renmen anpil ak zanmi yo. Ekonomi fanmi an te afekte anpil. Solitid ki te genyen akòz ke moun pat kapab reyini ak zanmi ak fanmi yo nan yon fas-a-fas, sa te afekte nou tout egalman, kèlkeswa sèks oswa laj.

Gen kèk moun ki te deja ap mande ki lè tout bagay sa yo pral fini. Gen lòt moun ki te ale pi lwen e te gen kèk fwa yo te mande ki kote Bondye ye nan mitan Pandemi an? Toudenkou gen kèk moun ki te kòmanse, san moun yo pa rann yo kont de sa, yo mete rev ak objektif yo sou kote. Yo te kòmanse kwè ke anpil nan bagay sa yo ke yo te reve pou fanmi yo, pou ministè yo, elatriye pa pral posib ankò.

Toudenkou, sanble ke tanpèt yo te parèt youn apre lòt nan lavi nou. Mwen regrèt pou di ke pat sèlman genyen kèk pami yo ki te tranble nan lafwa yo, men tou, lòt moun nan fanmi nou yo te tou vire do yo kraze yon kite sa. Se poutèt sa, etid sa a genyen yon gwo enpòtans. Atravè li menm, Bondye vle fè nou sonje jodi a ke sa se jis yon pwosesis. Konsa, ann etidye ansanm Ki sa ki yon pwosesis Bondye? Poukisa pwosesis yo nesèsè? Ki rezilta sa pral genyen si nou rete fidèl?

8.2 Devlopman

8.2.1 *Ki sa yon pwosesis yes?*

Lavi ak Bondye bò kote nou se yon vwayaj chak jou. Li itilize tout sikonstans nan anviwònman nou pou fòme karaktè li nan nou. Pòl di nou "*Mwen sèten Bondye ki te konmanse bon travay sa a nan nou, li gen pou l' kontinye l' jouk li va fini l' nèt, lè jou Jezikri a va rive*" Filipyen 1:6

Si nou gade lavi diferan pèsonaj ke Bondye te itilize kòm enstriman pou pote benediksyon bay lòt moun, n ap jwenn ke se pat yon vi fasil. Nou kapab wè sa nan lavi wa David, tout sa li te gen pou l pase depi li te wen kòm wa jiskaske li te finalman kapab asime antanke wa. Nan Nouvo Testaman an, youn nan anpil egzanp se te Pòl. Li menm, nan defans ministè li, li te raple moun Korent yo pou yo fè fas ak difikilte ke li te soufri pou koz levanjil la. (2 Kor. 11: 23-33). Epi san dout, jan sa toujou ye a, lavi Senyè Jezi nou an se te yon egzanp pou nou swiv.

Egzèsis aplikasyon an

Simbarashe Kanenungo nan liv li a "*Fòmasyon Disip Entansyonèl: yon vwayaj nan konfyans nan Bondye soti nan yon jenerasyon pou antre nan yon lòt*" pwopozisyon sa ki annapre yo ede paran yo evalye lavi yo konsènan ki jan y ap fè fòmasyon disip pitit yo. Yo bay kesyon sa yo kòm yon gid pou paran yo evalye ki jan y'ap fè fòmasyon disip ti moun yo nan kay la.

<i>Evalyasyon Lafwa nan fwaye a</i> (tcheke tout sa ki koresponn yo)	Jamè	Pafwa	Regilyèman
1. Nou gen tan pou nou fè devosyon ansanm kòm yon fanmi chak swa.			
2. Mwen eseye jwenn opòtinite pou mwen fè konvèsasyon sou zafè espirityèl ak pitit mwen yo.			
3. Mwen te ede pitit mwen yo konnen Kris la pèsonèlman			
4. Nou priye pou nenpòt sitiyasyon famiyal.			
5. Mwen ankouraje fanmi an pou li Bib la			
6. Nou memorize pawòl la fanmi			
7. Apre legliz, mwen swiv ti moun mwen yo sou sa yo te aprann yo.			
8. Mwen ede fanmi mwen gen yon vizyon mondyal bibliik sou pwoblèm yo.			
9. Nou pèmèt ti moun yo poze nenpòt kesyon sou lavi a.			
10. Mwen pataje istwa delivrans mwen ak pitit mwen yo.			

Referans bibliyografik yo

Busquets Nosti, Rosario. (2017). *Si lo amas, ¡edúcalo! Para adolescentes. (Si ou renmen l, edike l! Pou adolesan yo)* Penguin Random House Grupo Editorial México. Kindle edisyon.

Joan Veloz (2020). *Cómo ser cabeza y sacerdote de mi familia en este tiempo. (Ki jan pou yon moun vin lidè ak sakrifikatè nan fanmi mwen nan moman sa a.)*

<https://integridadysabiduria.org/como-ser-cabeza-y-sacerdote-de-mi-familia-en-este-tiempo/>

Kanenungo, Simbarashe. *Intentional Family Discipleship: A Journey of Faith from one Generation to the Next (Fòmasyon Disip Entansyonèl Fanmi an: Yon vwayaj nan konfyans nan Bondye soti nan yon jenerasyon pou antre nan yon lòt)*. Kindle edisyon.

Ou preche Redemption. (2019). *El Hombre Como Sacerdote del Hogar (Gason an antanke sakrifikatè nan fwaye a)*. Predikasyon kretyèn.

<https://www.predicasredencion.site/2021/03/el-hombre-como-sacerdote-del-hogar.html>

Tito Ramos. *Sacerdote de su casa. (Sakrifikatè fwaye li)* <https://www.cru.org/lac/es/crecer-y-equipar/el-hombre-en-cuarentena/sacerdote-de-su-casa.html>

moun. Li p'ap fè grandizè, li p'ap gonfle ak lògèy. Moun ki gen renmen nan kè li p'ap fè anyen ki pou fè moun wont, li p'ap chache avantaj pa l', li p'ap fè kòlè, li p'ap kenbe moun nan kè. Moun ki gen renmen nan kè li p'ap pran plezi l' nan sa ki mal, li pran plezi l' nan sa ki vre. Moun ki gen renmen nan kè li sipòte tout bagay: nan nenpòt ki sitiyasyon, li toujou gen konfyans nan Bondye, li p'ap janm pèdi espwa, l'ap toujou moutre jan li gen pasyans. Renmen pa janm fini. Pouvwa pou bay mesaj ki soti nan men Bondye a pa la pou tout tan. Pouvwa pou pale langaj gen pou fini yon lè, konesans gen pou disparèt. Sa a se kalite renmen Bondye mande pou nou genyen anvè fanmi yo.

- **Pwotektè:** Nan menm fason ke Bondye pwomèt toujou avèk moun ki renmen l yo, kidonk nou menm gason dwe pwoteje moun lakay nou tou (2 Tesalonisyen 3:3). Pwoteksyon sa a englobe tout aspè: fizik, emosyonèl epi sitou espiryèl (1 Korentyen 16:13). Kòm papa ak mari oswa madanm, li genyen responsablite pou asire pa sèlman byennèt kò fanmi an, men tou, byennèt nanm li.
- **Founisè yo:** wòl founisè a etabli byen aklè nan Pawòl Li. Pòl konpare yon gason k ap sèvi Bondye epi ki pa respekte kòmandman sa ak yon moun ki pa konvèti (1 Timote 5:8). Moun ki pa pran swen pwòp fanmi li, epi espesyalman pwòp kay li yo, te refize lafwa a epi yo pi mal pase yon moun ki pa konvèti.
- **Sakrifikatè:** Nan Ansyen Kontra a, wòl sakrifikatè a se te pou lapriyè devan Bondye sou non pèp la (Egzòd 19:5-7); li te kanpe devan Bondye pou l fè apèl favè Bondye bay moun li te reprezante yo. Nan menm fason an, yo te nonmen gason kòm prèt nan fwaye nou yo, nou gen responsablite pou nou toujou ap rele Bondye pou li, selon volonte li, li kapab montre favè ak gras li anvè moun lakay nou yo (1 Pyè 2:5).

7.2.4 Responsablite pou edike yo nan chemen Senyè a

Antanke paran, nou dwe edike pitit nou yo nan chemen Senyè a. Men, pa sèlman sa, nou dwe transmèt eritaj sa a pou yo kapab aplike li pita nan pwòp fanmi yo.

Konsa, konsantre sou aspè tankou:

- Aprann yo priye depi avan yo kòmanse pale.
- Li liv ki apwopriye pou laj pitit ou yo avèk bon doktrin ak panse ki edifyan. Detewonòm 6:7-9
- Pa kite okenn zak peche pase san pinisyon. Pwovèb 13:24
- Ankouraje respè pou lòt moun, kòmanse depi lakay yo, ak pwopriyete lòt moun. Pa neglije bagay ki sanble ensiyifan yo. Chante 2:15
- Detwi egoyis nan pitit ou yo epi kolabore nan delivrans nanm yo. Mak 12:31
- Ankouraje ak rekonpanse bon konpòtman.

Tout sa nou te wè pi wo a dwe reflè yon reyalite espiryèl. Sa vle di, sa pa gen pou wè sèlman avèk devlope konpòtman ekstèn, men tou, sou reyalizasyon yon transfòmasyon reyèl nan nou.

S. Kanenungo (s.f), eksplike nou kijan papa a te jwe yon wòl enpòtan nan lavi fanmi Izrayelit yo. Bondye rele Abraram pou dirije fanmi li. Li te sakrifikatè fwaye li. Li te genyen responsablite pou pwoteje fanmi an tou. Pa egzanp, li te responsab pou gide ti moun yo nan chemen ki kòrèk la.

"Pi gwo maladi a jodi a se pa lalèp oswa tibèkiloz, men se pito lè w santi okenn moun pa renmen w, ni pran swen w epi yo tout abandone w."

Teresa nan Calcuta.

Malerezman jodi a anpil papa kite kay yo. Absans li se yon enkyetid grav. "Pandan mond lan ap fè fas ak defi a, li enfliyanse tou wòl papa k ap dirije fanmi an nan adorasyon lakay yo. Se pa etonan ke gen anpil dezòd nan mond lan jodi a. Anpil timoun grandi san paran yo pa prezan nan lavi yo." (Simbarashe, s.f.)

Paran yo te resevwa otorite pou dirije fwaye yo. Bondye te pwomèt Abraram ke li ta papa yon gwo nasyon. Abraram te fè travay Bondye te ba li a. Li te jwe wòl li antanke papa Izarak.

7.2.2 Jezi ki se Kris la antanke mesye marye legliz la

Pi gwo egzanp Prètriz nan kay Jezi antanke Kris la te bay se sakrifis lanmou pou madanm nan. Nan wòl li kòm mari ak pou pitit li yo nan wòl Papa a, nan Kris la nou wè twa egzanp ke papa a antanke sakrifikatè fwaye a ta dwe reprezante:

- **Yon lavi jistis oubyen yon bon temwayaj:** Matye 11:29; *"Pesonn pa ka antre lakay yon nonm vanyan pou vòlò byen l' yo, si li pa mare nonm vanyan an anvan. Lè li fin mare l', se atò la kapab piye kay la"*.
- **Otorite Bondye:** Matye 7:29; *"Se pa t' menm jan ak dirèktè lalwa yo, paske li te pale ak yo tankou yon moun ki otorize."*

"Yon nonm dwe viv yon fason pou ke tout moun kapab rann kont ke li se kretyen... epi, sitou, fanmi li dwe konn sa byen."

—Dwight L. Moody

- **Yon lavi sakrifis pou fanmi li:** lakwa ak sakrifis Jezi ki se Kris la, pale de yon lavi li te viv pou pote lapè ak delivrans pou Fanmi li ak fanmi pa nou an.

7.2.3 Wòl papa a nan fanmi an

Joan Veloz (2020) idantifye wòl sa yo:

- **Lidè yo:** Lè Bondye mete moun nan jaden Edenn lan, Li te ba li enstriksyon espesifik pou dirije ak pran swen tout kreyasyon an (Jenèz 2:15). Nan menm fason an Bondye te detèmine ke lòm se chèf lakay li. Se poutèt sa, konsidere opinyon madanm li, li dwe etabli chemen kote fanmi li dwe ale pou reyalize objektif Bondye pou yo.
- **Yo dwe renmen fanmi yo:** Mesye yo gen responsablite pou yo renmen madanm yo menm jan Kris la renmen legliz la (Efezyen 5:22-25, 1 Pyè 3-7), epi renmen pitit yo antanke eritaj ki soti nan Seyè a, paske se sa yo ye vre (Sòm 127:3). Li se yon renmen agape, sa vle di, yon renmen: Moun ki gen renmen nan kè li gen pasyans, li gen bon kè, li p'ap anvye sò lòt

Leson 7. **Wòl papa a nan fòmasyon disip la**

Pasaj bibliik: *Efezyen 6:4*

“Kanta nou menm, manman ak papa, pa aji ak timoun nou yo yon jan pou eksite yo. Men, ba yo bon levasyon, korije yo, pale ak yo dapre prensip Seyè a.”

Objektif yo:

- **Apresye** wòl ke Bondye ban nou antanke paran epi asime angajman ki koresponn ak nou yo.

7.1 Entwodiksyon

Yo rakonte istwa yon nonm ki te mande twa travayè konstriksyon kisa yo t ap fè.

- Premye nonm nan te di ke li "t ap mete brik".
- Dezyèm nonm lan te dekri travay li konsa: "se yon miray k ap bati la".
- Twazyèm nonm lan eksplike enkyetid otantik li pou travay li. Li te di konsa, "M ap bati yon gwo katedral".

Imajine ke yo ta poze yon kesyon ki sanble konsa a yon paran sou wòl li nan fanmi an. Li prèske sèten ke nou pral jwenn repons ki diferan. Chak repons depann de sa chak paran konsidere ki wòl yo.

Anpil moun, menm moun ki konsidere tèt yo kretyen, yo te sitou konsantre sou divès bagay tankou travay yo. Lòt moun bay pitit yo yon karyè pwofesyonèl. Gen lòt ki malerezman pa gen objektif klè.

Men, nan lesan sa a nou pral etidye sa Bib la di ki ta dwe lòd priyorite nou yo. Nou pral etidye tou Ki sa ki ta dwe wòl nou antan ke paran, anvè pitit nou yo?

7.2 Devlopman

7.2.1 **Bondye vle pou nou vin sakrifkatè fwaye nou**

Bondye mande nou pou nou sakrifkatè fwaye nou. Malgre ke pa gen okenn vèsè ekspresman ki deklare sa a, nou gen baz bibliik pou asepte li. Sou yon bò, tout kwayan yo aple pou yo egzèse ministè yo antanke sakrifkatè. Nou wè li nan:

“Men nou menm, nou se yon ras Bondye chwazi, yon bann prèt k'ap sèvi Wa a, yon nasyon k'ap viv apa pou Bondye, yon pèp li achte. Li fè tou sa pou n' te ka fè tout moun konnen bèl bagay Bondye te fè yo, Bondye ki rele nou soti nan fènwa a pou nou antre nan bèl limyè li a.” (1 Pyè 2:9)

“Li fè nou tounen wa ak prèt pou n' sèvi Bondye Papa li. Se pou li tout lwanj ak tout otorite pou tout tan! Amen.” (Apok. 1:6)

Egzèsis aplikasyon an

1. Dekri senk fason ou kapab amelyore manyè ou eksprime lanmou ou pou pitit ou ak mari oswa madanm ou.

2. Dekri senk fason ou kapab bati plis konfyans ak pitit ou yo ak madanm ou.

3. Dekri yon egzanp sou fason pou aplike disiplin yon fason diferan anvè yon ti moun.

4. Dekri yon egzanp sou fason pou aplike disiplin yon manyè diferan pou yon adolesan.

Referans bibliyografik yo

- Abieu, Ale. (2012). *Susana Wesley una Madre Asombrosa (Susana Wesley yon manman etonan)*. Technochurch. <https://tecnoiglesia.com/2012/08/susana-wesley/>
- Clark, Samuel (s.f.). *Debemos Ser Amables. Fundamentos para la familia cristiana 33 (Nou ta dwe janti. Fondman pou fanmi kretyen an 33)*. – Samuel Clark. <https://losnavegantes.net/familia/fundamentos-para-la-familia-95/>
- Clark, Samuel (s.f.). *Diez Maneras de Ser Mejor Padre. Fundamentos para la familia cristiana 33 (Dis Fason pou w vin yon pi bon paran. Fondman pou fanmi kretyen an 33)*. – Samuel Clark. <https://losnavegantes.net/familia/fundamentos-para-la-familia-33/>
- Clark, Samuel (s.f.). *La Importancia de Disciplinar al Hijo Rebelde. Fundamentos para la familia cristiana 82 (Enpòtans pou disipline Ti moun ki Rebèl la. Fondman pou fanmi kretyen an 82)*. – Samuel Clark. <https://losnavegantes.net/familia/fundamentos-para-la-familia-82/>
- Kids health. (s.f.). *Nueve pasos para una crianza más eficaz (Nèf etap pou yon levasyon pi efikas)*. <https://kidshealth.org/es/parents/nine-steps.html>
- Busquets Nosti, Rosario. (2017). *Si lo amas, ¡edúcalo! Para adolescentes. (Si ou renmen l', edike l'! Pou adolesan yo)*. Penguin Random House Grupo Editorial México. Kindle edisyon.
- Siegel, Daniel J.; Bryson, Tina Payne. *Disciplina sin lágrimas (Disipline san dlo nan je)*. (Spanish Edition) (p. 1). Penguin Random House Grupo Editorial España. Kindle edisyon.

- Pitit ou a revòlte kont otorite ou reprezante a, pa moun ou ye a antanke moun. Se yon atitud nan yon sèten fason ke nou kapab konprann, epi ki pral korije pwogresivman.
- Se pou w aprann bifokal: konsidere sitiyasyon prezan an, men panse ke sa ou decide ap gen enpak sou lavi lavni yo.
- Fòs adolesans lan kapab souvan enplike ou nan konfli kote ou dekouvri yon vèsyon nan tèt ou ke ou pa t konnen.
- Li trè enpòtan pou devlope tanperans pou ankouraje yon bon relasyon ak yon adolesan.
- Si pitit ou a kòmanse adolesans ak yon move edikasyon depi li jèn, efò w ap gen pou fè a gen pou l pi gwo.

6.3 Konklizyon

Nou pa gen eksperyans nan levasyon ti moun yo nan kòmansman. Men, sa pa mande pou nou pa fòme yo depi nan anfans yo, adolesans yo ak pandan ke yo rete lakay yo, nan yon fason ki kòrèk, nan chèche fòme karaktè Kris la nan kè yo. Pou sa, Bondye ban nou yon seri de prensip ki nan Pawòl li ke nou te etidye yo. Baz tout bagay se relasyon lanmou pou chak manm nan fanmi an.

San dout, pase tan avèk yo se yon lòt kle enpòtan. Pa genyen okenn papa oubyen manman ki lach ki ta janm di "Mwen swete ke mwen pa te pase anpil tan ak fanmi mwen". Genyen anpil ladan yo, lè li fin twò ta, yo regrèt dèske yo pa te ba yo ase tan. Reflechi sou li. Ki jan ou vle fini karyè ou antanke papa oubyen manman?

Se responsablite nou pou nou mennen ankèt sou trè ak karakteristik ke moun yo genyen nan chak etap nan devlopman yo. Lè w fè sa, sa ap fè li pi fasil pou nou aplike yon levasyon ki plis efikas. Inyore li pral lakòz nou gen gwo tèt fè mal ki byen grav epi pafwa pral gen bagay ki trè difisil pou korije pi devan. Pi wo pase tout bagay, renmen Bondye, ak fanmi ou tankou pwòp tèt ou!

Angajman mwen anvè Bondye:

2. *Ki leson mwen vle anseye nan moman sa a?*

Épitou nan ka sa, objektif disiplin nan se korije konpòtman. Nou vle anseye yon leson: sou metriz, enpòtans ki genyen nan pataje, aksyon responsab oubyen kèlkeswa sa ke li ye a.

3. *Ki pi bon fason pou anseye leson sa a?*

Lè w ap konsidere tranch laj ti moun nan ak etap devlopman an, ansanm avèk kontèks la (èske li te konnen ke megafòn nan te déjà limen lè li te pote l nan zòrèy chen an?), Ki jan nou kapab kominike sa nou vle fè konprann nan pi byen?

Nou souvan reyaji fas ak move kondwit la tankou si pinisyon yo te bi disiplin nan. Sepandan, pafwa desizyon ti moun nan lakòz sèten konsekans natirèl, se kòm si leson an anseye san entèvansyon nou. Men, anjeneral, pou ede ti moun yo konprann ke sa n ap eseye kominike a gen fason ki plis efikas ak tandrès pase aplike koreksyon ki "san parèy".

Si nou poze tèt nou kesyon sa yo, nou ka abandone "repons otomatik la". Nan fason sa a, nou pral kapab reyaji nan yon fason ki efikas pou entèwonp konpòtman an nan kout tèm epi nan menm tan an anseye yo kapasite ak leson ki genyen anpil enpòtans epi k ap dire anpil. Sa yo pral ede yo devlope pèsonalite epi prepare yo pou pran bon desizyon nan lavni. Pandan w ap fè sa, sonje bagay sa yo:

- Fè yo sonje ke menm nou menm, Bondye toujou kontinye discipline nou. Pinisyon an pou fot yo ke yo konfese imedyatman epi pou moun ke ou obsève yo ke yo tounen vin jwenn Bondye, ou dwe pi byenveyan. Aplike plis gras.
- Ansanm ak mari oswa madanm ou, pran responsablite disiplin nan oserye. Aprann bay li avèk kalm epi priye Papa nou ki nan Syèl la pou se yon leson pozitif pou pitit nou yo.
- Pa janm pini ti moun nan de fwa pou menm ofans lan.
- Fòm ak metòd disiplin yo dwe chanje selon laj chak ti moun. Men, sonje etabli limit yo respektif pou chak ka. (Siegel ak Payne).

6.2.6 *Aspè pratik pou levasyon ansante pou ti moun adolesan yo*

Rosario Busquets (2017) ban nou deklarasyon sa yo ki aplikab a adolesan yo. Konnen yo ap ede nou fè levasyon ti moun adolesan nou yo nan yon fason ki efikas:

- Akòz twòp pwodiksyon òmonal, adolesans se peryòd kote yo pwodwi yon dezòganizasyon nan konpòtman, emosyon ak panse yo.
- Lefèt ke adolesans fini, sa pa garanti matirite.
- Konsidere ke twoub konpòtman pitit ou a pa pèsònèl e li pa ka evite.
- Manifestasyon yo nan adolesans byen bonè ap varye de yon ti gason a yon lòt.
- Pwosesis la fini ant laj 18 ak 21 an. Si apre sa li prezante atitid tipik pou adolesan, sa nou genyen an se yon gran moun san matirite.
- Piga nou asosye inosans ak mank de disiplin.

6.2.4 Se pou nou chèche devlope yon espas konfyans youn pou lòt

Mwen genyen yon bon nouvèl pou ou. Si ou deja ap aprann yo renmen epi demontre sa, epi aplis de sa, ou janti avèk pitit ou yo, ou deja gen yon bon espas ke ou okipe pou w atenn konfyans yo.

Ansanm ak madanm ou, pwofite pi bon moman avèk ti moun yo pou chèche konnen ki pwoblèm ap fè fas ak kisa yo panse sou sa fanmi an ap fè eksperyans. Lè sa a, pale ak madanm ou pou ou ka pran pi bon desizyon an epi fè bon plan.

Paran yo dwe aprann koute pitit yo lè yo vle pale. Devlope anviwònman dyalòg la ak kesyon ki pral ede yo louvri plis. Evite kesyon ki kapab klasik ak repons ki fèb tankou "wi", "non", "plis ou mwens", elatriye.

6.2.5 Fè egzèsis disiplin ki nesèsè yo

Gen plizyè rezon ki fè nou dwe fè egzèsis disiplin an sante nan pitit nou yo:

- Bondye Papa a discipline ak pini moun ki rebèl (Ebre 12:5-11)
- Bondye mande paran yo pou yo discipline pitit yo (Pwov. 19:18)
- Se sèl fason pou korije yon rebèl (Pwov. 22:15)
- Li se pou byen pou ti moun nan, men tou pou tout sosyete a (Pwov. 13:1).

Sonje ke disiplin toujou egzèsè avèk lanmou ak tandrès, pa avèk kòlè. Evite nenpòt pinisyon si ou fache epi fè yo konnen ke nou pral tounen sou sijè a pita. Nan tout laj, kalite sa enpòtan anpil, men sitou ak adolesan.

Daniel J. Siegel ak Tina Payne Bryson nan "Disiplin san dlo nan je" (p. 11) prezante konsèp nan "Disiplin efikas". Kalite disiplin sa a gen yon doub objektif:

- a) entewonp yon move konpòtman oswa favorize yon bon,
- b) anseye ladrès tou ak alimantasyon nan sèvo ti moun yo, koneksyon ki pral ede yo pran pi bon desizyon ak fonksyone byen nan lavni.

Pou rive reyalize kalite disiplin sa yo, Daniel J. Siegel ak Tina Payne Bryson endike ke anvan nou reponn fas ak move konpòtman sa yo, nou ta dwe pran tan pou nou poze tèt nou twa kesyon ki senp:

1. Poukisa pitit gason m nan te ajì konsa?

Depi nou fache, repons lan ta kapab "paske li se yon ti moun ki gate" oswa "paske l ap eseye anmègde m!" Sepandan, si nou apwoche bò kote li ak kiryozi epi se pa avèk reprimand, analize avèk plis pwofondè sa ki dèyè yon konpòtman detèmine, li souvan vin klè ke ti moun nan t ap eseye ekspri yon bagay, men li pa t fè l' nan fason ki dwat la. Si nou konprann sa, nou kapab reponn avèk plis efikasite... ak konpasyon.

“Pou konmanse, moun ki gen bon konprann ki soti nan Bondye a ap fè volonte Bondye, l'ap viv byen ak tout moun, l'ap respekte tout moun, l'ap tandè rezon, l'ap gen kè sansib, l'ap fè anpil anpil byen, li pa nan de fas ni nan ipokrit.” Jak 3:17

Nan pwèn sa a li vo lapèn pou w mande tèt ou:

- Èske li fasil pou w renmen?
- Èske ou trete fanmi ou ak lòt moun nan yon fason ki ankouraje yo trete ou byen?
- Èske ou ta azade mande sa ak pitit ou yo ak mari oswa madanm ou dirèkteman?

Nou dwe dispoze mande epi koute yo pou wè kijan yo wè nou. Nou pa ta dwe fache si sa nou tandè a se pa sa nou te espere. Nou dwe pran li kòm yon defi ki dwe amelyore. Nou dwe aksepte responsablite pou nou janti pou kreye yon atmosfè jantiyès nan fanmi nou ak relasyon zanmitay yo.

Lè yon moun janti, sa pa vle di pou l tolere tout fot oubyen mank de disiplin. Nou pa dwe konfonn tèt nou avèk yon konkou mesye Senpati. Vin janti a se aprann siyale bagay yo yon fason ki kòrèk.

Anviwònman jantiyès la nesèsè pou yon fwaye ranpli ak lanmou Bondye. Nou dwe eseye tout bagay ki nan pouvwa nou yo pou nou reyalize anviwònman sa a.

6.2.3 Dispoze tan pou w pase avèk yo

Ann pase tan ak pitit nou yo, tout ansanm tankou yon fanmi e ak chak moun tankou yon moun. Fè bagay yo vle fè epi pale sou bagay nan lavi a.

Youn nan kesyon ki tipik konsènan pase tan ak ti moun yo se "Konbyen tan mwen ta dwe pase?" Mwen pral di ou ke pa gen okenn mezi estanda. Premyèman reflechi sou konbyen fanmi ou vo ou ak sa ou vle reyalize lè ou pase tan avèk yo. Lè sa a, apati de la, w ap konnen ki jan ak konbyen tan pou w pase avèk yo, ki kantite tan yo ta dwe resevwa, ki kalite dyalòg ki ta dwe fèt, elatriye.

Antanke paran, nou dwe anseye pitit nou yo pou yo pale avèk imilite ak franchiz, dispoze tandè opinyon yo. Ou dwe pale avèk yo epi madanm ou dwe anseye yo anpil sou fason yo dwe pale.

Pwofite opòtinite yo pou w pase tan ak fanmi yo. Si sa posib, fè aranjman pou w chita manje avèk yo. Anpil nan aprantisaj yo ke nou genyen tankou ti moun oswa resevwa sou tab la oswa nan diskisyon apre soupe. Sijè yo kapab divès, men eseye sèvi ak tan sa a avèk bon konprann.

Leson 6. **Ki jan yon moun kapab vin yon pi bon paran**

Pasaj bibliik: *1 Timote 3:4*

“Se pou l' konn mennen kay li byen, fè timoun li yo obeyi l' ak respè.”

Objektif yo:

- **Evalye** responsablite nou antanke paran epi detèmine pou aplike chanjman ki nesese pou fòme ti moun yo sanble ak Kris la, avèk èd Bondye.

6.1 Entwodiksyon

Nou tande ekspresyon "Nan kisa mwen te fè erè?" konsènan fòmasyon ti moun nou yo. Li kòrèk pou ke nou rekonèt ke travay paran yo se bagay ki byen trè konplike. Men, an menm tan nou dwe rekonèt ke Bondye ban nou enstriksyon saj nan Pawòl li pou fòme yo nan bon chemen an.

Nan lesan sa a nou pral aprann kèk prensip bibliik ki pral ede nou bati karaktè pitit nou yo. Pou sa, nou dwe kenbe nan tèt nou ke bi kreyen an se genyen yon karaktè ki sanble ak pa Kris la.

6.2 Devlopman

6.2.1 Annou gen plis lanmou epi bay prèv sou sa. (1 Jan 4:16).

Jan te aprann renmen Kris la epi apre sa, atravè Sentespri a. Apre sa, li te ekri: *“Bondye se lanmou li ye; Moun ki renmen nan kè yo, yo fè youn ak Bondye, Bondye fè youn ak yo.”*

Se poutèt sa, nou dwe kenbe nan tèt nou enpòtans ki genyen nan renmen pwochen nou yo ak pi bon fason pou fè li se kòmanse nan fwaye a. Nou dwe renmen pitit nou yo. Men tou pou madanm nou, yon fason pou ke pitit nou yo remake li e yo aspire gen yon fwaye menm jan avèk nou.

Nou dwe montre afeksyon pou chak ti moun ak madanm san distenksyon, avèk aksyon ak kado ki montre kijan ou santi ou pou yo. Kenbe tout pwomès ou fè pitit ou yo. Sa se yon lòt fason pou montre ke ou renmen yo. Lanati imen pa ka pwodwi kalite renmen sa a oswa jantiyès sa a. Se fwi Lespri a, se pa travay lachè (Gal. 5:15-24).

6.2.2 Se pou nou janti avèk tout kalite moun

Nan lesan pase a, nou te etidye ki jan kòlè fè nou deraye sou tout bagay ak tout moun. Men, nou menm tou nou te wè kèk konsèy ki t'ap ede nou abandone eta konstan nan kòlè oswa kalite kòlè ki lakòz nou tonbe nan peche.

Pawòl la anseye nou ke Kris la te mouri pou nou gen lavi an kantite. Sa pou tèt li, se deja yon gwo rezon ki fè yo dwe kontan ak kidonk montre yon bon relasyon ak lòt moun.

Angajman mwen anvè Bondye:

Egzèsis aplikasyon an

1. Ekri tout bagay k ap bay dyab la plas nan lavi mwen ak fwaye mwen.

2. Kisa mwen dispoze fè, avèk èd Bondye, pou Bondye pran kontwòl lavi mwen ak fwaye mwen?

Referans bibliyografik yo

Agiman biblik yo. (2021). *Bendiciones al vencer tu enojo. (Benediksyon pou viktwa sou kòlè ou)*
Seri: viktwa sou kòlè.

<https://s-argumentos.blogspot.com/2014/10/bendiciones-y-resultados-al-vencer-al.html>

Agiman biblik yo. (2021). *El enojo, definición y principios bíblicos. (Kòlè, definisyon ak prensip biblik. Seri: Pote viktwa sou kòlè.)* Seri: viktwa sou kòlè.

<https://s-argumentos.blogspot.com/2014/10/el-enojo-definicion-y-principios.html>

Agiman biblik yo. (2021). *Entwodiksyon al Enojo y la Ira: Serie: Venciendo el Enojo (Entwodiksyon sou kòlè ak raj: Seri: Pote viktwa sou kòlè).*

<https://s-argumentos.blogspot.com/2016/12/serie-biblica-venciendo-el-enojo-y-la.html>

Got Questions (2021) *¿Qué dice la Biblia acerca de la ira? (Ki sa Bib la di osijè de kòlè?)*

<https://www.gotquestions.org/Espanol/ira-Biblia.html>

(2019). *Los mentirosos no heredaran el reino de los cielos. (Moun k ap bay manti yo pap eritye wayòm syèl la.)* Pouvw liberatè Jezi ki se Kris la.

<https://www.facebook.com/elpoderliberadordeJesucristo/posts/1885642214898314/>

5.2.4 *Kòman pou mwen evite bay dyab la plas*

Chanje tout lide ki nan tèt nou. Sa vle di, se pou nou mete nati ki nouvo a ke Bondye te itilize pou l kreye nou an lè ke li te kreye nou avèk pòtre li a nan jistis ak sanktifikasyon verite a.

Ann kontinye fè travay Lespri Bondye a. Nan Efezyen 2:10 yo raple nou ke "Se Bondye ki fè nou. Nan Jezikri li kreye nou pou nou ka fè anpil bon zèv nan lavi nou, dapre sa li te pare davans pou nou te fè".

Ann chèche devlope fwi Lespri a avèk èd Sentespri a. Avèk sa nou pral evite atriste Sentespri Bondye a.

Lè ou retire zèv lachè yo, ou ka ansanm ak moun ou renmen yo, pandan ke w ap jwi tout pwomès Bondye fè pou ou ak pou moun pa w yo.

- You'll Ou pral kapab adore avèk tout libète
- Lapriyè ou yo pap jwenn okenn anpechman.
- Ou pral evite anpil pwoblèm nesèsè
- Ou pral jwi pi bon sante
- W ap kapab jwi kè poze ke Jezi ban nou atravè Sentespri li.
- Fanmi ou, travay ou, ak relasyon sosyal ou yo pral pi pwodiktif ak enteresan.
- Pèfòmans ou nan diferan domèn (tankou yon mari, tankou yon papa, kòm yon frè, kòm yon travayè, elatriye) ap amelyore jan sa dwe fèt la.
- Temwayaj ou ap pi bon epi ou pral kapab pataje ak lòt moun.
- Ministè ou pral beni epi itilize pa Bondye nan yon fason ki ekstraòdinè.

5.3 **Konklizyon**

Li enkwayab ke pafwa, san ke nou pa menm rann nou kont, nou menm te envite lènmi an rete andedan kay fwaye nou. Nou sot wè ke lè nou fè tout sa ki peche yo, lè sa a, nou bay lènmi an plas, yon fason pou ke nou te kapab kite lavi nou ak lavi fanmi nou yo anba pouvwa li.

"Pwoche bò kot Bondye, Bondye va pwoche bò kote nou tou. Nou menm k'ap fè peche, lave men nou. Netwaye kè nou, nou menm k'ap woule de bò." (Jak 4: 8).

Se konsa, se yon ijans pou ke antanke fanmi, nou revize tout sa n'ap fè yo, pou wè si se pa peche yo ye dapre sa ki ekri nan Bib la. Pa egzanp, ki kalite pwogram nou wè nan kay la, ki egzanp nou afiche nan konpòtman nou fas ak pitit nou yo, ki jan konpòtman mwen ye anvé chak moun, elatriye.

Lè sa a, nou dwe kontinye, avèk èd Bondye, pou nou detwi nan non Kris la tout bagay ki separe nou ak Bondye.

Nan Blog “Got Questions” (2021) yo sijere nou opsyon pou nou kontwole kòlè a biblikman. Gen règ debaz nan kominikasyon ke yo pataje avèk nou nan Efezyen 4:15, 25-32.

- ***Ou dwe onèt epi pale byen avèk moun*** (Efezyen 4:15, 25). Moun pa kapab li lespri nou; di verite a nan renmen.
- ***Ou dwe toujou pridan*** (Ef. 4:26-27). Nou pa dwe pèmèt sa ki anmède nou grandi jis pou l pran tout kontwòl la. Li enpòtan pou okipe ak pataje sa ki anmède nou anvan li rive nan pwen sa. Devlope kapasite pou ekprime lide, emosyon, ak santiman ou kòmsadwa.
- ***Atake pwoblèm nan, men se pa moun nan*** (Efezyen 4:29, 31). Avèk mo ki pou edifikasyon an.
- ***Aji, pa reyaji*** (Ef. 4:31-32). Paske nan nati peche nou an, premye enpilsyon nou an se nòmalman yon sèl peche. Tan yo itilize pou "konte jiska dis" yo ta dwe itilize pou reflechi sou fason pou reponn, epi pou raple tèt nou kijan kòlè yo ta dwe itilize pou rezoud pwoblèm epi pou pa kreye yon pi gwo.
- ***Aji pou rezoud pati pa nou an nan pwoblèm nan*** (Wom. 12:18). Nou pa kapab kontwole ki jan lòt moun aji oswa reponn, men nou kapab fè chanjman ki nesèsè yo pou fè sa ke nou dwe fè a nou menm.

5.2.3 Nou kapab bay dyab la plas lè nou vòlò, oswa lè nou di move pawòl.

Anpil moun se komèsan. Lè ke y ap fè fas ak yon sitiyasyon ekonomik difisil yo tante fè magouy kote ke yo rive menm chanje balans ki pou peze machandiz y ap vann nan.

“Lè moun san konprann ap fè sa ki mal, se tankou yon jwèt pou yo. Men, yon moun lespri pran plezi l' nan chache gen bon konprann.” (Pwov. 10:23)

Nou dwe fè atansyon pou nou pa vòlè zafè Bondye. Sa kapab rive si nou pa bay ladim ak ofrann nou yo.

“Mwen menm m'ap mande nou: Eske yon moun ka twonpe Bondye? Non. Men, se twonpe n'ap twonpe m'. N'ap mande ki jan n'ap twonpe m' lan. M'ap reponn nou: Nan keksyon ladim ak lòt bagay nou fèt pou nou ofri m' yo!” (Malachi 3:80)

Nou kapab bay dyab la plas lè nou pale vye pawòl sal.

“Nou konnen byen pwòp moun ki mekan p'ap resevwa anyen nan peyi kote Bondye wa a. Pa twonpe tèt nou: moun k'ap viv nan dezòd, moun k'ap sèvi zidòl, moun k'ap viv nan adiltè, moun pèvèti k'ap sèvi fanm ak fanm, gason ak gason, moun k'ap vòlò, moun ki gen lanvi plen kè yo, tafyatè, moun k'ap pale moun mal, piyajè, yo yonn p'ap resevwa anyen nan peyi kote Bondye wa a.” (1 Kor. 6:9-10)

“Anjeneral, nou kapab di ke nou bay dyab la plas si n ap plede fè sa lachè a mande nou fè.”

(Gal. 5:19-21)

Pou ilistre konsèp sa a, an nou gade 1 Samyèl 25 yon istwa sou sa yon bagay ki kapab rive nou si nou kite tèt nou domine pa kòlè. Pasaj sa a dekri yon pwoblèm ke David te genyen lè li te bezwen manje pou pèp li a. Li te voye yon kèk mesaje pou mande sipò Nabal, li menm ki te ensolan e li te afiche yon move konpòtman.

Nabal se te yon nonm rich ki te resevwa pwoteksyon mesye David yo. Men, li te refize ede yo. Anplis de sa, li te trete yo trè mal. Li te menm inyore David (Epi kilès David te ye?). Se konsa, lè yo te bay rapò David la, li te fache anpil epi li te mande mesye l yo pou yo pare pou yo atake Nabal ak pèp li a.

Okontrè, Abigayil, madanm Nabal, te yon bèl fanm entèlijan. Lè li te rive nan kay la, li te aprann sa ki te pase nan men youn nan sèvitè l yo, ki te di l' "Koulye a, kalkile byen sa ou wè ou ka fè, paske bagay la ka vire mal ni pou mèt nou ni pou tout fanmi l'. Mari ou sitèlman gen move jan, moun pa ka pale ak li". Èske w te janm rankontre yon moun ki gen popilarite sa?

Yon lavi nan kòlè se yon lavi ki baze sou "lemwa" men se pa sou Kris la. Se poutèt sa, chak fwa ke nou kite nou domine pa lakolè, se peche nou komèt kont Bondye epi demontre ke se ansyen nati nou an k ap predomin nan nou menm nan plas Lespri Bondye a. Blog Agiman Biblik

Se konsa Abigayil al mande David ak mesye l yo eskiz pou afwon sa a. Li te rekonèt David kòm wa e li te pote manje pou yo. Lè sa a, David te sou wout lakay Nabal ak 400 nan mesye l yo. David eksprime "Se pou Bondye pini m 'san pitye si anvan dimanch maten byen bonè mwen pa fini ak tout moun li yo!"

Sa rive ke Abigayil ak sèvitè l yo ak David ak mesye l' yo te rankontre sou wout la. Abigayil tonbe ajenou devan David, li bese tèt li jouk atè. Li te eksprime "Tanpri, pa okipe nonm yo rele Nabal la. Se yon vòryen. Se pa pou gremesi yo rele l' Nabal ki vle di moun fou. Mwen menm, mèt, mwen pa t' wè mesye ou te voye yo". Enbesilite a te akonpaye l toupatou. Mwen menm, mwen pa t' wè mesaje ke ou menm, mèt mwen te voye yo". Li te di l tou pou l evite koule san inosan e li rekonèt li kòm wa Bondye chwazi a, menm si Sayil te toujou kole sou fòtèy la.

Ki leson nou kapab aprann ansanm nan pasaj sa a?

- Nabal te yon nonm ki te gen yon "move tanperaman" sa vle di, li te konn fache pou tout bagay epi maltrete tout moun menm jan. Sa a se yon peche.
- Konpòtman sa a te fè l trete David mal, ki, byenke li pa t ankò wa, pèp la te konnen ke li te nouvo wa a deja ke Bondye te chwazi.
- Kòlè pou move tretman Nabal la te fè David fache anpil. Sa vle di ke nou pwovoque yon reyaksyon nan chèn.
- David te fache anpil e li te dispoze non sèlman pou detwi Nabal, men tou pou detwi fanmi li, sèvitè l yo ak fanmi yo. Nou wè ke kòlè a kapab mennen nou non sèlman nan destriksyon pwòp tèt nou, men tou, nan destriksyon moun ki renmen nou yo ak moun ki bò kote nou yo.

Èske w te janm te tante pou:

- Falsifye yon rapò legliz la?
- Bay mari oswa madanm ou manti sou ki kote ak ki moun ou te ye?
- Konsènan ki jan w ap pwogrese nan yon travay ke yo te mande ou?
- Bay pitit ou yo manti lè ke ou te pwomèt yo ou ta pral mennen yo yon kote pou y al fè pwomnad?

Pafwa moun ki bay manti fè sa ak entansyon pou fè mal, lòt moun pou yo soti byen nan yon sitiasyon. Pafwa nou di ke n ap bay yon ti manti pyezman. Nan nenpòt ka, menm si manti a blan, charitab oswa piti, elatriye., se manti li ye. Se poutèt sa, li se peche.

Si Bib la avèti nou nan divès pasaj ke li se peche, nou ta dwe mete plis atansyon sou li.

"Men, pou moun ki lach yo, moun ki pa kenbe pawòl yo, ansasen yo, bann moun deprave yo, moun k'ap fè maji yo, moun k'ap adore zidòl ansanm ak moun k'ap bay manti, plas yo se nan letan dife ak souf k'ap boule a yo ye. Se sa yo rele dezyèm lanmò a." (Apok. 21:8)

"Men, mete nou deyò, bann chen, nou menm moun k'ap fè maji, moun k'ap fè imoralite, ansasen, moun k'ap sèvi zidòl, ansanm ak tout moun ki pa renmen verite a men ki pito bay manti." (Apok. 22:15)

Ann analize kèk konsekans ki genyen nan bay manti a.

1. Bay manti mennen nan lanmò etènèl.
2. Satan, papa tout manti, ankouraje moun bay manti, trennen l fè bagay ki pi mal.
3. *Moun k'ap kontinye viv nan peche, se moun Satan yo ye, paske Satan ap fè peche depi nan konmansman. Pitit Bondye a parèt toutespre pou kraze travay Satan an.* Jan 3: 8
4. Mantè a pèdi kredibilite nan anviwònman li, yo vin pa kwè ankò nan sa li di ak sa li fè.
5. Yon manti mennen yon pi gwo manti, e ke lòt mennen nan yon lòt, pran fanmi, zanmi, legliz avèk li.

5.2.2 Nou ka bay dyab la plas lè nou fache ak fè peche.

Ritm lavi a pouse nou viv nan prese. Sa a akimile yon estrès ki sèten ke, pafwa, pliske nou pa konnen ki jan pou nou kontwole li, sa fè nou vin konsève yon eta trè chimerik ak pwòp tèt nou. Lè nou fè sa, nou kapab fini pa ofanse lòt moun.

Nou dwe sonje kòlè ak raj se fwi lachè, ke yo mennen nou nan lanmò paske yo se peche. Nan lis Galat 5: 19-21, yo mete kòlè ak raj sou menm nivo ak adiltè ak touye moun. Tout bagay sa yo ke yo mansyone isit la yo se prèv ki montre kontwòl lachè a ak kòlè pa gen okenn eksepsyon.

Nan Blog agiman bibliik yo, kòlè a defini antanke: Yon gwo degoutans ki soti andedan, ankouraje pa faktè ekstèn nan, men vin pran nesans nan nati peche nou yo.

Leson 5. **Fwaye mwen, èske se yon plas pou dyab la oswa Sentespri a?**

Pasaj bibliik: *Jan 3:20*

“Lè yon moun ap fè sa ki mal, li pa vle wè limyè a, li p'ap vini kote limyè a ye, paske li pè pou move zak li yo pa parèt aklè.”

Objektif yo:

- **Evalye** fason n ap konpòte nou an relasyon ak bay Sentespri a plas. Si se pa konsa, detèmine aksyon ki nesèsè pou sa rive nan mwen ak fwaye mwen.

5.1 Entwodiksyon

Anpil nan nou renmen admire lanati ak kreyati ke Bondye te kreye yo. Pa egzanp, mwen renmen wè zwazo nan jaden ki nan lakou lakay mwen an. Yon moun kòmante ke si yon moun vle atire zwazo pou yo vini nan jaden an, nou dwe kreye yon anviwònman ki adekwat pou sa. Se konsa, genyen kèk moun ki lage kò yo nan bwè tafya, mete kèk kalite manje disponib pou yo, epi mete jaden an yon ti jan pi fre, ki gen ladan li yon ti kay pou yo. Apre yon tan, zwazo yo ap vin gen konfyans epi n ap wè yo rive pi souvan.

Nan domèn lidèchip la genyen sa yo rele lwa atraksyon an. John Maxwell, yon ekspè sou sijè a di nou ke depann sou ki jan ou ye, ou pral atire moun ki sanble. Moun ki sanble ak ou pral atire ou. Sa bon lè sa yo wè yo se bon bagay. Men, li travay nan direksyon opoze a tou, sa vle di ke, si nou afiche yon move konpòtman, nou pral atire moun ki gen move konpòtman menm jan ak nou.

Se menm bagay la tou ki rive nan domèn espiritiyèl la. Yon moun kapab favorize prezans Sentespri a lakay li, nan travay li, nan Legliz la. Men, Bib la anseye nou tou ke nou kapab atriste Sentespri a epi fè plas pou dyab la. Kilè sa kapab rive? Kisa konsekans yo ta ye? Ki sa nou kapab fè pou nou pa kite dyab la pase? De sa ak plis ankò nou pral aprann nan lesan sa a.

5.2 Devlopman

5.2.1 *Nou ka bay dyab la plas lè nou bay manti.*

Èske ou te janm bay manti? Reflechi sou li, anvan ou ogmante kalkil manti ke ou te bay yo. Jodi a li trè komen pou bay manti. Pafwa nou gen tandans panse ke se sèlman kèk kalite moun ki bay manti souvan. Nou panse a move politisyen ki sèvi ak manti pou atenn pozisyon ki ba yo benefis pèsònèl. Sepandan, ou kapab bay manti nan travay, nan lekòl, ak zanmi, ak fanmi, e menm nan legliz la.

Pwovèb 19: 5 di *"Lè yon moun ap sèvi temwen nan tribinal, si li fè manti, yo gen pou yo pini l'. Pa gen rechap pou moun k'ap bay manti"*. Ann pran anpil prekosyon pou nou pa rann fo temwayaj kont lòt moun. Si nou te fè sa, li lè pou nou ale mande padon epi ranbouse domaj ke nou te fè lòt yo pasyèlman.

Egzèsis aplikasyon an

Kilès nan siy sa yo nan pwoblèm ak sante mantal nou ke w te detekte nan pwòp lavi ou? Pou sa ki gen pou wè avèk emosyon ou yo, li kapab difisil pou w konnen ki sa ki nòmal ak sa ki pa nòmal. Men, pwoblèm sante mantal la gen siy avètisman, tankou:

Sentòm ki posib pou pwoblèm sante mantal la	Mwen pa remake sentòm lan	Mwen remake li yon ti kras	Mwen te remake sentòm sa a byen klè
1. Chanjman nan abitud manje ou oswa dòmi.			
2. Izole tèt ou de moun ak aktivite ou renmen yo.			
3. Genyen okenn bagay oswa ti kras enèji.			
4. Ou santi ou vid oswa tankou anyen pa gen enpòtans pou ou.			
5. Santi doule ak malèz san eksplikasyon.			
6. Ou santi ou dekouraje oswa san espwa.			
7. Ou santi ou trè konfonn, oubliab, fache, ankolè, enkyete, oswa pè.			
8. Fè chanjman imè grav ki lakòz pwoblèm nan relasyon ou yo.			
9. Èske w gen panse ak memwa ke ou pa ka jwenn nan tèt ou.			
10. Tande vwa oswa kwè bagay ki pa vre.			
11. Panse pou w blese tèt ou oswa lòt moun.			
12. Pa kapab fè travay chak jou tankou pran swen pitit ou oswa ale nan travay oswa lekòl.			

Referans bibliyografik yo

- Alvarado, Fernando E. (2020). *El autocuidado pastoral. Pensamiento pentecostal arminiano. (Swen pèsonèl Pastoral. Panse Pannkotis Arminian.)* <https://pensamientopentecostalarminiano.org/2020/04/23/el-autocuidado-pastoral/>
- American Heart Association. (2014). *Tres consejos para controlar el estrés. (Twa konsèy pou jere estrès.)* <https://www.goredforwomen.org/es/healthy-living/healthy-lifestyle/stress-management/3-tips-to-manage-stress>
- Claros, Martha. (2019). *Autocuidado en la Vida Misionera. (Swen pèsonèl la nan lavi misyonè a.)* <https://www.comibam.org/es/autocuidado-en-la-vida-misionera/>
- Johnstone, Jordan. (2019). *Como los cristianos deberían ver el autocuidado. Ki jan kretyen yo ta dwe konsidere swen pèsonèl yo* 4word Blog. <https://4wordwomen.org/blog/2019/07/cristianos-punto-de-vista-autocuidado/>
- MedLine. *Salud mental. (Sante mantal)* <https://medlineplus.gov/spanish/mentalhealth.html>
- Òganizasyon Mondyal pou Lasante. (2018). *Salud mental: fortalecer nuestra respuesta (Sante mantal: fòtifye repons nou)* <https://www.who.int/es/news-room/fact-sheets/detail/mental-health-strengthening-our-response>
- Reissig, Courtney. (2019). *¿Cuidar mi cuerpo o cuidar el alma? (). Èske mwen pran swen kò mwen oswa pran swen nanm nan?* Tou de. <https://www.coalicionporelevangelio.org/articulo/cuidar-cuerpo-cuidar-alma-ambas/>
- Tizón, Jorge L. (2020-09-20T23:58-59). *La salud emocional en tiempos de crisis. (Sante emosyonèl nan moman kriz)* 2yèm ed.: Refleksyon ki sòti nan yon pandemi (Panyòl edisyon). Editorial Herder. Edisyon Kindle.

- Etabli tan pou w sòti ak fanmi w ak zanmi w.
- Fè egzèsis oswa fè yon espò
- Fè yon ti mache pou kontanple lanati.
- Medite
- Tande mizik
- Jwenn yon plezi.
- Jwe ak pitit ou oswa bèt kay ou, deyò si sa posib.
- Fè yon ti jaden oswa antreprann yon pwojè amelyorasyon kay.
- Fè yon ti pwomennen sou bisiklèt

Kesyon kowona viris la fòse moun rete fèmen andedan kay ki lakoz yon sispansyon de tout aktivite sosyal oswa ekonomik “ki pa esansyèl” vin yon fenomèn nouvo nan lavi pou pi fò moun nan popilasyon an ki t ap souffri. Li te genyen epi pral genyen konsekans nan divès zòn nan lavi nou, ki fè ensètitud pandemi an te vin pi gwo.

4.3 Konklizyon

Si nou pèdi konsantrasyon sou objektif lavi nou, enkyetid, pwoblèm ak sitiyoasyon chak jou kapab ravaje sante nou nan divès domèn nan lavi nou tankou espirityèl, fizik, sosyal, emosyonèl ak mantal.

Nou te wè ke chanjman nenpòt nan yo afekte lòt zòn sante nan lavi nou. Sa pral pote plizyè pwoblèm nan lavi nou tankou move pèfòmans nan aktivite chak jou nou yo, travay, ministè oswa etid yo.

An menm tan, li kapab lakòz pwoblèm sante grav, ki ka menm mennen nan lanmò. Pou sa dwe ajoute depans pou tout bagay sa yo. Se potèt sa, nou te wè swen ki nesèsè nan divès aspè nan lavi nou.

Se pa sèlman pati espirityèl li ki enpòtan pou nou kiltive, men li san dout, se li menm ki plis enpòtan. Se pou nou pran prekosyon pou nou pa dirije lavi nou, lavi fanmi nou ak lavi lòt moun san nou pa jwi yon bon eta sante espirityèl avan.

Angajman mwen anvè Bondye:

- Faktè pèsonalite ak sikolojik espesifik ki fè yon moun pi vilnerab a maladi mantal
- Faktè jenetik oswa dezekilib byochimik nan sèvo.
- Eksperyans lavi, tankou chòk oswa abi
- Istwa familyal pwoblèm sante mantal
- Fason ou viv, tankou rejim alimantè, aktivite fizik, ak itilizasyon sibstans yo.

Pou ranfòse sante mantal nou, ÒMS (2018) mansyone ke nou dwe:

- Atenn bezwen sante ak nitrisyon ti moun nan,
- Sipòte ti moun yo, tankou nan pwogram devlopman kapasite ak pwogram devlopman ti moun ak jèn yo.
- Ankouraje emansipasyon sosyoekonomik fanm yo. Pa egzanp, amelyore aksè edikasyon an epi akòde mikrokredi yo.
- Pwogram sante mantal nan travay la. Pou egzanp, pwogram prevansyon kont estrès.
- Pwogram prevansyon kont vyolans

Aprann jere estrès. Nou kapab ajoute ke nou dwe okouran de faktè entèn ak ekstèn sa yo ki koze estrès wo nivo. Pafwa nou gen anpil dout sou byennèt lòt moun. Èske y ap gen bagay pou yo manje? Èske tout bagay ap byen mache? Sa a ajoute nan enkyetid sou pwoblèm chak jou nan travay la. Pou sa, ajoute pwoblèm fanmi an. Se konsa, nou gen fòmil ki bon nèt la pou ke lènmi an kòmanse atake nou nan tèt nou.

Nou dwe fè atansyon ak sa Pòl di la a,

“Pa bay kò nou traka pou anyen. Men, nan tout sikonstans mande Bondye tou sa nou bezwen nan lapriyè. Toujou chonje di l' mèsè tou lè n'ap lapriyè.” (Fil. 4:6)

Si enkyetid oswa estrès ou yo pèsiste, pa ezite mande èd bò kote pastè ou oswa yon konseye ki se kretyen de preferans.

Selon American Heart Association (2014), pou diminye estrès la, sa rekòmande:

- Ankouraje konvèsasyon pozitif entèpèsonèl ki kapab ede ou kalme ak jere estrès ou yo. Pa egzanp, olye pou yo di "Mwen pa ka fè sa", mwen ta dwe ogmante lafwa mwen epi ekspriime "Mwen pral fè sa k'ap pi bon pou mwen yo. Mwen kwè ke Bondye ap ede m".
- Divize gwo pwoblèm yo nan pi piti pwoblèm yo. Ale etap pa etap, olye pou w eseye fè tout bagay nan yon fwa.
- Wete sitiyoasyon an pou yon ti tan epi eseye rezoud li yon fwa bagay yo finn rezoud.
- Pratike kèk aktivite atistik, tankou desen, penti, elatriye.
- Fè yon albòm oswa foto ki pèmèt ou konsantre sou bon memwa.
- Li yon liv, yon ti istwa oswa yon journal.

- Pran yon jounen repo chak semèn
- Pwofite moman vakans nan travay oubyen lekòl pou w kapab repoze. Menm si ou nan yon ministè antanke pastè, ou pa dwe negosye tan pou w repoze a. Ou dwe anseye legliz la pou respekte tan lib ou ak fanmi ou.
- Chèche konsèy yon ekspè nan sante pou chwazi sa ke ou dwe manje.
- Chèche fè kèk egzèsis. Se yon tan ke ou kapab pase ak fanmi ou.
- Pran swen sentòm kò ou voye ba ou pou avèti ou de yon pwoblèm sante.

4.2.5 Swen sante mantal la

Bibliyotèk Medsin Ameriken an defini sante mantal la kòm yon eta byennèt emosyonèl, sikolojik ak sosyal.

Selon Òganizasyon Mondyal Lasante (2018):

Sante mantal la se yon eta byennèt kote ke moun nan reyalize kapasite li yo epi li kapab fè fas ak ensistans nòmal nan lavi a, pou travay pwodiktif e pou kontribye nan kominote yo.

Sante mantal la se fondman byennèt endividyèl ak fonksyònman yon kominote ki efikas. Sante mantal la kapab ede ou:

- Fè fas ak estrès nan lavi a
- Viv an sante fizikman
- Etabli relasyon ki an sante
- Fè yon kontribisyon enpòtan nan kominote w la
- Travay pwodiktif
- Rive aplike tout kapasite ou

Maladi mantal la kapab ogmante risk pou pwoblèm sante fizik, tankou konjesyon serebral, dyabèt tip 2, ak maladi kè.

Ki sa ki kapab afekte sante mantal mwen? Gen anpil faktè diferan ki kapab afekte sante mantal ou, ki gen ladan (ÒMS, 2018):

- Presyon sosyoekonomik pèsistan yo se yon risk byen koni pou sante mantal moun yo
- Chanjman sosyal rapid
- Risk vyolans
- Move sante fizik
- Vyolasyon dwa moun.
- Kondisyon travay estresan.

Byennèt emosyonèl la konsantre, sitou nan jesyon emosyon ki pozitif ak negatif la. Li enpòtan pou konprann pwòp emosyon nou yo, pran swen matirite a, epi ou dwe sansib a emosyon lòt moun tou.

- Rekonèt limit ou yo. Ou pa ka fè tout bagay. Pa twò chaje tèt ou ak enkyetid.
- Pratik padon anvè tèt ou ak anvè lòt moun.
- Fè reyinyon regilyèman ak yon konseye, ak ki moun ou ka pale sou emosyon konfli oswa reprimand yo.
- Fè yon bon ekilib ant pase tan ak fanmi an ak travay oswa etid la se yon bagay ki vrèman enpòtan nan koup la, e ke yo chak kapab konsyan pou ankouraje byennèt entegral mari oswa madanm nan.

4.2.4 Swen sante fizik la

Pòl ekri nan Efezyen 5:29:

“Pesonn pa janm rayi kò li. Okontrè, li ba l' manje, li pran swen l', tankou Kris la ap fè sa pou legliz la,”

Lè nou anfòm fizikman pou nou fè travay nou yo, sa gen anpil enpòtans. Yon kò ki an sante ede gen yon lespri klè lè n ap pran desizyon. Fason nou trete kò nou se yon egzanp tou pou lòt moun ak yon egzanp sou respè ak apresyasyon nou pou sa Bondye ban nou pou nou fè travay li.

Yon egzanp ki klèman ilistre anlè a, nou wè nan 1 Wa 18 ak 19. Nan ch. 18, li di nou ki jan Bondye te itilize pwofèt Eli pou detwi 450 pwofèt Baal yo. Sa te rive aprè yon manifestasyon divèn kote Bondye te limen ofrann Eli te ofri pou li a. Sa kontrèman ak sa ki te pase ak pwofèt Baal yo, ki te bouke kriye nan pye zidòl yo epi pat gen anyen ki te pase.

Lè move wa Akab te rakonte madanm li Jezabèl sa ki te pase a, li te fache anpil e li te asire ke li pral touye Eli, kòm vanjans pou lanmò pwofèt Baal yo. Aprè gwo demonstrasyon sipò Bondye a pou lavi l, yon moun ta panse fè fas a yon fanm, menm si li te madanm wa a, pa ta dwe prezante l' pi gwo difikilte. Men, yon bagay etranj rive. Eli te panike, li kouri al kache.

Se konsa, Bondye t'ap chache Eli pou l te ka konfwonte li. Pratikman, Eli te mande l pou l te kite l mouri. Èske ou ka imajine ki jan eta emosyonèl Eli te ye nan moman sa a? Repons Bondye a te senp. Li te ba li tan pou li repoze nan gwòt la e li te ba li manje. Apre sa, Eli te pare pou l obeyi Bondye.

Se konsa, nou pa ta dwe pretann ke bezwen nou yo sèlman esprityèl. Nou dwe vin okouran de aspè fizik sa a. Se poutèt sa, nou pa dwe evade responsablite pou nou travay sou pwèn pou nou toujou rete an sante, tankou:

- Eseye dòmi èdtan yo rekòmande yo pou laj ou. Si ou gen pwoblèm pou dòmi, non sèlman ou dwe lapriyè epi mande Bondye sa. Chèche wè yon espesyalis pou wè ki pwoblèm ki lakòz maladi dòmi sa a.

Remake ke apre ou fin renmen Bondye, dezyèm pati nan kòmandman an se renmen lòt moun tankou tèt ou. Wi, nou li sa byen. Bib la di ke nou ta dwe renmen tèt nou tou. An reyalyte, sa gen pou wè ak fason ke nou dwe pran swen tèt ou. Èske ou dakò avè m'?

Ann gade yon egzanp. Depi tou piti, pitit fi mwen yo te konn ap tonbe malab byen souvan epi byen vit, madanm mwen avèk mwen te konn lage ap chèche ba yo atansyon atravè yon doktè. Poukisa nou fè li? Repons lan evidan, paske nou renmen yo. Nan menm fason an, nou te eseye asire ke yo te gen sa ki nesèsè pou yon devlopman an sante. Se konsa, si pran swen lòt moun soti nan renmen, nou kapab panse ke si nou renmen tèt nou, nou ta dwe pran swen tèt nou.

4.2.2 Swen sante espirityèl la

Sipoze ke ou dwe fè yon vwayaj ak fanmi ou. Èske ou ta azade kondwi pou yon nwit antye ak fatig fizik, apre plizyè jou san dòmi? Repons ki pi lojik la se non. Okenn moun pa vle riske lavi yo, fanmi yo oswa lòt moun. Koulye a, ann chanje kesyon an, ou ta azade pran fanmi ou pandan pakou espirityèl ou yo, nan direksyon pou objektif syèl la si ou te genyen yon move sante espirityèl?

Sante espirityèl nou se yon priyorite pou chak kwayan nan Kris la. Pòl te eksprime l' konsa:

“Pandan w'ap tann mwen vini an, pa janm sispann li Liv la pou tout moun. Ankouraje frè yo, moutre yo tout bagay. Pa neglije kado Lespri Bondye te ba ou lè chèf reskonsab yo te mete men sou tèt ou, apre pwofèt yo te fin pale pou ou. Fè travay sa a ak anpil swen, bay tout tan ou pou li, pou tout moun ka wè jan w'ap fè pwogrè. Veye sou konpòtman ou, fè atansyon ak pawòl verite w'ap anonse a. Pa lage travay ou menm. Si ou fè sa konsa, wa sove tèt ou ansanm ak tout moun k'ap koute ou yo.” (1 Tim. 4:13-16)

Sipoze ke ou dwe fè yon vwayaj ak fanmi ou. Èske ou ta azade kondwi pou yon nwit antye ak fatig fizik, apre plizyè jou san dòmi? Repons ki pi lojik la se non. Okenn moun pa vle riske lavi yo, fanmi yo oswa lòt moun. Koulye a, ann chanje kesyon an, ou ta azade pran fanmi ou pandan pakou espirityèl ou yo, nan direksyon pou objektif syèl la si ou te genyen yon move sante espirityèl?

—Ángel Rodríguez Gómez.

Menm nan moman difisil yo, tankou sezon pandemi sa a, kote kantite travay la ogmante pou tout moun, nou pa ka panse a sakrifye tan devosyon nou devan Bondye.

- Fè reyinyon regilyèman ak yon konseye, ak ki moun ou ka pale sou emosyon konfli oswa reprimand ou yo.
- Pratike disiplin espirityèl ou chak jou. Li gen ladann lapriyè, jèn, etid ak meditasyon Pawòl la, elatriye.

4.2.3 Swen sante emosyonèl la

Kesyon jere emosyon an se yon bagay ki pat diskite souvan nan lidèchip legliz la. Men, nou sèvi yon Bondye ki fè nou avèk emosyon. Se poutèt sa, li kòrèk tou ke nou montre emosyon nou yo. Nou remèsye Bondye paske jodi a tèm sa kòmanse jwenn atansyon ki nesèsè, nan yon pèspektiv kretyen.

Leson 4. **Swen pèsonèl la**

Pasaj bibliik: **1 Korentyen 6:19-20**

“Se konnen nou pa konnen kò nou se tanp Sentespri k'ap viv nan kè nou, Sentespri Bondye te ban nou an? Nou pa mèt tèt nou ankò. Bondye achte nou kach, li peye chè pou sa. Se poutèt sa, sèvi ak kò nou yon jan pou fè lwanj Bondye.”

Objektif yo:

- **Kòmanse** oswa amelyore si nou te deja kòmanse, yon vi ekilibre ki pèmèt nou jwi lasante nan tout domèn tankou yon moun epi vin okouran de swen pwòp tèt ou.

4.1 Entwodiksyon

Nan moman sa a kote ke n ap ekri lesan sa a nou toujou nan mitan pandemi an. Sa a te vin deranje woutin nou yo, men tou te genyen gwo kè kase bò kote anpil moun ki te pè pou yo pat kontamine, oswa pèdi travay yo; yon lòt kote, paske relasyon ak lòt moun te vin pi difisil nan monan sa a. Nou pa kapab refize gwo enpak ke sa te fè sou moun yo lè ke yo pa t kapab menm fè yon ti soti deyò pou al bwè yon ti kafe ak zanmi yo, ni ale nan yon ti plas piblik ak fanmi yo, ankò mwens pou yo tout ta ale nan yon sèvis relijye regilyèman jan sa te konn fèt avan.

Menm ti moun ki piti yo te soufri moman difisil sila a. Yo te oblije resevwa klas pa mwayen entènèt, yo pa t gen pèsonn pou ede yo konsilte dout ke yo te genyen yo, yo manke sosyalize ak kanmarad yo, elatriye. Manman nan fanmi yo te oblije miltipliye tan jan sa pat janm konn fèt avan pou yo fè anpil bagay ki te vin ajoute sou chaj ki te deja lou sou do yo nan travay chak jou yo. Nan sa, nou kapab gen menm ajoute ede ti moun yo ak klas yo resevwa yo, fè pwodwi pou vann, elatriye.

Men, kisa Bib la di nou sou swen pèsonèl la? Èske gen prensip bibliik nou ta kapab itilize pou gen yon plan kontinyèl pou pran swen tèt ou? Ki domèn nan lavi nou yo kouvri? Se sou sa lesan nou an ap pale jodi a.

4.2 Devlopman

4.2.1 Kisa swen pèsonèl la ye?

Nan yon okazyon konsa, yon dirèktè lalwa te mande Jezi ki se Kris la pou l di l kilès nan tout kòmandman yo ki te pi enpòtan. Men kisa Jezi ki se Kris la te reponn li:

“Pi enpòtan an se: “Koute, nou menm pèp Izrayèl: Mèt la, Bondye nou, se li ki sèl Mèt la. Se pou ou renmen Mèt la, Bondye ou, avèk tout kè ou, avèk tout nanm ou, avèk tout lide ou, avèk tout fòs ou. Men dezyèm kòmandman an: Se pou ou renmen frè parèy ou tankou ou renmen pwòp tèt pa ou. Pa gen lòt kòmandman ki pi konsekan pase sa yo”
(Mak 12:29-31)

Egzèsis aplikasyon an

1. Ekri tout sa yo ta fè pandan chak èdtan nan jounen an pandan yon semèn. Kisa ou ta kapab siprime oswa diminye pou pi byen pwofite tan ou?

2. Responsablite pou rann kont esprityèl pou mesye yo. Samuel Clark (s.f.) te adapte kesyon yo nan fason sa a. Èske ou ta kapab patisipe ak youn nan konpayon pakou Lagras ou yo kounye a epi reponn chak kesyon sa yo.
 - a. Èske ou te manke estanda bibliik yo pou entegrite semèn sa a nan travay ou oswa nan ministè ou?
 - b. Èske ou te fè rankont ak yon fi semèn sa a, men ki pat madanm ou, nan yon sitiyasyon ki ta kapab entèprete kòm sispèk?
 - c. Èske ou te ekspoze a nenpòt materyèl pònografik oswa enpi seksyèlman? Èske ou genyen batay la sou zye w yo?
 - d. Èske ou te pase ase tan nan lapriyè ak etid bibliik?
 - e. Èske ou jere tan ou efektivman?
 - f. Èske ou te pran ase tan pou repoze?
 - g. Èske ou te bay manti nan nenpòt nan repons ou yo?

Referans bibliyografik yo

- Clark, Samuel. (s.f.). *Contabilidad Espiritual. En Fundamentos para la familia cristiana 94 (Kontablite esprityèl. Nan Fondman pou fanmi kretyèn nan 94)* – Samuel Clark. <https://losnavegantes.net/familia/fundamentos-para-la-familia-94/>
- Legliz Metodis Ini. (2020). *John Wesley's 22 questions of self-examination (22 kesyon ke John Wesley poze pou refleksyon pèsonèl)*. <https://www.umc.org/es/content/john-wesleys-22-questions-of-self-examination>
- Legliz Metodis. (2019). *La Pregunta Metodista: ¿cómo empoderó John Wesley al laicado? Pregunta a La Iglesia Metodista Unida (Kesyon Metodis la: Ki jan John Wesley te fòtifye layik yo? Kesyon pou Legliz Metodis Etazini)*. <https://www.umnews.org/es/news/la-pregunta-metodista-como-empodero-john-wesley-a-los-laicos>
- Romero, Gustavo. (2010). *Grupos pequeños: El eslabón perdido. (Ti Gwoup yo: Lyen ki manke a)* Resous Metodis Ini. <https://www.resourceumc.org/es/content/grupos-pequenos-el-eslabon-perdido1>
- Shogren, Gary S. () *El "Reglamento de las Sociedades de Bandas" de John Wesley. ("Reglanan Sosyete Bann yo" John Wesley)*. Pwofesè Nouvo Testaman, San José, Costa Rica. <https://razondelaesperanza.com/2017/12/07/el-reglamento-de-las-sociedades-de-bandas-de-john-wesley/>
- Yoo, Joseph. (2016). *How is it with your soul? (Kòman w ap bouje ak nanm ou?)*. Ministry Matters. <https://www.ministrymatters.com/lead/entry/7571/how-is-it-with-your-soul>

Mwen pataje yon egzanjman ki gen pou wè avèk sa, pou w kapab wè pi klè. Si mwen pase anpil èdtan ap gade televizyon, se yon peche pou mwen oubyen non? Kisa ou panse? Ki lè li ta ye?

Joseph Yoo (2016, par. 13) envite nou reflechi chak jou sou kesyon sa a "Èske mwen konfonn woutin ak angajman?" Sa a se paske pafwa nou patisipe nan divès ministè, men nou ka diminye nan tan devosyon nou ak Bondye.

3.2.4 Kisa mwen ta dwe fè si pwoblèm nan pi gwo epi mwen pa gen resous yo bay oswa resevwa èd?

Li byen posib pou ke nan egzèsis responsablite sa a nou vin fè fas ak anpil difikilte ki depase posiblite pou nou resevwa èd. Pa egzanjman, si nou fè fas ak yon bagay ki egzije plis konsèy pwofesyonèl, si nou fè fas ak yon bagay ki mande plis pwofondè nan konsèy pwofesyonèl, nou kapab mande si nou gen dwa mande sipò pastè a oswa yon ekspè nan konseye kretyen sou pwoblèm nan.

3.3 Konklizyon

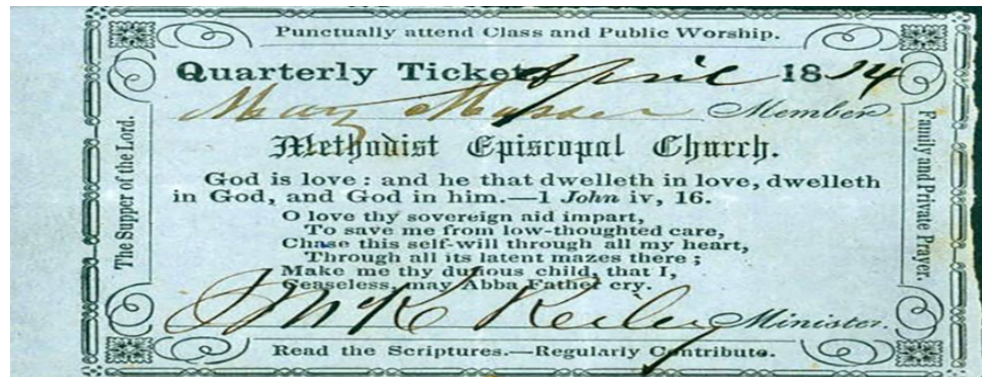
Pandan revèy Wesleyen an, reyinyon klas yo te grandi anpil, sa te vin mwayen prensipal la nan kwasans, nan akonpayman sanktifikasyon nan kè ak lavi. San dout, Bondye te beni estrateji sa a ki te fèt pa John Wesley. Li lè pou ranmase epi retounen nan sa Bondye ka itilize pou kwasans nou. Priye pou legliz lokal nou kapab rive genyen kalite gwoup selil sa yo.

Nou revize enpòtans ak benefis pou nou rann kont bay lòt moun, men tou, danje pou nou pa fè sa. Nou dwe rekonèt ke, si nou vle kontinye grandi nan gras Bondye a, nou dwe gen vwayajè parèy nou, ki se moun sa yo kote ke nou kapab fòtifye youn ak lòt.

Pami tout "*kanmarad pakou lagras*" sa yo, patikilyèman dwe genyen pou pi piti yon moun ke nou kapab fè egzèsis responsablite mityèl avèk li. Ann mande Bondye bon konprann epi priye pou Sentespri a ede nou chwazi patnè entim sa a. Men, an menm tan, ann priye tou pou nou vin enstriman benediksyon pou edifye lavi anpil moun.

Nou genyen yon kesyon ki nesèsè pou nou medite sou li chak jou. ***Kòman nanm mwen ye?*** Medite sou li epi fè aksyon ki nesèsè yo pou ogmante posibilite pou rete fidèl sou pakou lagras la, jiskaske nou reyalize resevwa kouwòn lavi a.

Angajman mwen anvan Bondye:

Sous : Kesyon Metodis la : kòman John Wesley te pran otorite li sou layik la?

3.2.3 Kòman mwen kapab toujou pran responsablite pou nou rann kont?

John Wesley te fondatè mouvman metodis la. Li te genyen yon seri de kesyon prepare pou manm ti gwoup li yo. San yon sèl dout, yo kapab sèvi gran èd pou "asistan esprityèl". Pami kesyon yo, yo siyale sa yo (Shogren, nd: para. 8):

1. Ki kalite peche ke w byen konnen ke ou komèt depi dènnye reyinyon nou an?
2. Avèk ki tantasyon ou te fè fas?
3. Kijan ou te libere?
4. Èske w te janm panse, di oswa fè nenpòt bagay ki te lakòz ou gen dout ke ou te peche?
5. Èske ou gen yon sekre ke ou vle konsève pou tèt ou?

Joseph Yoo (2016) sijere ke jou aprè jou nou prepare tèt nou pou nou rann kont, pa sèlman devan konpayon ke nou chwazi pou pakou Gras nou an, men yo dwe rann kont devan Bondye:

- Nan ki bagay mwen patisipe ki pote nanm mwen pi pre Bondye?
- Ki bagay m ap fè ki mete yon espas ant mwen menm ak Bondye?
- Ki bagay m ap fè nan lavi mwen ki vrèman fè nanm mwen klere ak fleri?
- Ki bagay mwen enplike ladan yo ki seche lavi nanm mwen?

Après sa, sou baz repons ke nou bay yo, nou dwe modifye sa ki fè nou ale lwen Bondye yo. Pafwa l ap parèt byen klè. Pa egzanp, si mwen enèvan kliyan mwen yo ak pèz pwodwi ke mwen vann yo, Sentespri a ap ede m konprann ke mwen komèt peche.

Men tou, pral gen bagay ki nan premye egzanp lan ki sanble inofansif pou nou. Etandone ke mwen rekòmande ou medite sou fraz sa a pa Susana Wesley, manman J. Wesley:

"Nenpòt bagay ki fè kè w febli, ki deranje konsyans ou, ki bouche sansiblité w anvè Bondye, oubyen retire lajwa esprityèl ou, oubyen nenpòt bagay ki ogmante priyorite kò w sou lespri ou, se peche sa ye pou ou."

— S. Wesley

ak lòt moun, mwen kapab fòtifye lavi espiyèl mwen. Men, mwen ka resevwa èd tou si mwen echwe nan lafwa mwen oswa si mwen riske tonbe nan peche.

J. Wesley (1703-1791) te konprann sa byen, e li te travay ak ti gwoup moun li te rele klas yo. Espas sa a te pi bon kote ke youn te konn fòtifye lòt e li te kontribye anpil nan Revèy ke Bondye te pèmèt nan jou sa yo. G. D. Romero (2010) mansyone ke ti gwoup yo te yon gwo benediksyon

“nan fason yo t ap chèche sentete nan kè ak lavi, atravè kominyon espiyèl yo nan lapriyè, meditasyon ak lekti bibliik yo, chante kantik, konfesyon peche yo nan tèt ansanm, pataje eksperyans (pozitif ak negatif), temwayaj ak konsèy espiyèl.” (par. 3)

Se konsa, nou ankouraje tout mesye yo pou ke yo patisipe nan ti gwoup selil yo. Si yo deja fè sa, yo sijere ke rann kont lan kòm yon pati esansyèl nan pratik ti gwoup selil nou yo. Si poko gen ti gwoup selil nan legliz ou a, nou sijere ou priye epi fè jèn sou objektif sa a pou w kapab genyen ti gwoup selil yo. Pale ak lòt gason sou sa epi apresya pale ak pastè a pou Bondye kapab pèmèt ti gwoup sa yo etabli.

Lè ke G. Romero (2010) analize ministè ti gwoup selil yo J. Wesley yo, li te jwenn ke:

“Sa ki plis enpòtan, yo te yon mwayen lagras kote ke relijyon sosyal ke Wesley anseye a te konkretize. Reponn gras Bondye a nan Kris la ak nan aksyon Sentespri a, nan reyinyon klas Metodis yo, yo te pran responsablite youn anvè lòt, anba sipèvizyon espiyèl yon lidè, pou fè zèv mizèrikòd ak konpasyon.”

3.2.2 Kòman mwen kapab chwazi konseye mwen oswa konpayon vwayaj mwen

An patikilye, leson sa a plis konsantre sou nou k ap chèche yon moun kote ke nou kapab responsab youn ak lòt. Konsa, kounye a nou pral bay kèk konsèy pratik pou nou ka chwazi moun pou objektif sa a.

- Li dwe yon moun ki kretyen, de preferans moun ki nan legliz ou.
- Yo dwe pran angajman pou yo gen tan pou yo rann kont yon fwa pa semèn.
- Yo dwe disponib youn pou lòt nan nenpòt ki jou nan semèn nan, si yo bezwen nenpòt kalite èd ki pap kapab tann jou lasemèn reyinyon w lan.
- Menm nan moman pandemi sa a yo ak lòt difikilte, reyinyon ou lan pa ta dwe sispann. Se pou nou toujou ap kreye epi toujou ap chèche gade yo sèvi ak opsyon tankou cha telefòn, apèl videyo, mwayen pou ke nou fè dyalòg nan telefòn, apèl videyo, reyinyon Zoom, oswa kèlkeswa lòt bagay ki posib pou ou.
- Dwe genyen yon angajman mityèl pou pa divilge sa ki mansyone nan reyinyon an.
- Chwazi yon moun ki gen menm sèks avèk ou, pou w kapab evite tantasyon nan lavni. (Ef. 4:27).

Leson 3. **Kijan w ap bouje ak nanm ou?**

Pasaj bibliik: *Jak 5:16*

“Se pou nou konfese peche nou yo youn bay lòt. Se pou youn lapriyè pou lòt, pou nou kapab geri. Lè youn moun ap viv dwat devan Bondye, lapriyè moun sa a gen anpil pouvwa.”

Objektif yo:

- **Asime** responsablite pou rann kont bay lòt moun nan divès domèn nan lavi nou, valorize tout benefis ki genyen ladan li.

3.1 Entwodiksyon

Nan kontèks Laten an, li komen pou nou salye nou youn lòt, kijan ou ye? Anjeneral mwen mande kijan fanmi ou ye? Sa montre enterè nou nan lòt moun. Men, si nou reyèlman vle vin yon benediksyon pou lòt moun, nou ta ka chanje kesyon an nan ki jan w ap bouje ak nanm ou? San dout, se yon kesyon ki pi pwofon, ki evite repons klasik koutwazi ke nou konn tande tankou "Byen wi, grasadye mèsi", "Avèk difikilte, men kanmèm nou kontinye ap avanse", elatriye.

Men, si nou te deside swiv Kris la, nou dwe toujou chèche kanmarad vwayajè ki pou poze nou kesyon ki sanble ak "Kijan nanm ou ye?" David Busic (2021) nan liv li a ki se Chemen, Verite ak Lavi, la a li dekri pou nou bèl benediksyon sa a ke nou jwi lè ke nou fè pati Wayòm Bondye a kòm yon pakou lagras. Sa vle di ke tout tan Kris la ap mache avèk nou epi l ap ban nou èd ki nesèsè pou nou kontinye kwè oswa menm leve si nou te tonbe.

Nan pakou lagras sa (ki se Kris la) se nou tout kretyen k ap mache ladan li. Se poutèt sa, nou gen yon gwo responsablite pou ke nou sipòte youn lòt. Jezi, Seyè nou an, te gen yon gwoup douz disip. Men, menm nan gwoup la li te gen yon gwoup pi entim ak ki moun li pataje moman ki pi difisil l 'yo.

Si Jezi ki se Kris la, Seyè nou an, te fè sa, ou pa panse ke ou menm ak mwen ta dwe panse pou ke nou genyen yon gwoup entim nan èd mityèl? Nou ta dwe panse a omwen yon zanmi ak ki moun nou kapab diskite sou eprèv ak lit nou yo pou resevwa pawòl ankourajman ak egzòtasyon.

Ki jan moun sa a ki pou ede m rann kont pou lavi esprityèl mwen an ta dwe ye? Kòman mwen kapab kenbe responsablite mityèl sa a? Kisa mwen ta dwe fè si gen yon pwoblèm ki depase kapasite nou? Ki avantaj li ofri mwen? Se osijè de sa ke nou pral aprann nan lesan jodi a.

3.2 Devlopman

3.2.1 *John Wesley ak ti gwoup yo*

Youn nan karakteristik sa yo ki distenge moun ki fè pati krisyanis la, se ke li viv an kominote. Nou aple pou nou vin moun ki toujou ap antre nan relasyon avèk lòt moun, se sèl ke nou dwe ye ak limyè pou sale ak klere mond lan. Youn nan gwo avantaj yo se ke, atravè relasyon mwen

2.3 Konklizyon

Sakrifis ak rezirèksyon Jezi a pote lavi bannou, nou menm ki se moun ki t ap viv nan bafon peche. Gras ki sove li a se pou tout moun ki aksepte li (Jan 3:16). Men, yon fwa nou fè pati pitit Bondye yo atravè sali nan Kris la, nou oblije viv nan sentete.

Grasadye ke Jezi ki se Kris la konnen nou trè byen. Anvan li retounen sou bò dwat Papa a, li te kite Konsolatè a pou nou, li menm ki se Sentespri a. Atravè li menm, ki se twazyèm moun Trinite Bondye a, nou kapab resevwa netwayaj nan kè nou ki gen tandans pou domine pa kò a.

Se konsa, si Bondye mande nou pou yon modèl lavi, Li ban nou mwayen yo pou reyalize li. Sa depann de nou si n ap mande pou li epi yon fwa nou te jwenn li, annou chèche etabli yon bon relasyon entim ak Bondye chak jou.

Angajman mwen anvè Bondye:

Egzèsis aplikasyon an

Fè yon analiz onèt epi rekonèt nan ki eta espirityèl ou ye. Èske ou poko sove? Èske ou poko sanktifye? Èske ou te sanktifye, men ou neglije lavi espirityèl ou? Kisa ou pral fè pou gen yon lavi viktorye nan Kris la?

Referans bibliyografik yo

Busic, David. (2021). *Way, Truth, Life. Discipleship: A Journey of Grace (Chemen, verite, lavi. Disip: Pakou Gras la)*. The Foundry

David & Jonhatan Inc. (s.f.) *Victoria en Cristo (Viktwa nan Kris la)*.
<http://ubdavid.org/espanol/nueva-vida3/nueva-vida24.html>

David Busic (2021;26) li menm dekri kijan Pòl wè sa: Atravè eksperyans yon rankont entim ak Kris la, Pòl te dekouvri yon jistis ki pa t pou li. Pòl te kwè ke relasyon kwayan an ak Kris la (Moun) te ka vin tèlman entim ke li fè referans avèk li kòm "inite nan Kris la", ki endike yon inyon total. 1 Korentyen 15:1-8

Koulye a, Pòl te eksplike ke lalwa peche a se bay lachè plas, ki mennen nan chemen lanmò a. Men kretyen an pa ka fè sa li vle fè. Pòl li menm te deklare sa nan Galat 5:17, "*Kò a gen egzijans ki pa dakò ak egzijans Lespri Bondye a. Konsa tou, Lespri Bondye a gen egzijans ki pa dakò ak egzijans kò a. Se de bagay ki pa mache ansanm menm. Se sak fè nou pa kapab fè sa nou vle*".

Men, Pòl konnen ke kretyen ki rejenere toujou yon moun ki domine pa rebelyon. Ògèy ak enkredilite mache men nan men ak nati ansyen an. Kisa nou pral fè pou nou pote yon solisyon avèk sa?

2.2.6 Gras ki sanktifye a

Yon fwa ke nou fin sove pa lafwa, Pòl ankouraje nou chèche pou ke nou ranpli ak Sentespri a, pou ke tandans pou encline ak sa ki mal la kapab elimine. Nou wè li nan:

"Konsa, nou la nan mitan foul moun sa yo ki te moutre jan yo te gen konfyans nan Bondye. Ann voye tout bagay k'ap antrave kous nou jete byen lwen, ansanm ak peche a ki fasil pou vlope nou. Ann kouri avèk pasyans nan chemen Bondye mete devan nou an. 2 Ann kenbe je nou kole sou Jezi. Se nan li konfyans nou soti, se li menm tou k'ap kenbe nou nan konfyans sa a jouk sa kaba. Li kite yo fè l' soufri sou kwa a. Li pa pran wont sa a pou anyen, paske li te toujou chonje apre l' te fin soufri a, Bondye t'ap fè kè l' kontan. Kifè koulye a li chita sou bò dwat fotèy Bondye a." (Women 12:1-2)

"Se sak fè, se pa mwen k'ap viv ankò, se Kris la k'ap viv nan mwen: lavi m'ap mennen nan kò m' koulye a, m'ap viv li nan konfyans mwen gen nan Pitit Bondye a ki te renmen m' sitèlman li te rive bay lavi l' pou mwen." (Galat 2:20)

Si nou chèche plenitud nan Sentespri a, nou ka sanble ak Kris la. Nou bezwen li pou relasyon nou ak lòt moun, epi lanmou antanke pwèn ki bon nèt la. Sa posib sèlman apre yo fin aksepte Kris kòm Sovè. Sakrifis li a sifi; li te fè nou soti nan lanmò pou antre nan lavi.

Lavi viktorye a se yon lavi nan lapè ak kè kontan nan Seyè a. Li se yon lavi nan kominyon ki dirab ak Seyè a. Se yon lavi viktwa sou peche. Kòm avètisman, nou dwe di ke si gen neglijan nan lavi espiritiyèl nou, nou kapab retounen nan lavi peche a.

Lavi viktorye nan Kris la mande fidelite, obeyisans, lapriyè, disiplin, ak anpil lòt bagay ankò. Men, bagay ki esansyèl la se pou mande pou ranpli ak Sentespri a epi pran swen relasyon nou ak Bondye chak jou.

Gras ki vini Avan an se sa ki aji nan nou lè nou pot ko menm rekonèt Kris la kòm Sovè nou. Gras ki vini avan an deja aji nan lavi nou nan yon fason ke lè yon moun pataje levanjil la avèk nou oswa yon eksperyans rive nou, nou kapab pèsònèlman rekonèt ke Kris la se mwayen ke Bondye te ban nou pou padon peche nou yo. Sa a mennen nou tounen vin jwenn Bondye pou lavi peche ke nou t'ap mennen an. Pòl deklare ke nou te mouri nan peche ak mechanste nou yo (Efezyen 2:1-5).

2.2.5 Gras ki Sove a

Apot Pòl di nou nan Women:

"Paske, tout moun fè peche, yo tout vire do bay Bondye ki gen pouvwa a" (3:23).

Lè ke nou repanti de peche nou yo, Sentespri a travay nan nou, nou rekonèt sakrifis redanmsyon Jezi ki se Kris la ak rezirèksyon li lè ke li te leve soti vivan nan lanmò. Lè sa a, nou rekonèt li kòm Seyè pèsònèl ak Sovè pa lafwa nan Kris la.

Pòl montre nou ki jan favè Bondye a tèlman gwo ke: *"Sou pwèn sa a, Bondye moutre nou jan li renmen nou anpil; paske nou t'ap fè peche toujou lè Kris la mouri pou nou"* (Women 5:8).

Pòl li menm te fè eksperyans gras sa a sou wout Damas. Li pa t'ap chèche Bondye, men Bondye t'ap chèche l', menm jan li fè sa avèk nou chak, nou kòmanse ak gras li a ki vini avan an avèk gras ki sove a. Travay 9:1-19.

NT Wright fè referans ak gwo lanmou Bondye a konsa: *"Pandan tout Nouvo Testaman an, lanmò sa a konsidere antanke yon aksyon lanmou, ni lanmou Jezi ki se Kris la"* (Galat 2:20) *"Osi byen ke lanmou Bondye ki voye l' epi kote ke ekspresyon kò li se nan Kris la li menm"* (Jan 3:16; 13:1, Women 5:6-11; 8:31-39; 1 Jan 4:9-10)

Pòl raple nou ke nou sove pa lagras, nan Efezyen 2:8-10; Women 6:23. Lè sa a, deklare: *"Lè ou konvenki de sa, ke moun ki te kòmanse yon bon travay nan ou pral fini l' jiskaskè jou Jezi ki se Kris la rive."* (Filipyen 1:6)

Sa genyen yon gwo relasyon ak sa ke Jezi te deklare nan Jan 14:6: *"Se mwen menm ki chemen an, se mwen menm ki verite a epi se mwen menm ki lavi a. Pèsonn pa kapab al jwenn Papa a si li pa pase pa mwen menm."*

Li enpòtan sonje ke Jezi te kite Sentespri li a pou nou pou reprezante li. Se Sentespri a ki responsab pou revele kilès Jezi ye nan nou. Atravè Lespri Sen an, gras Seyè Jezi ki se Kris la opere nan nou. Jan 16: 13-15. David Busic (2021: 18) deklare:

"Nan Jezi antanke Kris la, nou jwenn chemen pou n al jwenn Papa a; Li se chemen pou ale lakay. Nan Jezi ki se Kris la, nou jwenn verite a. Li enkòpore verite imanite a, sèten, epi fèm nan karaktè ak nati Papa a. Nan Jezi ki se Kris la, nou jwenn Lavi, lavi ki annabondans lan, ni kounye a, ni nan nouvo kreyasyon Bondye te pwomèt ki gen pou vini an. Sa a se pakou gras la."

Peche nan lavi kretyen an gen twa rezilta tèrib:

- Li fè moun dezonore non Senyè Jezi ki se Kris la, ke nou reprezante a.
- Li vòlè nan kè kontan ou ak pouvwa ou. Osi lontan ke ou livre tèt ou nan peche a, Bondye ap sèvi ak ou trè di.
- Detwi temwayaj ou antan ke kretyen.

Nou kapab di ke y ap viv yon batay kont lachè a epi jeneralman, yo pèdi. Apot Pòl dekri nou sitiwayon sa a nan Women 7. Patikilyèman nan Women 7:24, li wè tèt li tankou yon moun ki mizerab, ki pa kapab simonte sa li rele "Lwa peche a".

Sa a gen yon rezon ke nou dwe eksplike pou anpeche kretyen yo pran pozisyon fiks yo nan eta chanalite sa. Nan èt imen an gen yon tandans eritye nan sa ki mal ki soti nan nati moral lòm nan, ke rejenerasyon (ki fèt pa mwayen gras ki sove a) pa kapab solisyone. Pòl pale de mantalite chanèl la nan Rom. 8:5-7, lè ke li te fè referans ak dispozisyon, tandans oswa enklinalasyon nan nanm nan pou chèche estanda lavi chanèl la. Women 7:14 Nou konnen lalwa li menm, se yon bagay ki soti nan Lespri Bondye. Men, mwen menm, mwen se yon kò ki tou fèb, peche fin anpare m', li fè m' tounen esklav li.

Lè Pòl di: *"Sa se bagay mwen konnen: Nanpwen anyen ki bon nan mwen, nan tout kò mwen. Mwen di sa, paske menm lè mwen vle fè sa ki byen, mwen pa santi m' kapab fè li."* (Women 7:18). Li refere a enkapasite pou kapab renmen ak obeyi Bondye ak tout kè nou, pa mwayen pwòp fòs nou. Nou chak se esklav "lemwa" ki toujou vle demontre kapasite li. (Busic, 2020; 83). Nou wè sa tou nan Mak 7:21-22, ki anseye nou ke gen yon tandans sa ki mal nan kè a. Se poutèt sa, nou bezwen yon dezyèm travay nan gras Bondye, ki se sanktifikasyon.

2.2.3 Gras Kris la nan Sentespri a nan tout etap nan lavi nou.

Nou te deja wè ke gen yon tandans nan direksyon pou fè sa ki mal, ki karakterize ras imèn nan. Nonm lan dekouvri li nan tèt li, sa vle di, se pa paske li jenere li. Li di nou tou ke viv yon lavi chanèl ap mennen nou nan lanmò. Bib la mete aksan sou degradasyon enteryè a kòm sous tout sa ki mal.

Men, poukisa sa rive si moun nan deja aksepte Kris la nan kè yo, pa lafwa?

E poutan, li trè enpòtan pou ke nou genyen klè ke antanke pitit Bondye, nou bezwen gras li nèt ale. Ann wè ki jan sa t ap dewoule nan lavi kwayan an pou rive jouk kounye a.

2.2.4 Gras ki vini Avan an

Pòl rekonèt nan ki eta moun yo san Kris la. Kòm èt imen ki tonbe, nou *"mouri nan peche ak mekanste nou yo"* (Efezyen 2:1), nou pa kapab vin jwenn Bondye atravè pwòp fòs nou yo. Se poutèt sa, Bondye, kòm toujou, li pran inisyativ la epi chèche nou atravè Gras ki vini Avan an.

Ekriven ebre yo di nou nan chapit 5:12. Depi tout tan sa a, se pou n' te fò deja tankou moun k'ap moutre nou yo. Men, okontrè, se bezwen nou bezwen toujou pou moun montre nou bagay ki pi fasil yo, premye konesans nan pawòl Bondye a. Se ti lèt nou bezwen bwè toujou, nou poko ka manje gwo manje. Yon lòt kote nan 2 Pyè 2: 2, nou wè ke li di ke lè moun nan te fin sove, epi li tounen al viv nan peche, se tankou yon chyen ki tounen al manje sa li te fin vomi an. Pakonsekan, se yon ijans pou chèche gras Bondye ki sanktifye a. Lè nou pa sanktifye, nou pa gen lanmou pafè.

Nou ta kapab mande tèt nou, kisa k ap pase kretyen yo jounen jodi a? Richard Taylor (s / f.: 41-42) mansyone kèk karakteristik moun ki pa gen yon lavi nan sentete:

“Nou tout nan gwo batay avèk entegrite a, pandan ke n ap eseye akonpli entansyon nou yo. Majorite nan nou te deja pwomèt yon lavi espirityèl ki pote viktwa, e menm te di ke nou ta pral konsidere yon lavi devosyon ki byen regilye. Nou pral pran swen bezwen lòt yo, nou pral fè tout sa ki nesèsè pou ke nou amelyore lavi matrimonyal nou, nou pral koute pitit nou yo avèk plis atansyon, nou pral temwaye mesaj Kris la bay tout vwazinay nou yo, tout bagay sa yo avèk pi bon entansyon an. Sepandan, nou echwe nan yon pati oubyen konplètman. Si nou se moun ki sensè, nou konnen konbyen sa enposib pou ke nou akonpli li san sekou Bondye.”

David Kendall ak Everett Leadingham (2002)

- Yo pa grandi nan gras la. Yo toujou ap bite sou menm bagay la pandan anpil ane.
- Yo pa gen yon objektif fèm pou swiv Bondye ak tout fòs yo.
- Yo pèdi pratik espirityèl yo lè yo tonbe nan defayans espirityèl la.
- Yo kite lavi materyèl la pote yo ale.

- Yo kondwi pa enterè egoyis yo
- Mank lespri enb ak padon.
- Yo pa genyen yon lavi espirityèl ki byen fonde.
- Yo pa temwaye oswa santi enkyetid pou moun ki pa sove yo.

2.2.2 Eksplikasyon lavi sa a osijè de kretyen ki pèdi batay la epi ki moribon an. Mantalite chanèl la.

Si nou entèvyouve kèk nan kretyen yo ki pap viv yon lavi viktorye, nou ta kapab tande kèk repons ki eseye eksplike lavi ki pa viktorye yo. Reyalyte a se ke nou gade pou eskiz jistifye echèk nou yo, diskite bagay sa yo tankou:

- Nou nouvo nan levanjil la. Nou pa gen anpil eksperyans nan lavi kretyèn nan
- Akoz de tanperaman natirèl ke nou posede a...
- Akoz de kondisyon fizik mwen: fatig, estrès, elatriye.

Leson 2. **Kretyen ki pa pote vikwa nan fason ke l ap viv la. Kijan nou kapab eksplike sa?**

Pasaj bibliik: *Ebre 2:1-3*

“Se poutèt sa, nou dwe kenbe verite yo te moutre nou yo pi fèm toujou pou nou pa pèdi chemen nou. Pawòl zanj Bondye yo te anonse a te gen tout valè li. Se sa ki fè moun ki pa t' okipe pawòl la ak moun ki te dezobeyi l' yo te resevwa chatiman yo te merite a. Konsa tou, si nou menm nou meprize yon gwo delivrans tankou sa a, nanpwen chape pou nou. Premye moun ki te fè konnen delivrans sa a se Seyè a menm. Apre sa, moun ki te tande l' yo, se yo ki te fè nou konnen jan delivrans sa a gen anpil valè.”

Objektif yo:

- **Evalue** eta espiyèl kote ke nou twouve nou an epi pran desizyon ki nesèsè pou nou gen yon lavi viktoye nan Kris la.

2.1 Entwodiksyon

Pwomès Bondye yo mèveye. Anpil nan yo reyalize chak jou nan lavi nou. Sepandan, pafwa li sanble ke pwomès sa yo pa rive nan lavi nou oswa pafwa nou santi ke genyen yon gwo distans ki separe nou avèk Bondye.

Pafwa, sa k ap pase nan lavi nou se ke nou te sove pa gras Bondye atravè Jezi ki se Kris la. Nou te menm vin sanktifye pa gras. Men, sa te rive nan yon pwèn kote ke nou neglije epi kòmansè pa viv dapre Lespri Bondye a, men dapre lachè.

Lè sa a, sa te lakòz yon gwo distans ak Bondye. Men, yon moun ka mande, èske li posib ke menm lè nou sanktifye nou kapab fè peche? Si sa posib, èske nou kapab toujou nan kominyon avèk Bondye? Nou pral pale sou sa nan leson nou an jodi a.

2.2 Devlopman

2.2.1 Kretyen ki pa pote vikwa nan fason ke y ap viv la. Kijan nou kapab eksplike sa?

Apot Pòl te fè fas ak sitiasyon peche nan kèk legliz, menm jan sa te pase ak legliz Korent lan. Men, lè sa a, yon kesyon enpòtan te vin ekspoze:

Èske yon kretyen ki sove, men ki poko sanktifye, ka gen yon lavi viktoye?

Kèk pasaj refere a moun ki te deja aksepte Kris la epi yo te domine pa peche:

- 1 Kor. 3:1-4,
- 1 Kor. 5:1-12,
- 1 Kor. 6:1-11.

Egzèsis aplikasyon an

1. Ki panse, atitid ak aksyon ou dwe elimine nan lavi ou, avèk èd Sentespri a, pou w mache diy pou moun ki rele nou an, Jezi ki se Kris la?

2. Èske gen yon zòn nan lavi ou ke ou te lite ak li pou yon bon bout tan epi w pa te janm kapab simonte li? Mwen ankouraje w apwoche bò kote pastè a ak yon frè ki gen plis matirite nan lafwa pou w mande konsèy.

3. Pataje bay gwoup la fason ki te mache pi byen pou ou vijilan kont move dezi ki ka mennen nou nan peche e konsa nan lanmò yo.

Referans bibliyografik yo

- Bible study Tools (Bib Etid Zouti yo). (s/f). *Colossians 3 (Kolosyen 3)*.
<https://www.biblestudytools.com/commentaries/utley/Colossians/Colossians3.html>
- Compelling Truth (Verite konvenkan). (s.f.). *What is the Fruit of the Spirit? (Ki sa ki fwi Lespri a ?)*
<https://www.compellingtruth.org/Espanol/El-fruto-del-Espiritu.html>
- Enduring Word (Pawòl Andire). *Biblical Commentary on Colossians 3 (Kòmantè Biblik pou Kolosyen 3)*. <https://enduringword.com/comentario-biblico/Colossians-3/>
- Escuela bíblica (Lekòl biblik). (s/f). *Estudio bíblico de Colosenses 3:12-25. (Etid biblik sou Kolosyen 3: 12-25)*. <https://www.escuelabiblica.com/estudio-biblico.php?id=785>
- Owens, Nelli (s.f.). *¿Qué significa "huir de las pasiones juveniles"? (Kisa sa vle di nan "kouri soti anba pasyon jenès la"?) Krisyanis annaksyon*. <https://cristianismoactivo.org/que-significa-huir-de-las-pasiones-juveniles>
- Padilla, Carlos. (2017). *Resumen de Colosenses. (Rezime Kolosyen)*
<https://www.jesucristo.net/Resumen-de-Colossians.htm>
- Rodríguez, Ángel. (2020). *Manual Construyendo relaciones saludables en la familia, (Manyèl Bati relasyon an sante nan fanmi an)*. MEDFDI. Legliz Nazareyen.

Lè ou dou, sa pa vle di ke ou se yon lach. Dousè pa opoze ak lidèchip. Okontrè, pou w yon lidè kretyen, sa mande pou w dou. Pòl di Timote ke youn nan kondisyon pou sèvi nan legliz la se pou li dou (1 Tim. 6:11). Jezi li menm mande nou pou nou dou ak enb nan kè menm jan ak li (Matye 11:29). Nan Tit 3: 2 yo mande nou pou nou dou avèk lòt moun.

Tanperans (egkrateia). Se kontwòl oubyenmetriz ke yon moun genyen sou pwòp tèt li, ki fè l 'disipline ak ba l' konviksyon pou ke li pa tonbe nan tantasyon. Pou kapab dirije pwòp lespri li. Nan Pwovèb 25:28, yo di nou ke "*Si ou pa kapab kontwole kòlè ou, ou tankou yon lavil san ranpa. Y'ap anvayi l' fasil. Y'ap mete men sou ou fasil*". Metriz la tou enplike nan ka yon moun ki disipline tèt li pou ke li fè yon bagay ke li te déjà planife pou l fè. Yon egzanp senp se ke si mwen vle gen yon pi bon relasyon ak Kris la epi mwen bezwen leve pi bonè pase tan avè l', mwen dwe disipline ase pou m fè sa.

Sa gen pou wè tou avèk padone youn ak lòt. Menm jan Kris la padone nou, se konsa nou oblije fè menm bagay la tou. Byen evalye fason ke Jezi ki se Kris la padone nou ap toujou fè nou pi jenere ak padone, epi pa janm mwens jenere.

1.3 Konklizyon

Anpil bagay nan tan ke n ap viv la miltipliye fason pou fè nou bite. Sepandan, desizyon an se nou chak ki pou pran li. Nou kapab tande envitasyon dous ke Jezi ki se Kris la ap fè chak jou: Matye. 7:13-14 "*Antre nan pòt jis la. Paske, pòt ki laj la, chemen ki fasil la ap mennen nou tou dwat nan lanmò. Gen anpil moun ki pase ladan li. 14 Men, pòt ki jis la, chemen ki difisil la ap mennen nou tou dwat nan lavi. Pa gen anpil moun ki jwenn li.*"

Se pou nou pa pran alalejè egzòtasyon nan mache diy pou Kris la. Kouwòn lavi a devan. Se pou nou pran swen delivrans ki gen anpil valè ke favè Bondye te ban nou an, atravè sakrifis Jezi a ak rezirèksyon ki vin aprè li a.

Pa bliye ke desizyon nou yo pral afekte pa sèlman lavi nou antanke moun, men tou, fanmi nou, zanmi, moun ki renmen nou yo ak tout moun ki nan zòn enfluyans nou an. Nan Pakou Gras sa, Jezi ki se Kris la ap vwayaje avèk nou ansanm ak lòt kretyen yo, nou dwe ankouraje youn ak lòt.

Angajman mwen anvè Bondye.

Lanmou (ágape). Se lanmou ki soti nan Bondye a. Li pa baze sou resevwa yon bagay an retou, li pa baze sou yon bagay ki atire pa kèk kalite lòt la, sou santi yon emosyon, oswa si wi ou non yo merite li. Li renmen paske Kris la te renmen nou an premye. Divès kalite sa yo nan renmen pral eksplòre nan chapit k ap vini an. Ou kapab renmen sèlman ak kalite renmen sa a lè ou gen Bondye nan kè ou.

Agape a dekri lanmou ki nan Bondye a epi ki soti nan Li, li menm ki genyen pwòp nati li ki se lanmou: “Bondye se lanmou” (1 Jan 4:8).

Bondye pa sèlman renmen, Li se lanmou menm. Tout sa ke Bondye fè soti nan lanmou Li.

Lapè (Shalom nan lang ebre, **eirene** nan lang grèk). Li fè referans a gen pwosperite espirityèl ki repoze sou Bondye. Lapè sa pote serenite nan lavi nou. Lapè Kris la depase lapè ke mond lan ofri nou. Sa pa vle di ke pap genyen okenn konfli, soufrans, batay, elatriye. Sa montre ke nou dwe toujou gen konfyans ke Jezi ki se Kris la toujou la avèk nou chak jou jouskaske mond lan kaba. Sa sètènman mande pou genyen yon relasyon ki dirab ak Kris la. Li enpòtan pou ke nou konnen tou ke nou pa egzante de difikilte yo, men nan mitan yo, nou kapab repoze nan Jezi ki se Kris la (Jan 16:33). Nan Women, apot Pòl anseye nou gen lapè, nan mitan sikonstans ki pi difisil yo, li te konvenki ke tout bagay ke Bondye pèmèt rive nan lavi nou yo se pral pou byen nou (Rom. 8:28). Se konsa, nou dwe konsantre sou kiltive lapè ak Bondye, ak tèt nou ak lòt moun.

Pasyans (makrothumia). Se kapasite pou padonnen lènmi nou yo, akòz de lanmou, san yo pa kenbe yon rankin pou mal ke yo te fè nou an. Li tou fè referans ak rete tann repons Bondye, lè w konnen ke li pa janm rate anyen sou tan pa l la. Kretyen ki gen pasyans lan pa pral chèche tire revanj kont moun ki te blese l'yo. Nou dwe eseye pran pasyans tankou Bondye, ki te padonnen fot ak peche nou yo, pandan l'ap chèche pou ke nou kapab sove atravè sakrifis Jezi ki se Kris la.

Bonte (chrestotes). Se atitud ki ede nou reponn ak bon tretman menm bay moun ki maltrete nou yo. Li enkli fè sa ki dwat ak Bondye ak lòt moun. Li gen yon tandans pou aplike jantiyès ak lòt moun. Nan Efezyen 4:32 nou oblije aji byen youn ak lòt. Pou ou kapab vrèman janti, ou bezwen enterese ak lòt moun. Sa enplike konnen bezwen yo, santiman yo, fason de panse yo, elatriye. Moun gen bonte a pa rete tann pou yon moun eksprime yon bezwen pou yo aji. Moun ki gen bonte a toujou ap panse kijan pou l fè sa ki byen davans (Fil. 4:8).

Dou (prautes). Se kapasite lè yon moun gen imilite, espesyalman lè li soumèt devan Bondye. Sa vle di ke li aksepte koreksyon yo san fè rezistans oswa pete goumen. Se konsa, nou dwe toujou konsève atitud pou nou aprann sa ki soti nan Pawòl la, menm nan okazyon sa yo lè nou gen kèk fo kwayans, ke lènmi an te mete nan tèt nou pou l twouble nou.

Se avèk vèti sa a Bondye mande nou pou nou ede moun ki pèdi yo epi k ap neye nan bafon peche. Frè m' yo, si nou bare yon moun ap fè yon bagay ki mal, nou menm ki gen Lespri Bondye a nan kè nou, se pou nou mete l' nan bon chemen. Men, fè sa avèk dousè. Epi nou menm bò pa nou, veye kò nou pou nou pa tonbe nan tantasyon tou. (Gal. 6:1)

1.2.2 *Apèl pou nou vin tounen yon lòt kalite moun (Kol 3:10-11)*

Après sa a, nan Kolosyen 3:10, li dekri fason yo ta dwe mache bay nouvo fason pou yo viv lè yo te rele yo a. Pòl sèvi ak metafò abiye pou endike ke, menm jan an, nou dwe deja chanje fason nou kòm yon rezilta nan travay Sentespri a. Nan Galat. 3:27 tou, li itilize figi mete sou. Pòl pale de renouvèlman total tankou nan Women 12: 2 : *Pa fè menm bagay ak sa moun ap fè sou latè. Men, kite Bondye chanje lavi nou nèt lè la fin chanje tout lide ki nan tèt nou. Lè sa a, n'a ka konprann sa Bondye vle, n'a konnen sa ki byen, sa ki fè l'plezi, sa ki bon nèt ale.*

Kounye a, Pòl te kontinye fè yo wè ke nan Kris la nou egal: "kote pa gen ni grèk ni jwif, sikonsi ni ensikonsi, moun ki konn li ak moun ki pa konn li, esklav ni lib, men Kris la se tout bagay, epi nan tout bagay". Menm jan an tou li etabli li nan Galat. 3:28. Nan fason sa a, Pòl eksplike yo ke nan bèl plan delivrans li a li fè nou tout egal, ki gen menm valè. Li pa ta dwe pale ankò sou divizyon sosyal oswa ekonomik, oswa si yo te orijinèlman fè pati pèp Bondye a oubyen non. "Ni grèk ni jwif" montre nou yon egzanp kote "grèk" se sinonim ak "moun lòt nasyon yo". Koulye a, plan an sou jan Bondye delivre nan Kris la gen tout moun ladan li.

Avèk ekspresyon "sikonsizyon ak ensikonsizyon an" Pòl ban nou yon lòt fason pou nou di jwif ak moun lòt nasyon. Nan tradisyon jwif yo, chak gason ta dwe sikonsi sou wityèm jou a apre yo te fèt kòm yon pati nan alyans Bondye a ak pèp Izrayèl la (Lev. 12: 3).

Lè li eksprime ke pa gen okenn "moun ki pa konn li oswa moun ki konn li", an reyalite, li pa sèvi avèk mo kontrè. Tou de, yo pa te jwif, li te refere yo kòm moun lòt nasyon.

Avèk deklarasyon "Men, Kris la se tout bagay epi nan tout bagay" (v. 11b), yon lòt fwa ankò, Pòl mete aksan sou lajè Divinite Kris la. Menm si nou tout fè peche, nou gen aksè a lavi etènèl nan Kris la lè yo te padonnen nou.

1.2.3 *Lavi yon moun ki fèt yon dezyèm fwa (Kol 3:12-17)*

"Nou tout nou fè pati pèp Bondye a: se li menm ki te renmen nou, ki te chwazi nou pou n' ka viv pou li. Se poutèt sa, se pou nou gen kè sansib anpil, pou n' aji byen yonn ak lòt, san lògèy, avèk anpil dousè, anpil pasyans."

Kounye a, Pòl kontinye nan lis kalite ki ta dwe reflekte nan lavi esprityèl kretyen an. Si nou swiv avèk anpil atansyon, nou kapab wè ke li dekri fondamantalman, byenke nan yon lòd diferan, Fwi Sentespri a (Gal. 5:22-23). Remake byen ke pasyans, jantiyès, dousè, lanmou, ak lapè yo dwe mansyone. Si nou chache plenitud nan Lespri Sen an, nou kapab sanble ak Kris la. Tout sa yo se kalite ke nou bezwen pou relasyon nou yo ak lòt moun, mete aksan sou renmen kòm yon pwèn ki pafè. Sa a se yon pwèn pral esansyèl pou kapab ranpli Misyon Li. Ann analize sa yo vle di:

Pami lòt bagay yo, li mande yo pou yo pa bay manti, pliske yo deja fèt nan lavi esprityèl la. Se konsa, Pòl bay yon lis peche ki asosye ak lavi nan lachè tankou:

Fònikasyon (nan lang grèk la ki se pornéia): nan Bib la, tèm nan fè referans ak aksyon seksyèl deyò maryaj. Li gen ladan li tout kalite relasyon seksyèl ilegal, sa vle di, sa yo ki pran plas deyò fondasyon an nan yon maryaj ki valab nan je Bondye. Tèm malpwòpte a se yon tèm pi laj pase yon sèl anvan an jan li anglobe divès fòm pèvèsyon moral.

Konsènan fònikasyon an, Pòl fè nou sonje nan 1 Korentyen 5: 9-11: *Nan lèt mwen te ekri nou an, mwen te mande pou n' pa mele ak moun k'ap viv nan imoralite. 10 Lè sa a, mwen pa t' gen nan lide mande nou pou n' separe ak tout moun sou latè k'ap viv nan dezòd lachè, ki gen lanvi plen kè yo, k'ap vòlò osinon k'ap sèvi zidòl. Pou n' ta egzante tout moun sa yo, se kite pou n' ta kite tè a nèt. 11 Mwen te vle di pou n' pa mele ak yon nonm ki swadizan frè nou nan Kris la, men k'ap viv nan dezòd, ki gen lanvi plen kè l', k'ap sèvi zidòl, k'ap pale moun mal, ki tafyatè, osinon ki vòlò. Nou pa dwe menm chita sou menm tab pou n' manje ak yon nonm konsa.*

Pandan ke mond lan "envite" nou lage tout lavi nou bay dezi lachè yo, Jezi mande nou kenbe tèt nou kont tout peche, kote ke fònikasyon se youn nan bagay ki sedwi mond lan anpil epi fè anpil moun kite chemen lavi a, nan Kris la. Se konsa, nou dwe toujou gen yon sistèm alam, aktive pa Sentespri a, alète nou sou nenpòt ki risk ke n ap pran. Pa egzanz, pònografi a kapab yon pòt ki ouvè pou pran chemen pèdiksyon an ki mennen ou tonbe nan fònikasyon.

Pasyon san fren yo. Jodi a mond lan ouvètman ofri nou anpil bagay ki kapab pwovoke pasyon ki san fren nan nou. Atravè entènèt la, seri ak sinema, oswa menm nan telefòn selilè nou yo, nou kapab gen aksè a materyèl ki eksite kalite pasyon sa yo. Pòl ankouraje jèn Timote (2Tim. 2:22) Pa kite lanvi ki nan kè jenn moun yo pran pye sou ou. Rete lwen yo. Men, mete tèt ou ansanm ak moun ki gen kè yo nan kondisyon pou sèvi Bondye moun k'ap rele Bondye, k'ap chache fè sa ki dwat devan l' epi k'ap chache gen konfyans, renmen ak kè poze. Pòl avèti nou tou ke, "Lè n' t'ap viv anba pouvwa lachè, tout vye dezi lalwa te fè leve nan kè nou yo t'ap travay nan tout kò nou, yo te fè nou fè bagay ki t'ap mennen nou nan lanmò " (Rom. 7: 5).

Yon pasyon fou kapab tradwi an atraksyon ak dezi pou yon lòt bagay oswa moun. Lè li rive dezi sa a, kapab genyen anpil move imajinasyon, panse ak lide ki bonbade lespri a. Apot Jak avèti nou sou tout bagay sa yo nan Jak 1: 14b chak moun anba tantasyon lè move dezi pa l yo trennen e sedwi li. Konsa, move dezi a travay nan kè li, li fè l' fè peche. Lè peche a fin fèt, li bay lanmò. Konsa, nou dwe onèt ak tèt nou epi nou dwe vijilan, se konsa ke lè yon dezi vle pran kontwòl nou, nou kapab evite li imedyatman, evite chemen ki mennen nan lanmò akòz de peche a.

Matthew Henry avèti nou ke tolere yon peche mennen nan yon lòt. Lè sa a, Pòl te repran lis la nan chapit 3: 8 la, kote ke li dekri konpòtman sa yo nan lavi chanèl la: kòlè, move san, malis, pale mal sou Bondye, koze malonèt yo.

Leson 1. **Nonm ansyen ak nonm ki fèt yon dezyèm fwa a**

Pasaj bibliik: **Kolosyen 3:1-2**

“Nou menm ki deja leve soti vivan ansanm ak Kris la nan lanmò, se pou nou chache bagay ki anwo nan syèl la kote Kris la chita sou bò dwat Bondye. Pa kite bagay ki sou latè pran tèt nou, mete lide nou sou bagay ki anwo nan syèl la.”

Objektif yo:

- **Asime** devan Bondye angajman pou viv diy selon lespri a, yon fwa nou fin resevwa favè delivrans lan.

1.1 Entwodiksyon

Gras Bondye a se bèl mèvyè. San dout, bèl kantik Gras Siblim nan refilete fason ekstraòdinè sou kijan Bondye renmen nou e li ban nou Gras li. Gras li chèche nou (Gras ki vini avan an). Gras li sove nou. Men, li pa sispann la, menm gras li a sanktifye nou. Lè sa a, li kontinye pèmanan nan yon fason ki soutni nou epi ede nou reziste kont peche. Li la tou lè nou fè eksperyans moman sa yo ki pi difisil nan lavi epi Bondye siprann nou lè ke li ban nou yon kantite Gras, pou nou kapab kenbe fèm fas ak tès la, e menm soti pi fò.

Nan Kolosyen 1:10 Pòl ankouraje nou pou nou "mache diy pou Seyè a, fè sa ki fè l plezi nan tout bagay, pote fwi nan tout bon travay epi grandi nan konesans Bondye". Sepandan, pafwa, pou plizyè rezon tankou atak lènmi, neglijanse espiyèl oswa lòt bagay ankò, nou kòmanse bliye ke nou fè pati Wayòm Bondye a e ke nou dwe viv selon prensip li yo.

Nan leson sa a nou pral sonje fason nou te konpòte nou lè nou pa t 'gen Kris la kòm Sovè nou. Men, an menm tan, nou pral wè ki demand ki fèt pou nou chak antanke pitit Bondye ak sa ke nou kapab fè.

1.2 Devlopman

1.2.1 **Nati moun ki poko fèt yon dezyèm fwa a (Kolosyen 3:5-9)**

Aprè demonstrasyon ke nan Kris la Divinite abite, e ke se poutèt sa li se sèl Chemen pou al jwenn Papa a, kounye a Pòl konsantre li nan chapit 3 nan lèt li te voye bay moun Kolosyen yo, nan sa, si yo te deja resisite nan Kris la:

Kolosyen 3:1 chèche bagay ki anwo yo.

Kolosyen 3:2 yo dwe fikse zye yo sou bagay ki anwo yo

Avèk sa, Jezi ap mande yo pou ke yo konsantre yo sou bagay espiyèl yo, olye pou yo konsantre yo sou bagay lachè yo. Pòl pran li pou akòde ke yo te fèt ankò nan Kris la. Se poutèt sa, apati de Kol 3: 5 a 3:17 li pral fè yon konparezon ant lavi sa a nan tan lontan an ak lavi sa a ki nouvo a.

Prezantasyon

Ministè Lekòl Dominikal ak Fòmasyon Disip (MEDFDI) Legliz Nazareyen òganize pandan l ap devlope Ministè pou gran moun yo, Ministè jèn yo, ak Ministè pou ti moun yo.

Materyèl sa a se yon gid pou ministè GIB la: Gason nan imaj Bondye a, nan MEDFDI epi objektif li se transmèt bay chak moun kretyen ak moun ki pa kretyen, mesaj Bondye a sou relasyon li ak kreyatè li ak wòl pwotagonis li nan sosyete a. Ministè sa a vle kreye konsyans nan lespri chak moun sou imaj ak resanblans Bondye nan lavi li, sentete a.

Zòn ministè sa a pou gason yo epi objektif li yo se sa a:

Zòn espiyèl:

- Motive mesye yo pou yo konsakre anba direksyon Sentespri a.
- Fè evanjelizasyon pèsonèl ak lòt gason.
- Ranfòse adorasyon pou Bondye ak lavi relijye a.

Zòn ministeryèl:

- Rekonèt ke gason an gen responsablite pou l fè prezèvasyon ak kwasans travay la.
- Travay nan edifikasyon pèsonèl ak legliz la.
- Fasilite sèvis gason yo nan legliz la.

Zòn Fanmi:

- Bati kay ou sou prensip ak valè Wayòm Bondye a ki parèt nan Bib la.
- Aplike prensip ak valè bibliik pou yon bon relasyon nan maryaj la.
- Aplike prensip ak valè bibliik pou leve ti moun yo.

Liv la gen 12 leson ki ka pataje yon fwa pa mwa nan reyinyon mesye yo. Chak leson gen ladan yo:

Objektif aprantisaj yo.

Yo fè referans ak reyalizasyon ke y ap atann de elèv la nan fen etid leson an.

Entwodiksyon.

Se yon prezantasyon inisyèl ki kontèksyalize sijè ke yo dwe adrese a, yon fason pou yo mete lektè a sou men l osijè de sa ki pral fèt la.

Devlopman sijè a.

Leson sa yo te ekri nan lang senp, dinamik epi konekte ak lide yo nan mond kontanporen an, yon fason pou yo fasilite sèvis ak itilizasyon ansèyman an.

Konklizyon ansèyman prensipal la.

Nan fen chak leson, yo bay yon konklizyon tou kout sou sa yo te aprann, ki ka itilize nan fen klas la kòm yon pwèn final epi nan pwochen sesyon an yo fè rapèl a sijè ki te trete yo.

Montaj oswa aktivite yo.

Yo sijere plizyè aktivite pou aprantisaj endividyèl oswa an gwoup oswa dinamik ki gen rapò ak sijè etid la. Sa yo ka repwodwi pou patisipan yo, byenke li rekòmande pou chak patisipan gen pwòp liv pa yo.

Leson 9.	<i>Fòmè yon jenerasyon tou nèf ... an kristal?</i>	48
9.1	Entwodiksyon	48
9.2	Devlopman	48
9.2.1	Ki sa ki jenerasyon kristal la	48
9.2.2	Karakteristik jenerasyon sa a	48
9.2.3	Li pa gen pou wè avèk tout bagay ke nou pa t 'genyen yo	49
9.2.4	Kòmman nou kapab fòtifye karaktè nou	49
9.2.5	Ann nou pwofite pou nou pote chanjman ke y'ap ankouraje e se yo menm ke sosyete a gen bezwen.....	50
9.3	Konklizyon	51
	Referans bibliyografik yo.....	52
Leson 10.	<i>Papa a nan fanmi an kòm yon model pou swiv</i>	53
10.1	Entwodiksyon	53
10.2	Devlopman	53
10.2.1	Ti moun yo aprann pa mwayen imitasyon	53
10.2.2	Konsèy pratik pou modèl egzant pou swiv	54
10.2.3	Enfliyans ou sou pitit ou a ki se yon adolesan	55
10.3	Konklizyon	56
	Referans bibliyografik yo.....	57
Leson 11.	<i>Renouvele konpreyansyon nou. Elimine tout kritè ki denigre fanm yo.....</i>	58
11.1	Entwodiksyon	58
11.2	Devlopman	58
11.2.1	Bondye te fè nou sanble.....	58
11.2.2	Valè debaz pou ankouraje yo	59
11.2.3	Pataje devwa nan kay la	60
11.2.4	Rejte tout kalite vyolans kont yo	60
11.2.5	Evite mikwomachis kòmnanse depi nan fwaye a	62
11.3	Konklizyon	62
	Referans bibliyografik yo.....	63
Leson 12.	<i>Pliske Jezi renmen ou</i>	64
12.1	Entwodiksyon	64
12.2	Devlopman	64
12.2.1	Ki jan Bondye te montre nou ke li renmen nou?.....	64
12.2.2	Ann rive konnen yon ti kras plis sou Jan, "pitit loraj la"	65
12.2.3	Jan te soti nan kategori pitit gason loraj pou l vin "disip li renmen anpil la"	66
12.2.4	Eksperyans pou resevwa lanmou Jezi ak relasyon entim li	67
12.3	Konklizyon	67
	Referans bibliyografik yo.....	69
Anèks	<i>Kesyon John Wesley pou moun yo egzaminen pwòp tèt yo</i>	70

	4.2.5	Swen sante mantal la	21
4.3	Konklizyon		23
	Referans bibliyografik yo		24
Leson 5.	<i>Fwaye mwen, èske se yon plas pou dyab la oswa Sentepri a?</i>		25
5.1	Entwodiksyon		25
5.2	Devlopman		25
	5.2.1	Nou ka bay dyab la plas lè nou bay manti.....	25
	5.2.2	Nou ka bay dyab la plas lè nou fache ak fè peche.	26
	5.2.3	Nou kapab bay dyab la plas lè nou vòlò, oswa lè nou di move pawòl.	28
	5.2.4	Kòman pou mwen evite bay dyab la plas.....	29
5.3	Konklizyon		29
	Referans bibliyografik yo		30
Leson 6.	<i>Ki jan yon moun kapab vin yon pi bon paran</i>		31
6.1	Entwodiksyon		31
6.2	Devlopman		31
	6.2.1	Annou gen plis lanmou epi bay prèv sou sa. (1 Jan 4:16).	31
	6.2.2	Se pou nou janti avèk tout kalite moun	31
	6.2.3	Dispoze tan pou w pase avèk yo	32
	6.2.4	Se pou nou chèche devlope yon espas konfyans youn pou lòt	33
	6.2.5	Fè egzèsis disiplin ki nesèsè yo	33
	6.2.6	Aspè pratik pou levasyon ansante pou ti moun adolesan yo	34
6.3	Konklizyon		35
	Referans bibliyografik yo		36
Leson 7.	<i>Wòl papa a nan fòmasyon disip la</i>		37
7.1	Entwodiksyon		37
7.2	Devlopman		37
	7.2.1	Bondye vle pou nou vin sakrifikatè fwaye nou	37
	7.2.2	Jezi ki se Kris la antanke mesye marye legliz la	38
	7.2.3	Wòl papa a nan fanmi an	38
	7.2.4	Responsablite pou edike yo nan chemen Senyè a	39
7.3	Konklizyon		40
	Referans bibliyografik yo		41
Leson 8.	<i>Pwosesis Bondye a</i>		42
8.1	Entwodiksyon		42
8.2	Devlopman		42
	8.2.1	Ki sa yon pwosesis yes?.....	42
	8.2.2	Anjeneral, pwosesis yo pote gwo doulè. Eprèv la kòm yon pati nan pwosesis la.	43
	8.2.3	Fè bagay sa yo avèk ekselans. Piga w twouble pandan pwosesis la.	44
	8.2.4	Kwasans lan kòm rezilta pwosesis la.....	45
	8.2.5	Chak pwosesis gen yon objektif.	46
	8.2.6	Pran swen kè ou nan pwosesis la.....	46
8.3	Konklizyon		46
	Referans bibliyografik yo		47

Tab Matyè Yo

Tab Matyè Yo	iv
Prezantasyon	vii
Leson 1. Nonm ansyen ak nonm ki fèt yon dezyèm fwa a	1
1.1 Entwodiksyon	1
1.2 Devlopman	1
1.2.1 Nati moun ki poko fèt yon dezyèm fwa a (Kolosyen 3:5-9).....	1
1.2.2 Apèl pou nou vin tounen yon lòt kalite moun (Kol 3:10-11)	3
1.2.3 Lavi yon moun ki fèt yon dezyèm fwa (Kol 3:12-17).....	3
1.3 Konklizyon	5
Referans bibliyografik yo.....	6
Leson 2. Kreyen ki pa pote viktwa nan fason ke l ap viv la. Kijan nou kapab eksplike sa?	7
2.1 Entwodiksyon	7
2.2 Devlopman	7
2.2.1 Kreyen ki pa pote viktwa nan fason ke y ap viv la. Kijan nou kapab eksplike sa?.....	7
2.2.2 Eksplikasyon lavi sa a osijè de kreyen ki pèdi batay la epi ki moribon an. Mantalite chanèl la	8
2.2.3 Gras Kris la nan Sentespri a nan tout etap nan lavi nou.....	9
2.2.4 Gras ki vini Avan an	9
2.2.5 Gras ki Sove a.....	10
2.2.6 Gras ki sanktifye a.....	11
2.3 Konklizyon	12
Referans bibliyografik yo.....	12
Leson 3. Kijan w ap bouje ak nanm ou?	13
3.1 Entwodiksyon	13
3.2 Devlopman	13
3.2.1 John Wesley ak ti gwoup yo	13
3.2.2 Kòman mwen kapab chwazi konseye mwen oswa konpayon vwayaj mwen.....	14
3.2.3 Kòman mwen kapab toujou pran responsablite pou nou rann kont?.....	15
3.2.4 Kisa mwen ta dwe fè si pwoblèm nan pi gwo epi mwen pa gen resous yo bay oswa resevwa èd?.....	16
3.3 Konklizyon	16
Referans bibliyografik yo.....	17
Leson 4. Swen pèsònèl la	18
4.1 Entwodiksyon	18
4.2 Devlopman	18
4.2.1 Kisa swen pèsònèl la ye?	18
4.2.2 Swen sante espiyèl la	19
4.2.3 Swen sante emosyonèl la	19
4.2.4 Swen sante fizik la	20

Tit: **Leson pou Gason yo pou ane 2022
Gid etid pou gason yo**

Otè: **Ángel Rodríguez Gómez**

Dizay: **B. Patricia R. de Rodríguez**

Materyèl ki te pwodwi pa: **Legliz Nazareyen, Rejyon Mezoamerik
Ministè Lekòl Dominikal ak Fòmasyon Disip**

Pibliye epi distribye: **MEDFDI, Rejyon Mezoamerik**

Copyright © 2022 Tout dwa yo rezève

Genyen lib pèmisyon pou repwodiksyon materyèl sa a pou rezon ki pa komèsyal, sèlman yo dwe itilize li pou fòmasyon disip nan legliz yo.

Tout vèsè bibliik yo soti nan Bib Vèsyon Louis Segond 1910, Bib an Kreyòl ki te jwenn sipò li avèk Sosyete Bibliik Entènasyonal, sof si yo endike otreman.

Leson pou gason yo pou 2022

Ángel Rodríguez Gómez

Legliz Nazareyen
Rejyon Mezoamerik

Ministè nan mitan gran moun yo

Ministè nan mitan gran moun yo
Leson pou gason yo pou 2022

Ángel Rodríguez Gómez
Rejyon Mezoamerik